

Notulen Raadsvergadering
Gemeenteraad Almelo

Datum:	16 juni 2020
Aanvang:	19.30 uur
Locatie:	Raadzaal
Voorzitter:	de heer A.J. Gerritsen, burgemeester; mevrouw I.A.M. ten Seldam, vicevoorzitter van de raad, tijdens de behandeling van de agendapunten 4, 5 en 6.
Griffier:	mevrouw C.M. Steenbergen.
Aanwezige leden:	mevrouw Y. Bijenhof, mevrouw J.T. Buikema-Albers, de heer U. Çete, mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu, mevrouw H.J. Geerdink, de heren R.H. Gelici, F.J. Gerritsen, mevrouw E. van den Ham-Jaarsma, de heren M.V.F.M. Hubers, A.G.P. Hümmels, W. Loupattij, M. Makkinga, E.J. van Marle, mevrouw Q.D.D.M. Munnich, de heren H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw P. Pol, mevrouw M.I. van Saane, mevrouw I.A.M. ten Seldam, de heren G.W.L. Stork, T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, H. Teunis, A.J.J.M. Trienen, J. Tijhof, A. de Vries, J.B.W. Wiertz, mevrouw D.C. Wind en de heer M. Zielman.
Afwezige leden:	de heren F. Akse, J. Buitenweg, J.J.H. Hammink, J.L.R. Kampman en W.H.H.L. Weinreder.
Aanwezige wethouders:	de heren A.L. Langius, A. Maathuis, E.J.F.M. van Mierlo en J.M. van Rees.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik open de vergadering van de raad van Almelo. Fijn dat u hier naartoe bent gekomen om met elkaar te vergaderen. Wij zitten inderdaad in een corona-proof opstelling. Dat betekent dat het publiek er vanavond niet bij kan zijn. Zij kijken via de livestream naar deze vergadering. De schrijvende pers is wel aanwezig om verslag te kunnen doen van deze vergadering.

Wij hopen dat we met elkaar door een vrij zware agenda kunnen werken vandaag. We hebben een uitloopavond volgende week. Het is uiteraard aan u om ervoor te zorgen dat we daar geen gebruik van hoeven te maken. Als de nood aan de man komt, hebben wij 24 juni 2020 beschikbaar.

Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Akse, Buitenweg, Hammink, Kampman en Weinreder. Dit betekent dat u vanavond met 30 leden aanwezig bent om de van u gevraagde besluiten te nemen.

Als u de digitale presentielijst nog niet heeft getekend, vraag ik dat alsnog te doen, volgens de instructies die horen bij deze vergaderingen. Ik deel u mee dat de sprekers in de binnenring inderdaad geen pasjes voor de stemcomputers hebben. Er wordt wel gevraagd om wanneer u het woord voert ervoor te zorgen dat uw naambordje in beeld is voor de camera op die plekken. Ik

begrijp dat een aantal fracties van woordvoerderschap wisselt; met enige voorzichtigheid uiteraard met de afstanden vraag ik u dan even van plaats te wisselen. Dat kan buiten het oog van de camera om.

2. Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heb gezien op de intekenlijst dat er een aantal onderwerpen is dat vanavond bij hamerslag kan worden afgedaan. Dat zijn - onderbreekt u mij als u daar nog wel het woord over wenst te voeren - de Archiefverordening, het MJP Grondexploitaties 2020 en de Vaststelling van het bestemmingsplan Haydnlaan 2. Deze onderwerpen kunnen straks worden vastgesteld per hamerslag.

Ik breng eerst de agenda onder uw aandacht. Ik weet dat mevrouw Geerdink het woord wenst te voeren over de agenda. Zijn er nog andere woordmeldingen voor de agenda? Mevrouw Geerdink aan u de gelegenheid, daarna aan mevrouw Ten Seldam.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! De motie Ruimte voor elkaar staat nog op agenda. We hebben de afgelopen weken gezien dat het eigenlijk heel goed gaat in Almelo met die anderhalve meter. Buiten het centrum, in andere winkelgebieden, zien we nog wel dat er veel obstakels staan. Wij zouden graag die motie willen intrekken met een toezegging dat daar aandacht voor is.

De VOORZITTER: Ik kan namens het college en namens de portefeuillehouder voor de binnenstad openbare ruimte aangeven dat we daar oog voor houden. We doen dus graag de toezegging dat we daar toezicht op houden. Inderdaad, u zegt terecht - we zien het ook binnen onze organisatie en binnen het college - dat er in de samenleving op straat en ook in het onderlinge verkeer van mensen meer en meer op een goede en verstandige manier wordt omgegaan met de coronaregels die op straat gelden. Dat maakt het inderdaad niet meer nodig om nog met elkaar over ruimte voor elkaar te spreken. Dank daarvoor.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Wellicht een kleine omissie van het presidium c.q. van uw vicevoorzitter, maar het is goede gewoonte in dit huis dat raadsvoorstellen die kunnen rekenen op een grote publieke belangstelling - normaal gesproken zou dat zijn geweest bij het opheffen van de gemeenschappelijke regeling Soweco, dan was de tribune echt wel vol geweest - vooraan op de agenda staan. Ik ga ervanuit dat er nu veel publiek is dat meekijkt. Ik stel voor om die goede gewoonte voort te zetten en het naar voren te halen en als een van de eerste stukken te behandelen. Ik hoop dat ik medestanders vind om op die wijze de agenda aan te passen.

De VOORZITTER: Als ik zo rondkijk, denk ik dat we zonder stemming dit voorstel kunnen overnemen. Wij passen de agenda aan door agendapunt 6 te laten vervallen en direct na het Vragenhalfuur agendapunt 12, het opheffen van de gemeenschappelijke regeling Soweco, te behandelen.

De agenda wordt hierna vastgesteld, met inachtneming van de voorgestelde wijzigingen.

Hierna worden eerst afgehandeld de volgende punten van de agenda, waarover door geen der leden het woord wordt verlangd.

5. Archiefverordening (R 2005970).

9. Vaststellen Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2020 (R 2006021).

10. Vaststelling bestemmingsplan Haydnlaan 2 (R 2006069).

Deze voorstellen worden zonder stemming aangenomen.

3. Vaststellen afhandelwijze ingekomen stukken.

Ingekomen raadsbrieven vanuit B&W (R 2006106).

De VOORZITTER: Bij mij heeft zich gemeld collega de heer De Vries, die ten aanzien van twee brieven van het college melding maakt. Bij nr. 20, de vaststelling nadere prioritering minimabeleid, vraagt hij het KRA-advies, waarover op pagina 2 wordt gerept, ter beschikking te stellen aan de gemeenteraad. Bij stuk nr. 22 Ontwikkeling subsidies, maakt hij namens de fractie van zijn partij melding van zijn schrik over de brief en meldt hij dat hij een politiek beraad zal aanvragen waarin hij wil spreken over de procesgang en de betekenis en maatschappelijke gevolgen van de subsidiekorting.

Zijn er andere woordmeldingen? Officieel mag ik dat nu namelijk niet doen. De heer De Vries doet het keurig volgens het boekje. Mijnheer Hümmels, u heeft dezelfde punten?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Nee, ik zei dat ik dat zelden doe, keurig volgens de regels. Voor punt 17, Bewindvoering Stadsbank, wil ik wel wat extra aandacht, want daar maak ik me ook zorgen over. Ik probeer het wel te versieren met een politiek beraad.

Met betrekking tot de ingekomen raadsbrieven vanuit B&W wordt hierna zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 2006107).

De VOORZITTER: Hier heeft eveneens de heer De Vries gemeld dat hij, naar aanleiding van de brief van de heer of mevrouw Van Es, de vraag aan het college wil doorgeleiden of de bus waarover wordt gerept alweer rijdt. Ik kijk of daar met een knik van een hoofd al antwoord op kan worden gegeven. Keolis staat in verbinding met de brievenschrijver hierover. Dat is een heel mooie kortsluiting.

Bij het stuk van Almelo Sociaal, aangemeld onder nr. 514, heeft de PvdA-fractie het gevoel dat daar met het mes op de keel wordt gevraagd om te ondertekenen. Er wordt op aangedrongen bij het college om tekst en uitleg te geven over het onderhandelingsproces, de kwaliteit van de uitvoeringsovereenkomst en het gevoelde wurgcontract aan de zijde van Almelo Sociaal. Het lijkt mij dat daarmee het college gevraagd wordt daar een brief over te laten verschijnen. Ik zal de sentimenten en vragen die op dat punt genoemd zijn doorgeleiden.

Dit is officieel volgens het boekje. Het is allemaal een beetje nieuw. Dit is eigenlijk zoals het behoort te gaan, maar ik geef graag de mensen die nog in de oude stiel zitten, mijnheer Hümmels, toch nog even de gelegenheid - bij wijze van overgang - om ook uw punten nog te maken. Ga uw gang.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! De vorige keer lukte me dat wel, maar deze keer heb ik er totaal niet aan gedacht. Ik heb een tiental stukken aan de gemeenteraad. Ik zal ze niet allemaal noemen. Ik zal proberen aan u te berichten dat ik hoop dat die niet zomaar afgedaan worden, maar dat er wat meer aandacht voor komt dan dat er nu voor lijkt te zijn. Ik zal die punten doorgeven.

Met betrekking tot de ingekomen raadsbrieven vanuit B&W wordt hierna zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

De VOORZITTER: Er zijn geen notulen om vast te stellen in deze vergadering. Ik krijg nog wel gememoreerd het verzoek om punt 13, de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen en de jaarrekeningen, ook naar voren te halen, maar ik weet niet op grond waarvan dat is. Die moeten vandaag vastgesteld worden? Mag ik u dan vragen om na agendapunt 12 ook de gemeenschappelijke regelingen nog voortijdig te behandelen? Dan weten we zeker dat we dat vanavond redden. Fijn.

(Burgemeester Gerritsen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ten Seldam.)

4. Vragenhalfuur (R 2006109).

De VOORZITTER: Wij wisselen niet van stoel, althans wij gebruiken niet één stoel, maar twee stoelen, want dat is wat praktischer vanavond.

Wij hebben twee sets met vragen die wij moeten behandelen vanavond. De eerste set is een set vragen van Forum voor Rechts met een wat lange inleiding, maar ik ga ervanuit dat u er flink het tempo in heeft. Mag ik u uitnodigen, mevrouw Pol? U mag vanaf de plek spreken in dit geval. Anders blijven we aan het poetsen. Ik zie dat uw gewoonte er gelukkig nog in zit, ondanks dat we al een paar weken wat anders doen.

1. Vragen van de Forum voor Rechts-fractie inzake Programma Opstandelingen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Dit is misschien wel wat comfortabeler. In elk geval, normaal gesproken, heb ik de neiging om te snel te praten, dus ik wilde juist mijn best doen om het zo rustig mogelijk te doen, maar ik zal de balans zoeken tussen beide, met uw welbevinden.

Het Programma Opstandelingen. In de uitzending van Opstandelingen met datum 4 juni 2020 was er een familie uit Aadorp die beweerde door bestuurlijke maatregelen, opgelegd door de gemeente Almelo, gedwongen te zijn buiten te koken. Hierover heeft het gezin ook een bestuursrechtelijke procedure gevoerd. Hierbij is volgens een artikel in de Tubantia met datum 22 oktober 2019 onder andere aangegeven dat "het gezin voor privémaaltijden is aangewezen op de keuken in de loods" en dat "het gezin kookt op een gasstelletje onder een afdak met de jas aan". Kortom door het gezin wordt een zeer schrijnend beeld geschetst bij de bestuursrechter, maar onder andere ook in het tv-programma Opstandelingen.

Wat Opstandelingen echter niet vermeldt in de uitzending over Almelo, is het volgende. Hierbij citeert Forum voor Rechts Tubantia: "De voorzieningenrechter Paula van der Beek heeft echter geen voorlopige voorziening getroffen, omdat ze dit niet nodig vindt. De dwangsom die de gemeente heeft opgelegd, geldt alleen voor bedrijfsmatige activiteiten, zegt de rechter, niet voor het kokkerellen in de privésfeer." Kortom: Opstandelingen geeft al een vertekend beeld van het bestuursrechtelijke handelen van de gemeente Almelo, maar na afloop van de uitzending van Opstandelingen heeft Forum voor Rechts informatie bereikt waaruit blijkt dat er sterke aanwijzingen zijn dat het gezin een verkeerde voorstelling van zaken gaf. Op de Facebookpagina van de man des huizes staan namelijk meerdere foto's waaruit blijkt dat in de woning wel degelijk een keuken aanwezig is, waaronder nota bene een foto van 30 oktober 2019, dus circa een week later, waar de vrouw die in Opstandelingen met krokodillentranen buiten in de kou stond te koken heel vrolijk in deze keuken staat. In totaal beschikt Forum voor Rechts over vier foto's van een keuken waar het gezin op staat. Saillant detail; drie ervan zijn geliked door het raadslid dat in Opstandelingen te zien was en die zich de situatie van het gezin zo aantrok. Voorts blijkt uit een foto op de website Oozo.nl (een site waar informatie over woningen te vinden is) dat op het adres waar het gezin woont een keuken aanwezig is en dat het dezelfde keuken is als de foto's van de keuken op de Facebook van de man des huizes.

Het gezin lijkt dus zowel aan de bestuursrechter als in de lokale en landelijke media bewust een verkeerde voorstelling van zaken te hebben gegeven.

Naar aanleiding van het vorenstaande heeft Forum voor Rechts de navolgende vragen:

1. Is de gemeente Almelo bereid deze informatie nader te onderzoeken?
2. Indien deze informatie juist is, welke juridische maatregelen heeft de gemeente Almelo om hier strafrechtelijk en/of civielrechtelijk tegen op te treden? Naast een verkeerde voorstelling van zaken geven in de media zou er dan immers ook sprake zijn van het onder valse voorwendselen starten van een bestuursrechtelijke procedure.
3. Indien deze informatie juist is, hoe verhoudt zich dat dan met een belangrijk hedendaags maatschappelijk probleem, zijnde ondermijning van het lokale bestuur? Voor de luisteraars, kortom de onderwereld die in de bovenwereld komt. Er kan dan immers zwaar getwijfeld worden aan de integriteit van de man des huizes. Deze vraag stelt Forum voor Rechts omdat Forum voor Rechts zich ernstig zorgen maakt over ondermijning in de Almelse

gemeenteraad. Dit vanwege het feit dat de man des huizes ook nog eens in Opstandelingen, Tubantia en in een Almelose Facebookgroep is gepresenteerd als de nieuwe aanwinst van een partij die thans gezeteld is in onze raad. Deze zorg wordt nog eens versterkt door het feit dat deze man op zijn eigen Facebookpagina aangeeft strafrechtelijk te zijn veroordeeld voor afbeeldingen met hakenkruizen. Afbeeldingen die hij blijkens een artikel met datum 1 september 2018 in de Tubantia heeft gestuurd naar twee bestuurders van de Stichting van het dorpshuis in Aadorp, die hem onwelgevallig waren.

Voorzitter, dit waren mijn vragen. Ik verwijst u voor de volledigheid naar de link van Oozo.nl en de links van de hiervoor vermelde krantenartikelen en de foto's die ik heb meegezonden ter verificatie. Mijn dank voor uw tijd.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Pol, u had een heel mooi tempo. De heer Gerritsen zorgt voor de beantwoording.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Ook het college heeft kennisgenomen van de foto's van de ogenschijnlijk in gebruik zijnde keuken in het betreffende pand. Maar de gemeente heeft geen belang om die informatie te onderzoeken. In de eerste plaats al niet omdat het privégebruik van keukenfaciliteiten in de loods achter de woning voor de gemeente nooit ter discussie heeft gestaan. Ten onrechte gingen belanghebbenden ervan uit dat de gemeente het privégebruik van de keuken verbood. De bestuursrechter heeft op 22 oktober 2019 al vastgesteld dat de gemeente zich alleen richtte op het bedrijfsmatige gebruik van de keuken. Mevrouw Pol haalt dat ook al aan. De handavingszaak van de gemeente betrof het zakelijk gebruik in strijd met het bestemmingsplan. Zoals u wellicht weet, heeft de Raad van State daarover vorige week in hoger beroep de gemeente in het gelijk gesteld. Tegen de bedrijfsmatige activiteiten heeft de gemeente terecht opgetreden, zodat dat daarmee het belang van de directe omgeving bij de handhaving van het bestemmingsplan kan worden beschermd. Dat geen gebruik meer gemaakt kan worden van de loods heeft dan te maken met een privaatrechtelijke huurzaak, waarin de gemeente geen partij is. Het is belangrijk om dat te melden. Ik waardeer overigens ook de onderzoekende houding van raadslid Pol daarin.

Op de tweede vraag heb ik dan ook al meteen een antwoord gegeven. De gemeente is niet uit op procedures. Natuurlijk is het buitengewoon spijtig, zeg ik in de richting van de gemeenteraad, als er verkeerde voorstellingen van zaken worden gegeven. Maar wij werken niet voor de krant en wij werken ook niet voor Facebook. We werken ook niet voor andere media. Wij richten ons op datgene waar het om moet gaan, namelijk het beschermen van de woon- en leefomgeving en het binnen de regels van wet en rechtsbescherming handhaven van de bestemmingsplannen die uw gemeenteraad vaststelt. Dat mag de raad en ook iedereen buiten de raad van ons verwachten. Voor de enkeling die dat treft, is dat niet prettig. Dat zie ik ook wel. Maar degene bij wie wordt gehandhaafd, krijgt namelijk niet wat hij of zij wil. Dat vloeit ook voort uit de aard van handhaving, maar voor de omgeving, voor de gemeenschap eromheen, is dat juist wel prettig - ik hecht eraan om dat ook te benadrukken - omdat die de bescherming krijgt die u, als raad van de gemeente Almelo met uw bestemmingsplannen aan die omgeving heeft willen geven. Dat is de kern, dat is de functie van een bestemmingsplan.

Met vraag 3 - dan kom ik aan het slot van mijn beantwoording - raakt mevrouw Pol aan een ander thema dat ik alleen heel erg in het algemeen kan beantwoorden. Dat doe ik dan ook met woorden die ik in andere situaties, bijvoorbeeld bij de aanloop naar verkiezingen al vaker heb gebruikt. De Nederlandse democratie is gestoeld op het idee dat er politieke partijen, verenigingen, zijn die de kandidaten leveren voor de posities in bijvoorbeeld de Tweede Kamer of de gemeenteraad. Nieuwe Kamerleden, statenleden, nieuwe raadsleden, worden in ons land niet door de overheid beoordeeld op geschiktheid voor de functie of op hun integriteit. Dat doet namelijk de kiezer bij verkiezingen. Dat is maar goed ook, zeg ik er meteen bij. Er zijn landen van een bedenkelijk democratisch gehalte, waar de overheid dat juist wel doet, kandidaten toetsen voordat ze aan verkiezingen mogen meedoen. Dat zijn dan tegelijkertijd ook in mijn ogen landen waar geen vrije samenlevingen zijn. Dat hebben we in ons land - ik zeg het in algemene termen - beter voor elkaar. Maar om dat zo te houden, ligt er een hele zware verantwoordelijkheid op de schouders van politieke partijen om bij de selectie van hun kandidaten voor politieke functies te toetsen op geschiktheid en integriteit. Dat is hoe ik er in het algemeen, los van elke casuïstiek, tegenaan kijk. Daarmee heb ik de vragen denk ik beantwoord.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb de reactie van het college, of de gemeente Almelo, gehoord. Ik heb natuurlijk de gang van zaken gezien op Facebook. Ik vind het handelen van deze familie vrij schokkend. Ik zat te denken - te meer omdat er in een gerechtelijke procedure verklaringen zijn afgelegd, die, voor zover ik kan beoordelen, in strijd zijn met de waarheid - aan een strafrechtelijke consequentie, zoals bijvoorbeeld oplichting. Want hieruit had een vonnis kunnen volgen waar nadelige consequenties voor de gemeente Almelo uit zouden kunnen voortvloeien, of tenminste consequenties. Zoals ik het zie, zouden er ook gronden geweest zijn voor onrechtmatige daad. Dat gezegd hebbende en in aanmerking nemend dat dit een familie was die dit deed, dus dat het feitelijk in vereniging werd gedaan, dan zou je zelfs nog kunnen zeggen dat dit strafverhogend zou kunnen zijn geweest. Normaal gesproken, als je strafrechtelijk handelt en je dat gezamenlijk doet, kan dat een hogere straf opleveren. Ik vind het wel vrij ernstig, maar ik begrijp ook de gedachtegang van de gemeente Almelo, te meer omdat deze familie al een gigantisch mediaspektakel heeft gemaakt. Ik vind het dus des te eervoller dat de gemeente Almelo zo genadig is.

Ik wil wel meegeven aan de dochter, die hier ook een rol in heeft gehad, dat ze wellicht - als ze meekijkt - dit zou kunnen beschouwen als een risico dat ze gelopen heeft en dit wellicht zou kunnen meenemen in haar toekomstige handelen. Dit had haar carrière of haar jonge leven zwaar kunnen beschadigen.

Ik ondersteun de woorden van het college op het gebied van ondermijning. Ik ben me er terdege van bewust dat er geen voorselectie kan plaatsvinden, maar dat wil niet zeggen dat wij als raad en politieke partijen geen morele plicht hebben om ervoor te zorgen dat de juiste mensen hier komen en zeker met bepaalde integriteitsnormen. Ik ben blij te horen dat dat uitgesproken is. Deze reactie is wat mij betreft voldoende.

De VOORZITTER: Ik zie uw reactie meer als een statement. Dank voor de beantwoording. Mijnheer De Olde, het is tegenwoordig zo dat aanvullende vragen niet door andere partijen worden gesteld. Dat zijn de regels. Ik nodig u nu uit om uw vragenset te gaan stellen met betrekking tot het programma Opstandelingen.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Ik dacht dat een raadslid nog kon reageren?

De VOORZITTER: Nee, dat is al geruime tijd niet meer zo, omdat we daarmee debatjes kregen, die alle kanten opgingen en het ene het andere aanhaalde. Het is hier al enige tijd goed gebruik dat de vragensteller de vragen stelt. Die mag dan een vervolgvraag stellen, desnoods nog een tweede vervolgvraag en dan gaan we over naar de volgende set vragen of naar het volgende agendapunt. In dit geval gaan wij over naar de volgende set vragen, waarvan u de indiener bent en daarvoor heeft u dus nu ook het alleenrecht.

2. Vragen van de PVA-fractie inzake Programma Opstandelingen.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! De Partij Vrij Almelo vraagt zich af op grond van welke informatie de burgemeester/het college ervoor koos om te veronderstellen dat de journalisten van BNNVARA de gemeente Almelo in een kwaad daglicht wilden stellen. Immers BNNVARA is een professionele, verantwoordelijke en journalistieke ledenomroep die geen geschiedenis heeft om op rellen uit te zijn.

Wij hebben de volgende vragen:

1. Waarom koos het college ervoor om een voorlichter van buiten aan te trekken op het moment dat Opstandelingen begon met journalistiek onderzoek?
2. Wat is de mening en de invloed geweest van deze voorlichter in het besluit van het college om de landelijke pers niet te woord te staan?
3. Wat zijn de kosten geweest die de gemeente heeft gemaakt met betrekking tot deze voorlichter?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Ik moet u zeggen, ik heb moeite met deze vraagstelling. De vraag gaat uit van een volstrekt onjuiste vooronderstelling. De vraag wordt niet eens open gesteld, maar vanuit een bedachte waarheid, die niet eens van tevoren geverifieerd is. Ik vind dat, het college vindt dat, onzorgvuldig. De vraagstelling bespeelt een sentiment dat onheus is. Er is namelijk - zeg ik in antwoord op de vraag - niemand van buiten aangetrokken.

Ambtelijk is er vanuit het vaste team Communicatie ondersteuning geweest voor het college, zoals dat er in andere gevallen ook is. Dat sinds februari van dit jaar een nieuwe communicatieadviseur actief is - overigens naar mijn volle tevredenheid - is een gevolg van het feit dat zij eind 2019 is aangenomen op een openstaande vacature, los van welke actualiteit dan ook.

Op vraag 2: ik wil geen lesje staatsrecht geven - dat heb ik op dat punt al vaker gedaan - het fenomeen is ook al vaker aan de orde geweest. De raad heeft te maken met het college en de raad moet het doen met de afwegingen en de conclusies van dat college. Dat heet politieke verantwoordelijkheid, staatsrechtelijke verantwoordelijkheid. Hoe en door wie het college wordt geadviseerd, is niet relevant, althans niet voor uw beoordeling van het handelen van het college. Alleen op wat het college zelf doet kunt u het college afrekenen en aanspreken.

Vraag 3. Die vraag, ik zei het al, klemmt weer. Die vraag gaat er natuurlijk vanuit dat er extern ingehuurd zou zijn. Ik heb al gezegd: dat is niet zo. Bij verificatie hadden deze vragen ook niet gesteld hoeven te worden. De kosten van onze medewerkers zijn verwerkt in het personeelsbudget, zoals alle andere kosten van onze medewerkers dat ook zijn.

De VOORZITTER: Dank u. Mijnheer De Olde heeft geen aanvullende vraag.

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van het vragenhalfuurtje. Ik dank de vragenstellers voor hun vragen. Ik dank de burgemeester voor de beantwoording.

(Mevrouw Ten Seldam draagt daarop het voorzitterschap over aan burgemeester Gerritsen.)

6. Motie vreemd PvdA-Leefbaar Almelo-SP-GL: Ruimte voor elkaar

Deze motie is ingetrokken na een toezegging van het college.

12. Opheffen Gemeenschappelijke Regeling Soweco (R 2006048).

De VOORZITTER: Ik inventariseer even dat zich gemeld hebben: mevrouw Ten Seldam, de heer Teeuw, mevrouw Van Saane, de heer Zielman, de heer Ekizkuyu, de heer Kampman, die wordt vervangen door mevrouw Van Doorn. Gemeld hebben zich daarnaast de heer Çete, mevrouw Geerdink, de heer Stöteler, de heer Teunis en de heer Hümmels. Ik zag mevrouw Bijenhof ook? Ja. Dan open ik graag de lijst van sprekers. Als eerste het woord aan mevrouw Ten Seldam.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Even voor alle duidelijkheid, aangezien we niet mogen opstaan, hoe gaan we de interrupties doen? Met hand opsteken?

De VOORZITTER: Als er iemand het vermogen heeft om onder het oog van de voorzitter te komen, mijnheer Çete, dan bent u het wel. Ik zal niet iedereen oproepen uw voorbeeld te volgen, maar in een bescheiden manier de hand opsteken bijvoorbeeld zou helpen, zodat ik u kan zien en u het woord kan geven.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Centraal in de Participatiewet staat de gedachte dat wie kan werken niet afhankelijk moet zijn van een uitkering. Bij de invoering in 2015 kregen de gemeenten een nog grotere verantwoordelijkheid te dragen voor de onderkant van de arbeidsmarkt, die ook nog eens gepaard ging met een flinke bezuiniging. Dat was voor veel gemeenten aanleiding om de gemeenschappelijke regeling WSW op te heffen. In 2014 koos de raad van Almelo niet voor opheffing van de GR. Heel kort samengevat, werd besloten dat de GR verantwoordelijk bleef voor de mensen die op dat moment een WSW-dienstverband hadden en dat Soweco N.V. zou worden losgemaakt van de GR en omgevormd zou worden tot een maatschappelijke onderneming. Dat alles binnen het beschikbare budget. Nu, zes jaar later ligt weer de vraag voor om de GR Soweco op te heffen. Voor vier van de zes deelnemende gemeenten is de opheffing GR gekoppeld aan het oprichten van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Opheffen van de GR is een noodzakelijke stap om de transitie naar de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie mogelijk te maken. Een uitvoeringsorganisatie, die beter aansluit bij de taak van de Participatiewet. Er moet voorkomen worden dat op termijn een financieel-

onhoudbare situatie ontstaat. Dan bedoel ik niet dat de uitvoeringsorganisatie winstgevend moet zijn. Dat is niet realistisch en niet eerlijk als je kijkt naar de doelgroep. Het gaat niet om winst maken, maar om zo veel mogelijk mensen te laten participeren in de samenleving, ongeacht hun handicap of afstand tot de arbeidsmarkt.

Dat doet mij denken aan een uitspraak van wijlen Dik Wessels, toen hem in een interview werd gevraagd wat de methode-Wessels was. Hij antwoordde: "Ik heb nooit met winst gerekend. Ik hield altijd vooral in de gaten hoeveel verlies ik kon lijden." Anders gezegd, wat is het ons waard om mensen te laten participeren in de samenleving? Mensen met een beperking moeten normaal mee kunnen doen in de samenleving. Dat doet het meeste recht aan hun motivatie om te werken en aan hun menszijn. Ga maar na, hoe zou je zelf behandeld willen worden? Als gemeenschap moeten wij bereid zijn om hen te helpen. Dat kan als gemeente, maar ook als werkgever, door deze mensen een kans te geven en ook terecht te behandelen.

Wij zijn er groot voorstander van dat zo veel mogelijk inwoners met een beperking bij reguliere werkgevers gaan werken, of blijven werken. Als het nodig is om voor die uitvoering van de taken van de Participatiewet, waaronder de WSW, te kiezen voor een ander model dat beter aansluit bij wat nodig en betaalbaar is, wil je als betrokkene, maar ook als raadslid, graag zo veel mogelijk duidelijkheid en zekerheid. Daarom is het belangrijk om pas tot een definitieve liquidatie te besluiten nadat de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie operationeel is. Een goede tijdvolgordelijkheid is hierin belangrijk.

In de Contourennota wordt voorgesteld om het bestuur van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie te vormen door de gemeentesecretarissen van vier deelnemende gemeenten. Daar zijn wij het niet mee eens. Aangezien de gemeentesecretaris algemeen directeur is van een ambtelijke organisatie en de eerste en enige adviseur van het college, kan deze in een spagaat terechtkomen als zij ook het bestuur vormen van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Daarnaast vraagt het leiden van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie specifieke kennis en ervaring.

Zowel procesmatig als inhoudelijk is er een nauwe relatie tussen het liquidatieplan en de oprichting van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Het zijn twee afzonderlijke besluiten, die in samenhang moeten worden genomen en niet in tijd verschillend van elkaar. Het zijn als het ware twee wielen in één fiets, vandaar gelijktijdige behandeling tijdens één raadsvergadering met afzonderlijke besluitvorming. Om zoveel mogelijk zekerheid te krijgen, hebben de fracties van VVD, PvdA en CDA de handen ineengeslagen en het initiatief genomen tot een amendement met als mede-indieners de fracties van Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, Leefbaar Almelo, D66, Democraten.Nu, Forum voor Rechts en Partij Vrij Almelo. Het amendement heeft ons nog wel wat juridische hoofdbrekens gekost., maar ik ga ervanuit dat het college heel goed de intentie van het amendement begrijpt.

"Amendement 1.

Opheffen GR Soweco mits ...

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 juni 2020, besluit:

Het voorgestelde besluit 'Toestemming te verlenen tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling Soweco per 1 januari 2021.' te schrappen en te vervangen door:

Toestemming te verlenen tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling Soweco per 1 januari 2021 en draagt het college op om daarbij aandacht te hebben voor de volgende drie punten:

1. Het college van Almelo pleit binnen het Algemeen Bestuur van Soweco ervoor om niet tot definitieve liquidatie over te gaan voordat de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie operationeel is;
2. Het bestuur van de Stichting Nieuwe Uitvoeringsorganisatie wordt gevormd door ambtenaren uit de deelnemende gemeenten, niet zijnde de gemeentesecretaris;
3. De behandeling van de raadsvoorstellen 'zienswijze inzake liquidatieplan' en 'wensen en bedenkingen inzake oprichting Stichting Nieuwe Uitvoeringsorganisatie' in dezelfde raadsvergadering te behandelen.

Toelichting:

Het is belangrijk om pas tot een definitieve liquidatie over te gaan nadat dat de Nieuwe

Uitvoeringsorganisatie operationeel is. Het gaat hier om een goede tijd volgorde. Aangezien de gemeentesecretaris de algemeen directeur is van de ambtelijke organisatie en de adviseur van het college kan deze in een spagaat terecht komen als zij ook het bestuur vormen van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Daarnaast vraagt het leiden van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie specifieke kennis en ervaring.

Er is een nauwe relatie tussen het liquidatieplan en de oprichting van de oprichting Stichting Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Het zijn twee afzonderlijke besluiten die in samenhang moeten worden behandeld en niet in tijd verschillend van elkaar. Het zijn als het ware twee wielen in een fiets vandaar gelijktijdige behandeling tijdens een raadsvergadering met afzonderlijke besluitvorming."

Het amendement wordt ingediend door de fracties van CDA, VVD, PvdA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, Leefbaar Almelo, D66, Democraten.Nu, PVA en Forum voor Rechts.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! We kregen net al een mooi stukje geschiedenis van mevrouw Ten Seldam over de Participatiewet en over Soweco. Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. In de Participatiewet zijn drie oude wetten opgegaan, waaronder ook de wet voor sociale werkvoorziening. Het doel van de Participatiewet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. Het gaat in de participatie om een veel grotere groep mensen dan de mensen die bij Soweco in een SW-dienstverband werken. Het gaat ook om mensen met een bijstandsuitkering en gedeeltelijk arbeidsongeschikte mensen.

Doordat de wet is veranderd en de gemeente de taak heeft gekregen om al die mensen zo goed mogelijk naar werk te begeleiden, zal er ook in de uitvoering van die taak wat moeten veranderen. Het is dan logisch dat er gekeken wordt naar wat de beste manier is om alles zo goed mogelijk te organiseren. In het voorstel dat voorligt, vraagt het college de raad om per 1 januari 2021 de GR Soweco op te heffen. Er wordt niet gevraagd of de raad wil instemmen met het oprichten van een Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. In de roadmap zien we een tijdslijn, die loopt tot 31 december 2020. En dan? Wat is er dan?

We hebben kennis kunnen nemen van de contourennotitie. De inhoudelijke uitgangspunten zijn mooi geformuleerd. Daar kan volgens ons niemand het mee oneens zijn. Ook wij streven naar een inclusieve arbeidsmarkt. Maar de praktijk laat zien dat wat er op papier staat in werkelijkheid nog lang niet is bereikt. Dat blijkt ook uit het rapport dat in november 2019 is gepresenteerd door het Sociaal Cultureel Planbureau. Ook in Almelo zien we nog steeds dat het voor veel mensen die onder de Participatiewet vallen, moeilijk is om een passende plek te vinden op de arbeidsmarkt. Dat is niet goed. Dat mogen we onszelf aanrekenen als gemeente. Wij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet.

Het is dan ook niet zo gek dat de zes deelnemende gemeente van de GR Soweco zelf de regie willen voeren in de uitvoering van de Participatiewet. Doordat de GR ophoudt te bestaan, krijgen we als gemeenteraad meer zicht op de uitvoering van de Participatiewet. Via de planning en control cyclus worden we op de hoogte gehouden van de resultaten. Het lastige hierbij, vind ik, is de discussie die al langer binnen Planning en Control speelt over de beleidsinhoudelijke uitwerking van de resultaten. Vooral voor de uitvoering van de Participatiewet is het belangrijk om daar inzicht in te hebben. Als raad hebben we namelijk verordeningen vastgesteld waarin inhoud is gegeven aan de instrumenten uit de Participatiewet. Ook die moeten we kunnen controleren als raad. Regelmatig krijgen we te horen dat de raad kaderstellend is en zich niet bezig moet houden met de verdere inhoud. Maar wat de Participatiewet betreft vinden wij als Partij van de Arbeid dat wij hier vooral ook beleidsinhoudelijk inzicht moeten hebben.

De VOORZITTER: Mag ik u even onderbreken, zodat de heer Çete u kan interrumperen?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb de afgelopen week meerdere malen onder leiding van mevrouw Ten Seldam het gezamenlijke amendement gezien. Ik heb ook geprobeerd het goed te lezen en te begrijpen. Daarin komt mevrouw Geerdink met een oplossing waarin zij eigenlijk al een beetje het vertrouwen uitspreekt, als ik het goed lees, over de toekomstige werkwijze. Nu hoor ik alleen maar kritiek van mevrouw Geerdink. Dat vind ik goed. Ik deel dezelfde kritiek. Maar als mevrouw Geerdink zo veel kritiek heeft, waarom heeft ze dan geprobeerd een amendement in te dienen waarin ze de boel toch verandert? Uit haar verhaal

hoor ik nu iets heel anders dan wat ze in het amendement wenst.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! Ik ben nog niet helemaal klaar. Ik kom nog verder. Er moet vooral beleidsinhoudelijk inzicht zijn. Het gaat namelijk over mensen, die grotendeels afhankelijk zijn van de gemeente. Als voorbeeld wil ik nogmaals aangeven dat er sinds 2015 geen uitvoering is gegeven aan de inzet van het instrument participatieplaatsen. Terwijl er wel mensen in Almelo met een bijstandsuitkering een contract van 20 uur per week hadden met allerlei verplichtingen en aan het werk waren zonder enig perspectief op een echte betaalde baan. Uiteindelijk bleken deze contracten erg veel overeenkomsten te hebben met een participatieplaats, waardoor er een premie is toegekend, zoals de raad via een verordening heeft vastgesteld. Het is dus belangrijk om te weten of alle instrumenten uit de Participatiewet ingezet worden waarvoor ze zijn bedoeld. Mensen horen niet op afvinklijstjes van bedrijven terecht te komen om overheidssubsidie te ontvangen. Het is voor de Partij van de Arbeid vooral belangrijk om te kunnen volgen hoe het met de mensen gaat die onder de Participatiewet vallen. Want, nogmaals, dat is waar het over gaat, over mensen.

Het afgelopen jaar hebben we als fractie vele gesprekken gehad met mensen die te maken hebben met de Participatiewet. Wij zijn ervan overtuigd dat het goed is om de Participatiewet inclusief de WSW onder regie van de gemeente uit te voeren, onder voorwaarde dat alle instrumenten van de Participatiewet worden ingezet om mensen te ondersteunen bij het vinden van passend werk. Wij verwachten dat dit kan bijdragen aan een meer inclusieve arbeidsmarkt. Verder verwachten wij dat uitvoering wordt gegeven aan de toezeggingen die zijn gedaan tijdens het politiek beraad van vorige week als het gaat om behoud van werk en inkomen voor de medewerkers met een SW-dienstverband bij Soweco en dat de 30-dagen adviestermijn van de medezeggenschapsraad van Soweco wordt geschrapt. De ombudsfunctie waar we om gevraagd hebben, willen we graag terugzien in de uitvoering van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie, evenals de aandacht voor de niet-uitkeringsgerechtigden. Ook al wordt er verwezen naar de Twentse Belofte, het is een groep die niet altijd goed in beeld is en makkelijk vergeten wordt, omdat ze nog geen aanspraak maken op een uitkering.

We hebben de afgelopen weken goede gesprekken gehad over het opheffen van de GR Soweco tussen de woordvoerders van de fracties CDA, VVD en Partij van de Arbeid. Uiteindelijk zijn we gekomen tot een gezamenlijk amendement, zoals net verwoord door de woordvoerder van de CDA-fractie. Ook hebben de fracties een initiatief tot een motie genomen en die wordt mede ingediend door Lokaal Almelo Samen, SP, D66, ChristenUnie, Leefbaar Almelo, Forum voor Rechts, Democraten.Nu en de PVA.

"Motie 2.

Periodiek informeren gemeenteraad.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 juni 2020, constateert dat:

- het op heffen van de gemeenschappelijke regeling Soweco een bijzondere groep inwoners betreft waar zorgvuldig mee moet worden omgegaan;
- de Participatiewet een beroep doet op de veranderkracht en het vernieuwend vermogen van gemeenten en hun SW bedrijven;

overweegt dat:

- de informatie en communicatie gedurende het hele traject van liquidatie en van overgang van Soweco naar de Stichting Nieuwe Uitvoeringsorganisatie belangrijk is voor zowel de direct betrokkenen als de gemeenteraad;
- de overgang van een al meer dan vijftig jaar bestaande werkwijze van uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening grote impact heeft op de betrokken mensen;

verzoekt het college om:

1. de raad minimaal eens per twee maanden te informeren over de voortgang van het liquidatieproces en het proces van oprichting en in bedrijfstelling van de Stichting Nieuwe Uitvoeringsorganisatie;
 2. De periodieke informatie-uitwisseling duurt tot 1 jaar na inwerkingtreding van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van PvdA, CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen,

ChristenUnie, SP, Leefbaar Almelo, D66, Democraten.Nu, PVA en Forum voor Rechts.

De VOORZITTER: Dank u. Dan vervolg ik de lijst met sprekers met de heer Teunis, die, naar ik begrijp, zijn maidenspeech houdt in deze gemeenteraad. Ik wil u op voorhand daarmee feliciteren. De traditie vergt dat de heer Teunis zonder interrupties zijn betoog mag houden.

De heer TEUNIS (SP): Voorzitter! Onze bijdrage in de eerste termijn is ook gelijk onze stemverklaring. Er is al veel gezegd, ik val waarschijnlijk een klein beetje in herhaling, maar dat zal niet erg zijn. Ons wordt gevraagd vanavond in te stemmen met de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling Soweco. Zes gemeenten delen volgens het raadsvoorstel het verlangen niet gezamenlijk verder te willen gaan. De gehele onzekerheid rondom Soweco speelde al veel langer. Eerder is al besloten tot de ontvlechting van de Gemeenschappelijke Regeling in een naamloze vennootschap, waarbij de naamloze vennootschap zich zal ontwikkelen tot zelfstandige maatschappelijke organisatie. De uitvoering van delen van de Participatiewet was hen hiervoor door de zes gemeenten gegund. Gemeenten kregen later de mogelijkheid om aandeelhouder van deze maatschappelijke organisatie te worden, maar in maart 2018 - uit m'n hoofd - in het voorjaar hebben alle zes gemeenten al aangegeven geen aandeelhouder van deze MO te willen worden. Daarmee was namens de SP eigenlijk het lot van het sociaal werkbedrijf al deels bezegeld.

De gemeenten willen de WSW-regeling, of sterfhuis, zelf beheren en de Participatiewet uitvoeren op het Werkplein op lokaal niveau. De later gedane concessie is een op te richten stichting genaamd NUO, Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Maar het is ons volstrekt onduidelijk hoe we die stichting moeten zien. We delen dan ook de mening van de vakbond FNV en zien het als lege huls. We zijn er niet van overtuigd dat gemeenten het beter kunnen en vrezen voor het behoud van infrastructuur.

Wat ons betreft - het is al benoemd - kun je hier ook niet naar kijken zonder naar de Participatiewet te kijken. De SP was nooit een voorstander van die Participatiewet. Met de invoering daarvan is het sinds 2015 niet meer mogelijk voor mensen om in te stromen in de sociale werkvoorziening. De structurele tekorten waar de gemeenten sindsdien mee worden geconfronteerd, worden niet voldoende gecompenseerd. Landelijk waren we hier dan ook tegen. We zijn nog steeds van mening dat de sociale werkvoorziening in ere moet worden hersteld. In het rapport Eindevaluatie van de Participatiewet zien we ook als bevestiging daarvan dat de Participatiewet de baankansen van mensen met een arbeidsbeperking niet heeft verbeterd. Nu wordt ons vanavond gevraagd om binnen dat landelijke raamwerk van de Participatiewet een ingrijpende beslissing te nemen over onze sociale werkvoorziening. De vraag is de liquidatie van de Gemeenschappelijke Regeling mogelijk te maken en daarmee effectief een einde te maken aan ons 50-jarige sociale werkbedrijf. Dat vinden wij heel erg zonde.

Er zijn ook positieve kanten te noemen. Ik wil niet alleen maar negatief zijn. De uitgangspunten van de Contourennota zijn mooi. Bijna te mooi om waar te zijn. Al die plannen kunnen ook goed uitpakken. Als ze dat doen, als ze goed uitpakken, dan zul je ons niet horen. Ook het rechtstreeks in dienst nemen van mensen bij de groenvoorziening zien wij als positief. Het mooiste dat je mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kan geven, is ze uit het systeem te halen. We hopen dan wel, dat als deze gemeente om wat voor reden dan ook moet bezuinigen, die mensen niet als eerste daarvan de dupe zijn.

Dat brengt de beslissing voor ons grotendeels terug tot een principekwestie. Hoewel we mede-indieners zijn van de motie en het amendement hierover - we gaan ook voor stemmen - gaan we naar onze principes kijkend, niet instemmen met het raadsvoorstel om de Gemeenschappelijke Regeling te liquideren. Dank u wel.

(Applaus.)

De VOORZITTER: Dat we u niet veel eerder gehoord hebben, mijnheer Teunis. Ik wil hier complimenten voor uw retorische capaciteiten uitspreken. Dank voor de geleverde bijdrage. Ik weet dat raadswerk veel meer is dan alleen in de raadzaal. Daar zult u zich ongetwijfeld ook veel mee bezighouden, maar complimenten voor de bijdrage, die u zo-even heeft ingebracht. Dan is het woord aan de heer Zielman, die voor Democraten.Nu het woord voert.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Dat zijn behoorlijke schoenen om te vullen na zo'n betoog. Ik ga m'n best doen.

Doorgaans zijn wij geen fan van een GR in zijn algemeenheid, en in dit specifieke geval ook niet. We vinden echter wel dat in dit geval een zorgvuldig proces extra gevraagd wordt, omdat we te maken hebben met een kwetsbare doelgroep. Daarom steunen wij ook het amendement dat bij dit punt wordt ingediend.

Punt 2 had er van ons niet per se in gehoeven. Wij vinden het namelijk best logisch klinken dat wanneer je werk van Soweco naar de gemeente haalt en het wilt gaan doen onder eigen regie, dat je dan de hoogste ambtenaar die we hebben, namelijk de gemeentesecretaris, daarvoor verantwoordelijk laat zijn. Wat betreft de mogelijke spagaat waarin hij zou kunnen komen, denken wij niet dat dat zozeer het geval zou hoeven te zijn, want we zijn professioneel genoeg om daar een passende oplossing voor te vinden.

Omwille van de inhoud van de overige twee punten ...

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Een korte interruptie. De heer Zielman geeft aan dat de gemeentesecretaris de hoogste is, hij is eindverantwoordelijk. Dat blijft hij in ons perspectief. Op het moment dat je daar een andere ambtenaar, niet zijnde de gemeentesecretaris, inzet, valt die wel hiërarchisch onder de gemeentesecretaris. Alleen komt de gemeentesecretaris dan niet in een spagaat. Dus feitelijk ligt ons standpunt niet zo heel ver uit elkaar. In beide gevallen blijft de gemeentesecretaris eindverantwoordelijk, maar met de inhoud en de dagelijkse bedrijfsvoering moet je eigenlijk de gemeentesecretaris niet willen belasten. Is de heer Zielman dat met ons eens?

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Dat dacht ik al, waar blijft uiteindelijk de vraag, maar hij kwam in blessuretijd. We begrijpen dat, mevrouw Ten Seldam, zeker wel. Mijn volgende zin was ook dat wij omwille van de inhoud van de overige twee punten in het amendement wij ook voor het amendement zullen stemmen. Wij zijn ook mede-indiener. Wij vinden dit geen halszaak, maar wij hadden ook prima gevonden als het wel zo was geweest, omdat wij onze gemeentesecretaris capabel genoeg achten en ook professioneel genoeg achten om uit die spagaat te blijven. Maar in dit geval heeft mevrouw Ten Seldam een punt. Zoals ik al heb aangegeven, hebben we er verder geen problemen mee dat dit in dit amendement staat. Anders waren we daar natuurlijk niet mee akkoord gegaan.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Misschien hebben wij ook bij anderen de indruk gewekt dat wij onze gemeentesecretaris, maar ook de andere gemeentesecretarissen, niet capabel achten - die andere kan ik iets minder goed beoordelen dan onze eigen. Zij zijn ontzettend capabel, maar juist als algemeen directeur en juist als eindverantwoordelijke. Dan moet je ze ook echt dat werk laten doen. Dat is bij ons de gedachte erachter. Het heeft niets te maken met de capaciteit van de betrokken persoon, de functionaris, maar is veel meer: "laat hem doen waar hij goed in is, en dat is gemeentesecretaris zijn".

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Het is fijn dat mevrouw Ten Seldam dat nog even verheldert, want wij kregen namelijk die indruk wel na het politiek beraad van vorige week. Niet zozeer van mevrouw Ten Seldam - zo wil ik dat niet benoemen - maar in zijn algemeenheid kregen wij wel een beetje die teneur mee dat dat misschien aan de hand zou kunnen zijn. Vandaar ook dat wij daar anders op hebben gereageerd. Ik ben blij met de verhelderende woorden van mevrouw Ten Seldam.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Mijnheer Zielman, dan hebben wij ergens anders gezeten of het live gevolgd, want mijn indruk was niet dat men er anders over praatte. Mevrouw Ten Seldam heeft het net goed verwoord. Het gaat niet zozeer om de persoon van de heer Van Ardenne. Maar stel dat dat zo zou zijn, dan zou ik daar ook de nodige maatregelen voor treffen en zou ik hier in de raad kenbaar maken dat ik de gemeentesecretaris niet meer vertrouw. Dat de heer Zielman dat nu zegt, neem ik hem wel een beetje kwalijk, want als hij het idee heeft gevormd dat er raadsleden, die geen vertrouwen hadden in de gemeentesecretaris, dan heeft hij ergens anders gezeten. Dan wil ik nu van hem of van anderen weten wie dat zijn. Dat was mijn idee niet.

De VOORZITTER: Ik vraag alle raadsleden ook, zoals net bij het vragenhalfuur ook al even, de staatrechtelijke verhoudingen wel even in acht te nemen. U praat vanavond met en over het

college en niet over medewerkers van de gemeente. Mijnheer Zielman kan binnen dat kader zijn betoog vervolgen.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Ik las verder ook geen vraag in het statement van de heer Çete.

Wat wel een halszaak is voor Democraten.Nu is de doelgroep, die te maken krijgt met de veranderingen, na het opheffen van de GR en het oprichten van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie, NUO, die dat met zich meebrengt. Over de WSW-populatie maken wij ons over het algemeen geen zorgen. Voor hen zal het minst veranderen. Voor de mensen die vallen onder de Participatiewet maken wij ons hard. Wij willen de absolute garantie van de wethouder dat deze mensen in de toekomst niet tussen wal en schip gaan raken. Zij vallen straks immers allen onder het Werkplein Twente. Tenminste, daar wordt de uitvoering ondergebracht. Het Werkplein werkt echter ook met de mensen uit de WW. Voor degenen, die dat niet weten, misschien luisteraars thuis: Werkplein Twente is een samenwerking tussen het UWV en de gemeente Almelo. Zij werken dus ook met de mensen uit de WW en mensen die minder begeleiding hebben dan de doelgroep waar we het nu over hebben. Dit moet met name duidelijk zijn als het gaat om de werkgeversbenadering. Niet alleen voor de makkelijk te bemiddelen WW'ers moet je je hardmaken, maar ook voor de mensen in de doelgroep en die ons het hardst nodig hebben. Wat ons ook bezig houdt, is de concurrentie waarover de wethouder tijdens het politiek opmerkte dat deze zou afnemen.

De VOORZITTER: U wilde een punt maken en u werd wat afgeleid doordat de portefeuillehouder wat afgeleid is. Dat geeft de gelegenheid voor de heer Stöteler om u te interrumpen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Dat punt ten aanzien van het Werkplein en dat je anderen eerder naar voren zou schuiven, volgt de PVV wel. Maar hoe zou Democraten.Nu dat ingericht willen hebben? Zou dat in een aparte organisatie moeten? Dan zit je wel weer met allerlei overheadkosten. Hoe zouden we dat vorm kunnen geven?

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Weet u, mijnheer Stöteler, volgens mij was het de heer Teunis die dit ook al aanhaalde. Wij weten op dit moment nog niet precies hoe dat gestalte gaat krijgen. Dus daarom zeggen wij in ons betoog ook: wethouder, neem ons eens mee op die reis. Hoe ziet hij dat voor zich in de toekomst? Wij denken dat, wanneer je het onder wilt brengen bij het Werkplein, je dan bijvoorbeeld een aparte entiteit onder het Werkplein moet maken. Je hoeft er geen aparte stichting of andere dingen van te maken, maar wel met een andere benadering. Je kunt een scheiding maken tussen de mensen die met een werkcoach zitten - sommigen hebben de hele tijd dat zij aan het werk zijn een werkcoach - en de mensen die vanuit de WW instromen of die minder begeleiding nodig hebben. Je moet er in ieder geval oog voor hebben dat dat anders werkt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Mijnheer Zielman, corrigeert u mij als ik geen gelijk heb. Ik denk dat u appels en peren vergelijkt. Als iemand langer dan zes maanden werkt in Nederland, heeft de wet- en regelgeving bepaald dat men recht heeft op WW. Als iemand niet langer dan zes maanden heeft gewerkt en hij geen inkomsten meer heeft, gaat hij beroep doen op de Participatiewet. Hij doet net alsof Werkplein een smeltkroes is van alles en nog wat, maar het is door de wetgever heel goed bepaald wie recht heeft op WW. Als je geen recht hebt op WW, val je onder de Participatiewet. Het kan gewoon niet zo zijn dat alles door elkaar heen valt. Hoe ziet hij dat? Hij heeft dat vorige keer ook bij het politiek beraad gezegd, maar ik heb het niet begrepen.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Mijnheer Çete, op het Werkplein Twente is het zo geregeld dat de werkgeversbenadering, dus de mensen die de boer opgaan om bedrijven te proberen warm te laten draaien voor mensen met een uitkering, of dat nu WW is of Participatiewet, dat voor alle partijen doen, voor zowel WW als Participatiewet. Nu is het zo - dat hoef ik hem ook niet te vertellen - dat mensen die relatief kort uit het arbeidsproces zijn, natuurlijk veel makkelijker terug naar werk te bemiddelen zijn dan mensen die er al een hele tijd uit zijn. Je ziet ook - dat is ook mijn ervaring vanuit mijn vroegere werkzaamheden - dat dat ook gebeurd. Het is makkelijker om die mensen te bemiddelen. Daarbij kan het zijn - let op: kan het

zijn - dat iemand vanuit een participatieachtergrond er langer over doet om weer aan het werk te gaan. Het gaat dus om het stukje werkgeversbenadering. Natuurlijk is het UWV verantwoordelijk voor de WW. De bijstand en bijstand-aangrenzende uitkeringen gaan via de gemeente. Zo is het geregeld. Dat bedoel ik ook niet. Het gaat puur in dit geval om de werkgeversbenadering.

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Voorzitter! Ik wil even inhaken op wat de heer Zielman zegt. Ik hoor wat hij zegt en ik ben het met hem eens dat het juist voor deze doelgroep, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt - ik vind het trouwens een vreselijk woord, daar moeten we een keer wat anders voor gaan bedenken - heel belangrijk is dat zij niet in een grote tombola van een werkgeversbenadering et cetera terechtkomen. Ik kan hem anderzijds ook verzekeren dat ik verschillende mensen ken die wel gebruik maken van de regeling van de Participatiewet, die begeleid worden, waar maatwerk verricht wordt en waar echt gekeken wordt: wat heeft die persoon nodig, hoe kunnen we die persoon begeleiden? Dat zal ik straks ook zeker aan de wethouder meegeven dat hij dat vast moet houden. Ik denk dat wanneer de heer Zielman met het Werkplein Almelo gaat praten hij daar heel mooie voorbeelden terug kunt vinden en dat dit niet meer te vergelijken is met zijn tijd in Hellendoorn.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Dat begrijp ik, mevrouw Bijenhof. Ik hoop ook echt dat dat zo is. Ik weet ook dat daar een verandering heeft opgetreden. Daar ben ik ook zeer blij mee. Het is alleen wel zo dat we nu een doelgroep erbij krijgen, die nog meer begeleiding nodig heeft. Die komen vanuit de Soweco ook over en die hebben nog weer een andere aanpak nodig, die soms nog weer andere problematiek hebben. Wat ik ons allen toewens - daarom wil ik daar een soort voorwaarschuwing op dit punt voor geven - is dat we moeten oppassen dat die straks niet in de grote tombola ondergedompeld worden en dan buiten de boot vallen. Dat is wat ik hiermee wil zeggen. Ik zeg niet dat er slecht werk wordt geleverd op het Werkplein. De mensen daar werken allemaal hartstikke hard en doen ook heel goede dingen. Daar hebben we genoeg voorbeelden van. Het is alleen dat wij graag dat gegarandeerd willen hebben dat deze mensen die overkomen vanuit de Soweco-situatie niet buiten de boot gaan vallen. Dat is de aard van mijn opmerking.

Zoals gezegd: over de WSW-populatie maken wij ons minder zorgen. Het gaat ons vooral, zoals gezegd, over de mensen die vanuit de participatiewet komen. Ik was al verder - pardon.

Ik was bij het gedeelte concurrentie. De wethouder zei vorige keer tijdens het politiek beraad dat deze hierdoor zou afnemen. Wij verbaasden ons destijds al over dat statement, want Werkplein Twente werkt voor de veertien Twentse gemeenten. Als het goed is, wordt die werkgeversbenadering ook vanuit die invalshoek gedaan, onderverdeeld in subregio's. Dit zou dus objectief moeten zijn. Wij vragen ons af hoe dit volgens de wethouder minder gaat worden. Wij zijn juist bang dat het straks gaat verergeren, dus dat het meer wordt, te meer omdat Rijssen-Holten en Hellendoorn hun eigen pad kiezen. Wij gaan door met de vier overgebleven gemeenten, die ook aangewezen zijn op de werkgeversbenadering bijvoorbeeld vanuit het Werkplein. Maar Rijssen-Holten is dat evengoed. Dus ik ben heel benieuwd hoe dat in een nieuwe constructie gaat werken. Gaat dat dan niet ten koste van de mensen, die hier bemiddeld worden? Misschien is dat niet zo? Maar dat wil ik dan graag van de wethouder horen.

Tot slot willen wij opmerken dat het "ja" vanavond niet automatisch betekent dat wij het eens zijn met de hele transformatie die nog ophanden is. Wij begrijpen dat deze stap genomen moet worden om het proces te kunnen lopen wat gelopen moet worden, maar blijven de wethouder nauwgezet volgen. Zo zijn wij ook enorm benieuwd naar de financiële doorrekening. De huidige constructie is volgens de wethouder niet toekomstbestendig. Dat weten we, door de sterfhuisc constructie, zoals mijnheer Teunis die noemde, van de WSW. Wanneer denkt de wethouder dat de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie voordeliger gaat zijn dan de huidige constructie? Gaat dit vijf jaar duren? Gaat dit tien jaar duren? Ik hoef echt niet een exacte datum, wethouder, maar even een doorkijkje. Graag laten wij ons meenemen in het vergezicht van de wethouder, zowel nu als de komende maanden als het toekomstbeeld steeds een beetje helderder wordt.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Een zwaar onderwerp. Wat is goed voor deze groep mensen en werkbaar voor de gemeente op lange termijn? Het is lastig om daar een overtuigende mening over te vormen. Hoewel de oude WSW-groep verdwijnt, blijven dezelfde mensen instromen onder andere wet- en regelgeving. In onze ogen is Soweco met al haar

ervaring en deskundigheid en de juiste infrastructuur een geschikte organisatie om de Participatiewet of delen hiervan uit te kunnen voeren. We hebben geluisterd naar alle argumenten en wij zien niet de noodzaak om het in eigen huis te organiseren. We hebben wel eens het gevoel dat het politieke keuzes zijn, waarbij het opheffen van Soweco een doel op zich is. We hopen dat we het verkeerd beoordelen natuurlijk. Een goed lopende organisatie, die zich inzet voor een kwetsbare groep, ontmantelen - plus de onzekere tijden rond de coronacrisis, waarvan de gevolgen en de duur nog onduidelijk zijn - lijkt volgens GroenLinks een onverstandig besluit. Rijssen-Holten en Hellendoorn willen er al jaren uit. En in onze eigen raad lijkt dit een gelopen race. Dus zijn wij als GroenLinks realistisch. De ontmanteling van Soweco lijkt onvermijdelijk. Dat wetende, proberen we wel een constructieve houding aan te nemen. In dat licht, mocht de raad voor het raadsvoorstel stemmen, dan zullen wij voor de motie en voor het amendement stemmen, omdat deze twee stukken in onze ogen het proces verbeteren en de invulling van de stichting ook verbeteren.

Dan hebben we nog vragen voor de wethouder. Tubbergen en Twenterand dat zijn nog onzekere factoren. Wat zijn de gevolgen als een van de twee, of allebei, tegen het opheffen van Soweco is en als wij als raad voor stemmen? Moet het een unanieme keuze zijn? Dan hebben we ook nog dat Rijssen-Holten en Hellendoorn hun eigen ding gaan doen, dat Tubbergen mogelijk alleen diensten wil afnemen en Twenterand nog onzeker is. Dat kan betekenen dat alleen Wierden en Almelo overblijven. Is dat niet een te smalle basis? Of vindt het college dat wel een werkbare situatie, mocht dit gebeuren?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Er is al een heleboel gezegd. Ik hoop dat ik er nog wat aan toe kan voegen. Anders wordt het een herhaling en dat is niet de bedoeling. Ik zou willen beginnen met: wie ben ik, wie zijn wij, om hier ingewikkeld over te doen als bijvoorbeeld de raad van commissarissen blij is met deze ontwikkeling, als bijvoorbeeld de OR blij is met deze ontwikkeling, als bijvoorbeeld de directie blij is met deze ontwikkeling, als bijvoorbeeld de doelgroep heel blij is met deze ontwikkeling? Ik heb eerlijk gezegd heel veel gesprekken hierover gevoerd en ik kreeg bijna het idee van "ach, het is al klaar, wat doe ik hier nog?"

Ik wil wel melden dat ik het allemaal heel erg pijnlijk vind hoe het gaat, te meer daar ik geleerd heb in mijn leven te proberen met gezond vertrouwen te functioneren. Maar dan krijg je allerlei tegenslagen, omdat dat vertrouwen beschaamd wordt. Als je met gezond wantrouwen zit, kan het meevallen, maar dan krijg je het verwijt dat je zo negatief doet. Dat is ook ingewikkeld.

Ik heb verhalen gehoord over hoe dit verder zou moeten. Dan zou het een verbetering kunnen zijn. Maar ik heb nog nergens echt gezien dat dit een verbetering is en ook niet voor wie. Of het een financiële verbetering is, blijkt uit de plaatjes die ik gezien heb ook niet echt. Of het voor de doelgroep een verbetering is, valt me ook nog niet echt op. Ik hoop daadwerkelijk, in elk geval met de verbeteringen die hier in de raad voorgesteld worden bij amendement en motie, dat het nog ergens op gaat lijken. Want ik heb er nog steeds heel veel moeite mee. Dat heeft voor een deel te maken met dat ik vond dat Soweco de regionale werkgelegenheidsorganisatie moest worden voor alle gemeenten. Ik kan me nog vaag herinneren dat ik in een politiek beraad vroeg naar informatie van het Werkplein en die konden ze niet geven. Dat maakt het wel ingewikkeld om zo'n organisatie te vertrouwen. Als die nu hier de verantwoordelijkheid krijgt over een doelgroep waar ze veel te weinig van weten, hoop ik dat de betrokkenen nu een goede rol krijgen en ook een fatsoenlijke inbreng krijgen bij het vervolg.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Bij Lokaal Almelo Samen zitten nog steeds wat zorgen met betrekking tot de transformatie van Soweco. Dat heeft er natuurlijk mee te maken dat de effecten op de lange termijn niet duidelijk zichtbaar zijn. Wat wel duidelijk is, is dat de huidige constructie onhoudbaar is richting de toekomst. Er moet dus iets gebeuren. Vanavond ligt het besluit voor om de GR op te heffen, zodat men verder kan met het proces. Verder met het proces betekent dat na het besluit tot opheffen van de GR, er gewerkt kan worden aan een liquidatieplan en het sociaal plan. Dat betekent dus niet dat de GR onmiddellijk ophoudt te bestaan. Wel hebben wij het gevoel dat wij als raadsleden na dit besluit nog maar weinig grip hebben op de verdere ontwikkelingen. Je stapt op een trein, de eindbestemming is bekend, maar de route die de trein aflegt en de obstakels die je tegenkomt, zijn ongewis. Wij zijn dan ook om meerdere redenen mede-indiener van zowel de motie als het amendement, die

vanavond worden ingebracht. Niet alleen op basis van de inhoud, maar ook een gevoel en een stemmetje in ons hoofd, die aangeven dat deze motie en het amendement nodig zijn om veilig bij de eindbestemming aan te komen. Dit waren nog een paar punten, die wij opnieuw wilden aanhalen en onder de aandacht brengen.

Verder hebben we nog een paar vragen aan het college. Hoe wordt de raad na het besluit tot opheffing GR meegenomen in het vervolgproces? Deze vraag vloeit natuurlijk direct voort uit de motie die straks wordt ingebracht en hopelijk wordt aangenomen, want die heeft al een meerderheid. Hoe gaat het college inhoud geven aan de motie?

Gemeentesecretarissen willen wij niet in het bestuur van de nieuw op te zetten stichting. Dat wordt geregeld met het amendement. Wij willen benadrukken dat dit niet tegen personen gericht is, maar eerder een stukje bescherming richting deze personen. Je hebt de schijn al tegen voordat je bent gestart. Je moet niet in zo'n positie willen zitten of worden gebracht door anderen.

We willen nogmaals benadrukken dat de streefdatum voor Lokaal Almelo Samen niet heilig is. Het vervolgproces dient zorgvuldig te geschieden. Dat mag, wat ons betreft, best iets langer duren. De kwaliteit mag niet ten koste gaan van de snelheid. Wat ook al door de PvdA is aangehaald, is dat wij voldoende aandacht willen voor niet-uitkeringsgerechtigden met een SW-indicatie, de zogenaamde "nuggers". Die worden vaak over het hoofd gezien en belanden daardoor tussen wal en schip. Is baan zekerheid gegarandeerd voor iedereen? En zo nee, voor wie dan niet? Wat gaan we doen als een van de vier partners eruit stapt? Hoe gaan we om met de amendementen en moties, die worden aangenomen in dit proces? Daarmee bedoelen wij niet alleen in Almelo.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Hoe zijn wij hier beland? Meerdere collega's hebben een chronologische volgorde gemaakt, maar ik ga het even op een andere manier doen. Mevrouw Kuik - en ik zit hier al tien jaar - is ermee begonnen. Toen heeft een SP-wethouder het vaandel overgenomen en nu moet een VVD-wethouder de boel op de een of andere manier oplossen. Het gaat wel om Soweco, een bedrijf dat al 50 jaar een belangrijk onderdeel van Almelo is. Een bedrijf waardoor heel veel mensen, honderden, duizenden mensen, een enorm gelukkig leven hebben geleid. Ik heb kennissen die er tientallen jaren werken. Het enige wat er nog in hun leven was, was Soweco. Dat is niet altijd goed op te vatten. Helaas met de huidige wet- en regelgeving kunnen we het misschien ook niet zo uitvoeren, maar het doet wel pijn. Als we er geld voor hadden, als ik een betere oplossing had, had ik direct gezegd: "Nee, blijf van mijn Soweco af." Op de een of andere manier, ook al hebben we constructies gevonden, gaan we wel een bedrijf opdoeken dat enorm veel heeft bijgedragen aan Almelo en Almeloërs. Dat doet emotioneel wel wat met je, ook de kennissen die daar nu in werken en hun familieleden. Je wordt erop aangesproken: "Çete, ga je voor stemmen? Ga je het opdoeken? Jij ook? Kom je niet meer voor ons op? Begrijp je het niet meer?"

Ik heb de politieke beraden van de afgelopen paar keer nagekeken, vooral die van 2 juli 2019. Dat was een van de politieke beraden, dat best wel heftig was. Daarin hebben we met elkaar - bijna alle politieke partijen - gezegd: geldgarantie is geen baangarantie. Toen durfde de wethouder dat niet keihard toe te zeggen. Hij heeft het vorige week wel gedaan. We zullen hem daar ook continu op attenderen en dat moeten we ook. We zijn het verplicht. Er was toen een onmeunige discussie in de raad over de raad van commissarissen. Mevrouw Ten Seldam wil mij interromperen, denk ik.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter, ik weet dat deze plek slecht zichtbaar is vanuit uw positie. De heer Çete heeft het over baangarantie. Bedoelt hij daarmee dat men een baan moet hebben? Of bedoelt hij ook, naast salarisgarantie, baangarantie, als in werkgarantie? Want de baan hebben is een, maar de hele dag niets doen, dat is vreselijk. Dus werken is misschien nog wel veel belangrijker. Delen wij dit punt?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Absoluut. Dat waren ook de discussies, die we de afgelopen jaren in die politieke beraden hebben gevoerd. Uiteindelijk is het wel duidelijk dat een grote meerderheid van de collega-raadsleden ook wensen - een grote meerderheid, dan hebben we het niet over iedereen - dat die mensen ook echt uit huis komen. Stel dat we dat niet kunnen faciliteren, een ander punt waar bij ons de verantwoordelijkheid ligt, is de WMO, of dagbestedingen. Stel dat wij niets kunnen faciliteren voor die mensen, dan krijgen we ze op een

andere manier, aan de andere kant, weer binnen en dat gaat ons ook weer enorm veel geld kosten. Discussies, die we de afgelopen jaren hebben gevoerd...

De VOORZITTER: Mevrouw Pol wil u ook nog interrumpen. Ik geloof dat op dit punt mevrouw Ten Seldam nog even wil reageren op uw reactie.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ja, want ik ben heel content met het antwoord van de heer Çete. Hij zegt dat werkgarantie heel belangrijk is en daarbij gaf hij ook aan dat mensen iets te doen moeten hebben buitenshuis. Ik zei net in mijn bijdrage: zo veel mogelijk bij een reguliere werkgever. Deelt de heer Çete dat standpunt ook? En bedoelde hij dat misschien wel toen hij zei "buiten werken" bij een reguliere werkgever? Als het kan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Daarin delen wij niet direct de mening met de fractie van de CDA, want heel diep in mijn hart - ik snap en weet dat dit misschien in de toekomst niet meer betaalbaar is - zou ik ze op hun huidige plek bij de nieuwe stichting willen houden. En dan geleidelijk begeleiden naar werk waarin ze ook minder afhankelijk van wie dan ook zijn. Dat is een discussie die we het afgelopen jaar continu hebben gevoerd. Hoe gaan we het doen? Gaat het ons lukken? Dat zijn ook allemaal vraagtekens bij mij. Zolang de mensen maar gelukkig zijn, zou ik zeggen dat ik ook tevreden ben. Maar doe het maar even. Dat is de moeite die ik en de meeste collega's hier ook mee hebben. Ik hoop dat het lukt. Het liefst zou ik ze allemaal bij elkaar houden, maar hoe lang is dat betaalbaar? En stel dat ze werk elders hebben, dan zou ik dat ook goed vinden. Als zij er maar tevreden mee zijn, dat is mijn prioriteit. De menselijke maat is mijn prioriteit.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Volgens mij was mijn opmerking aansluitend en heb ik dit net al zo ongeveer gehoord. Ik deel een beetje de mening van de heer Çete. Ik zag hem elke keer een stukje opbouwen. Ja, het is leuk als je geld krijgt, maar depressief thuis zitten omdat je geen baan hebt, is niets. De volgende stap is dat je een baan hebt, maar hoe inhoudelijk is die? Als ik dan kijk naar de kanttekeningen, volgens mij hoorde ik het net al, maken zij zich op dit moment zorgen over de stabiele plek. Dit zijn mensen die dit mogelijk heftiger ervaren, moeilijker met deze veranderingen kunnen omgaan dan wij, voor wie dit misschien wat makkelijker is. Ik moet het even op de juiste manier formuleren. Ik wil wel graag benadrukt hebben dat ik het belangrijk vind dat zij in hun veilige cocon blijven. Alleen de kaarten schudden en zeggen "je mag daar gaan werken en dan heb je werk en inkomen", volstaat voor mij niet. Als ik de heer Çete zo begrijp, zitten we op hetzelfde spoor.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Absoluut, ik ben het eens met mevrouw Pol. Maar het moet ook allemaal realiseerbaar blijven.

Dan komen ik even terug naar de politieke partijen. Ik zal even bij de PvdA beginnen, want mevrouw Geerdink zei dat ze antwoord zou geven, maar dat heeft ze niet gedaan. Ik blijf me altijd op de een of andere manier veel meer verbazen over de PvdA in Nederland dan over welke andere politieke partij dan ook. Het wijsvingertje dat ze niet weg kunnen laten, net alsof ik in de regering zat in 2015, toen de Participatiewet werd aangenomen. Prachtig dat ze daaraan refereren, maar zij waren daar ook medeverantwoordelijk voor. Dat verklaart waarom haar partij historisch klein is geworden. Continu doen alsof de schuld bij een ander ligt, daar kan ik niet meer tegen, echt niet. Als je iets niet wilt, moet je ook even uitleggen hoe het dan wel moet.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): De heer Çete zegt nu eigenlijk dat wij tegen de Participatiewet zijn, maar ik denk dat het juist een hele goede wet is. Ik ben eigenlijk wel heel blij met die Participatiewet. Mevrouw Klijnsma heeft die ingevoerd, maar het gaat hier over de uitvoering. In die Participatiewet zitten allerlei instrumenten. Daar kun je er een paar uitpikken, maar als je het geheel bij elkaar houdt en alles in verhouding ziet en hem dan uitvoert, denk ik dat hij kan werken. We zijn er wel zelf verantwoordelijk voor om daar uitvoering aan te geven. Dat is wat ik ook in mijn bijdrage heb proberen te zeggen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Een andere prachtige "eigenschap" van de PvdA is: we hebben het goed bedacht, maar anderen voeren het niet goed uit. Dat kan ik ook altijd blijven zeggen. Waar was de fractie van de PvdA toen landelijk een wet werd doorgevoerd, die de plaatselijke

overheden verplicht om met veel minder middelen nieuwe taken op zich te nemen en de instroom tot beschut verbiedt? Dan kan je toch niet verwachten dat het allemaal veel beter wordt? Dan gaan we in welles/nietes discussies vervallen.

Nog een andere prachtig mooie partij, die mij ook altijd blijft verbazen, is de VVD. Het is heel mooi om die live beelden van vorige keer te zien: "onderaan de streep moet het ook nog geld opleveren, anders doen we het niet. Het moet ook nog op een veel betere en kunstzinnigere manier". En dan is uiteindelijk de oplossing een stichting. Had ik nooit kunnen verwachten.

De VOORZITTER: U gaat nu alle fracties langs en krijgt daar dan vervolgens interrupties op. Ik vind dit overigens niet de manier waarop de raad zijn werk zou moeten doen. We luisteren naar een bijdrage. Als er vragen zijn, interrumperen we daarop. Dan hebben we allemaal onze eigen termijn. Maar mevrouw Bijenhof meldt zich toch, dus ik geef haar graag de gelegenheid.

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Voorzitter! Ik vind het heel bijzonder dat de heer Çete al een antwoord kan geven en een visie kan geven op een bijdrage van ons, die hij nog niet gehoord heeft.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dankzij de technologie van tegenwoordig kan je ook even kijken wat mevrouw Bijenhof vorig jaar zei of haar partijgenoten nog jaren daarvoor hebben gezegd en de eigen wethouder ook nog jarenlang zei. Ik kan in een welles/nietes discussie vallen met mevrouw Bijenhof, maar het gaat mij meer om uw politieke leiders dan om u. Dus ik zal u die discussie besparen. Maar ik wil het wel gezegd hebben. Nu ineens doen alsof het antwoord in de lijn van de VVD is: zo heb ik het niet beleefd en zo is het in het verleden ook niet gegaan". Het moest veel beter en goedkoper en uiteindelijk hoor ik ook, godzijdank, vorige week dat er ook een wet baangarantie is - hoe je het ook mag noemen - die ook door de VVD wordt gedragen. Dan denk ik: oké, uiteindelijk zijn ze tot inzicht gekomen dat dat ook heel erg belangrijk is.

De VOORZITTER: Ik wil u even tot de orde roepen. Ik hoorde u zeggen: "Het gaat mij niet om u, maar om uw politieke leiders". Dat vind ik niet erg respectvol. De fracties spreken hier met woordvoerders en daar heeft u en ook een ander het mee te doen. Ik wil u dus vragen dit soort kwalificaties achterwege te laten.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Kijk, het vak dat wij uitoefenen heeft een verleden. Je moet het verleden er continu bij pakken. Dan wil ik de discussie met mevrouw Bijenhof wel aangaan, maar ik zit misschien te lang in het vak - dat geef ik ook eerlijk toe - omdat allemaal te onthouden. Dat kan ik niet zomaar terzijde leggen.

De VOORZITTER: U moet niet een liniaal leggen langs de bijdrage of de anciënniteit van uw collega's. Gaat u verder.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dat is wel wat ik altijd heb gedaan. De kans is ook heel groot dat ik dat in de toekomst blijf doen.

Nu heb ik ook het politieke beraad meegemaakt van vorige week. Die heb ik even naast het politieke beraad van vorig jaar neergelegd. Ik zat op de plaats van de heer Ekizkuyu, voor mevrouw Pol. Wij kunnen misschien heel makkelijk van plaats veranderen, maar zij niet. Ik voel me wel heel slecht hier nu, ik zou liever daar zitten. Maar toen zat de heer Maathuis naast mij en ik zei: "Mijnheer Maathuis, ik snap dat het allemaal niet meer kan. Er is een GR-rekening, die niet betaalbaar is. U heeft nu ook een raad van commissarissen en directie, die fel tegen u is. Kom maar met een oplossing, die door hen allen wordt gedragen." En het is hem gelukt! Ook al is het niet mijn ding. Ook al heb ik nog enorm veel twijfels, het is de wethouder wel gelukt om met een voorstel te komen, dat door de directie en de raad van commissarissen wordt gedeeld. Als ik andere partijen kwalijk neem dat zij niet constructief zijn, moet ik ook zelf een spiegel voor me houden en zeggen dat ik dit niet mooi vind. Maar ik heb het hem gevraagd en het is hem gelukt. Dan moet ik ook constructief zijn om hem daarin het voordeel van de twijfel te geven.

Daarom ben ik ook heel erg blij met de motie en het amendement, die door collega's zijn voorbereid. Ik ga dit inhoudelijk niet herhalen. Ik wil alleen zeggen: "Is dit mijn wens? Nee. Maar ga ik het steunen? Ja." Want ik zie geen andere oplossing. Als ik het zo goed wist, had ik met een andere oplossing moeten komen. Het doet enorm veel pijn, maar ja, het moet zoals het

moet. De wethouder weet nu al dondersgoed dat we hem het komende jaar keihard willen volgen. Een punt dat mevrouw Van Doorn ook maakte: de wethouder heeft het vorige week toegezegd, maar ik zou het zeer waarderen als hij het vanavond ook weer kan toezeggen dat hij het tijdstip niet heilig maakt. Laten we zo zorgvuldig mogelijk de problemen proberen op te lossen voor onze stad en voor onze inwoners. Dank u wel.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De Partij voor de Vrijheid heeft in principe geen bezwaar tegen het opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling Soweco. Soweco is gewoon een gemeenschappelijke regeling, zoals vele andere, die de afgelopen jaren, decennia, wel goed heeft gezorgd voor de uitvoering van gemeentelijke verantwoordelijkheden. Maar die resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst. Die toekomst, daar kijkt de PVV naar. Als het opheffen van deze GR zorgt voor de toekomst en voor de toekomstbestendigheid van de belangenbehartiging van die doelgroep - als daarvoor de opheffing nodig is - so be it. Als die opheffing van de gemeenschappelijke regeling maar geen doel is op zich. Tot nu toe lijkt het er een klein beetje op, in de aanvliegroete die wij als raad hier hebben beleefd, dat het opheffen van Soweco een doel is. Wat ons betreft zou dat een middel moeten zijn om naar een goede toekomstbestendige belangenbehartiging te komen van de WSW'ers en de mensen met een Participatiewet-indicatie.

Vooralsnog gaat het stuk uit van vier Twentse gemeenten in die Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Dat heb ik vorige week aangekaart, maar wij hebben geen duidelijke antwoorden gehad. Twenterand, dat werd net ook al genoemd, is nog onzeker. Tubbergen is ook nog onzeker. Ik zou graag even horen van de wethouder wat dit voor consequenties kan hebben voor ons. Als wij nu met twee gemeenten overblijven, is dat misschien wel een heel smalle basis. Gaat dat tot extra kosten leiden? Daar kan de wethouder vast wel iets over zeggen. Ik zou daar graag iets over horen.

Over de vermenging met het Werkplein spraken we net al even met de heer Zielman, namens Democraten.Nu. We zouden uitdrukkelijk aandacht willen vragen voor deze doelgroep, dat deze niet vermengd wordt, in een grote ton komt met andere mensen die zich melden bij het Werkplein en die worden meegenomen in die werkgeversbenadering.

Dan het amendement. Wij hebben dat amendement op de gang al even voorbesproken. Dictumpunt 2 snapt de PVV niet. Wat ons betreft is de gemeentesecretaris - dan bedoelen wij niet deze gemeentesecretaris, maar gewoon de gemeentesecretaris - bij uitstek geschikt om zo'n ambtelijke organisatie te leiden. Bovendien, punt 2 van het amendement - dat pak ik er even bij - zegt: "wordt gevormd door ambtenaren uit de deelnemende gemeenten". Wij gaan hier in onze raad niet over welke afvaardiging andere gemeenten sturen naar de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Daar gaan die andere gemeenten zelf over.

Ik heb nog een vraag aan de indieners. Die mag mevrouw Ten Seldam zo meteen beantwoorden in haar interruptie. Het amendement kan juridisch gezien geen bindende gevolgen hebben, omdat je het besluit, namelijk de toestemming om de GR op te heffen, niet kunt wijzigen met het amendement. Je kunt niet onder voorwaarden toestemming geven om de GR op te heffen. Dus de voorwaarden, die hier geschetst worden, zijn eigenlijk meer een wassen neus, dan dat ze echt bindend zijn voor de wethouder.

De motie zal ik even kort bespreken. We snappen het idee van de motie wel, dat men een vinger aan de pols wil houden en dat men invloed wil uitoefenen. Maar wij zien er niets in om elke twee maanden nog weer een informatiesessie te agenderen. We hebben al overvolle agenda's, als het aan ons ligt. Als mevrouw Ten Seldam kaders wil stellen voor die Nieuwe Uitvoeringsorganisatie - daar heeft ze net al in haar bijdrage een aantal van genoemd - kunnen we daar heel goed over praten. Laten we daar dan een politiek beraad over organiseren. Daar kunnen we die kaders stellen en daar kunnen we dan achteraf weer op controleren. Dan hebben we niet elke twee maanden een informatiesessie nodig. Dat was de termijn voor de PVV. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik zag geen interruptie. U zit achter een hele hoge rug van de heer Ekizkuyu, maar ik geef u graag de gelegenheid om alsnog te reageren, mevrouw Ten Seldam.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dan moet ik zover terug in het debat en ik denk dat er nog wel een tweede kans komt. En anders zeg ik het wel in de tweede termijn.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ga ervanuit dat we allemaal het beste voor

hebben met de brede doelgroep van de WSW en de Participatiewet. Alleen verschillen we van mening over hoe we dat organiseren. Het is mooi dat - en ik zou bijna zeggen tot mijn stomme verbazing - uiteindelijk bestuur en de raad van toezicht tot een gezamenlijk plan zijn gekomen en dat ze gezamenlijk willen vooruitkijken en zoeken naar oplossingen daarin. De meningen lagen ver uiteen. Uiteindelijk doen ze allebei wat water bij de wijn, het is een compromisvoorstel.

Het is duidelijk dat de gemeente meer een naadloze integratie wilde met eigen activiteiten, met het Werkplein, met de wijkteams, enzovoorts. Dat zou ook het beste zijn. Dat is maar ten dele het geval. Het komt nu onder een stichting. Maar het is duidelijk en ook goed dat de gemeente meer regie terugpakt. In het verleden hebben de gemeenten die regie ook wel wat laten vieren. Daar is Soweco of de Raad van Toezicht ook ingesprongen. Er kwamen plannen voor een zelfstandige maatschappelijke organisatie voor de brede doelgroep. Die hebben wij ook altijd van harte gesteund.

Wij vonden dat nog steeds een goed idee. Maar op het moment dat je gemeenten vraagt - en alleen al de vraag stelt om aandeelhouder te worden van zo'n maatschappelijke organisatie - is er ook wat ons betreft maar één conclusie. Dat is dat we een ervaring rijker en een illusie armer zijn. Want ook - laten we daar helder over zijn - in het oorspronkelijke plan met ontvlechting van GR en een N.V. die op eigen benen zou moeten staan, was het heel duidelijk dat de GR uiteindelijk beëindigd zou worden. Wat dat betreft, welke variant je ook kiest, alle varianten gaan er uiteindelijk vanuit dat de GR wordt opgeheven. Er zou dus over het besluit dat we vanavond nemen helemaal geen discussie hoeven te zijn. Ik heb ook bij het politiek beraad al gezegd dat het goed is dat we dat nu op tafel leggen. We zien te vaak dat er hele processen worden gelopen - dan is alles al bij het point of no return voorbij - en dan mag de gemeenteraad nog even bij het kruisje tekenen. Het is goed dat van tevoren de instemming van de gemeenteraden wordt gevraagd: willen we dit?

De opheffing van de GR is feitelijk pas in december. Tussendoor is er nog van alles, een liquidatieplan, enzovoorts. De heer Stöteler stelde ook een interessante vraag: in hoeverre kunnen we daar voorwaarden aan verbinden? Wat mij betreft, omvat de Contourennota en de uitgangspunten die daarin staan de voorwaarden. Tegelijkertijd gaan wij niet over de Contourennota, dat is iets tussen bestuur en RVT of Soweco. Maar goed, ik ga er toch vanuit dat we de ontwikkelaars van de plannen daaraan mogen houden. We steunen het dan ook van harte en we dienen het amendement en de motie mede in.

Tenslotte nog één punt: Rijssen-Holten en Hellendoorn hebben eerder hun wens aangegeven om zelfstandig te zijn. Daar zou ik toch graag nog iets over willen zeggen. Ik vind dat andere gemeenten hen niet moeten frustreren in hun wens om zelfstandig te zijn. Wij zouden het als Almelo ook niet leuk vinden dat anderen ons dingen opleggen, bijvoorbeeld om in Twence te blijven. Zo gaan we niet met elkaar om. Laten we in die zin als gemeente onderling elkaar respecteren en elkaar zo behandelen, zoals je zelf behandeld zou willen worden.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik hoor de heer Teeuw zeggen dat we de andere gemeenten niet moeten frustreren, maar op welke manier frustreren wij andere gemeenten hierin?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Daarmee refereer ik ook aan - dat weet de heer Zielman - dat bijvoorbeeld Almelo door Enschede en Hengelo gefrustreerd wordt om uit Twence te stappen. Het is heel duidelijk dat Rijssen-Holten en Hellendoorn graag zelfstandig willen zijn. Dat is helemaal prima. Het klopt inderdaad dat daar niet direct een frustratie is. Of die in het verleden plaats heeft gevonden met uitkoopregelingen, weet ik niet. Daar heeft de heer Zielman gelijk in. Mijn intentie was meer om aan te geven dat we daar niet negatief over moeten spreken. Dat is helemaal prima. Ieder moet doen zoals de gemeenteraad dat zelf wil. Want dat zouden wij als gemeenteraad ook willen.

De conclusie is dan ook dat de ChristenUnie zal instemmen met dit besluit.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Er is al veel gezegd en gesproken. Ik zal ook hiermee instemmen. Er waren wel een aantal dingen die me opvielen. Ik proef toch ongenoegen bij de ondernemingsraad dat de wethouder niet gedegen met hen in gesprek gaat. Dan kunnen we het heel zuiver houden en de hakken in het zand zetten en zeggen: "Je bent nergens toe bevoegd" en het afkappen. Ik vind dat niet respectvol, zeker niet voor een ondernemingsraad die zo betrokken is als deze. Toen we vanavond aankwamen, was het FNV er.

Er is grote betrokkenheid van de raad van commissarissen. Ik heb de vorige keer echt bewondering gehad voor het feit dat deze mensen hun taak op die manier zo integer en gedreven uitvoeren. Ik vind dat we dat moeten respecteren en hun adviezen moeten horen, ook als je misschien zuiver op de letter van de wet er niet mee in gesprek hoeft te gaan. Maar dat vind ik niet de houding, dat beviel me niet. Dat wil ik hier wel even uitgesproken hebben dat ik dat las. Ik was ook teleurgesteld in u. Dus dat moet beter, naar mijn mening. 34 raadsleden mogen er anders over denken, maar dat wil ik gezegd hebben.

Ten tweede viel het op dat er geen gedwongen ontslagen zouden vallen. Er staat: "Uitgangspunt is dat met evenredige inzet van alle zes deelnemende gemeenten in de GR gedwongen ontslagen worden voorkomen." Het gaat erom dat het uitgangspunt is dat er evenredige inzet is. Dan komt er bij mij op: maar wat als we nu geen evenredige inzet hebben? Wat dan? Voor de rest is het volgens mij allemaal wel uitgesproken en heb ik daaraan geen toevoegingen. We hebben een hele volle agenda.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Veel is al gezegd en aangehaald, soms al tot in detail. Ik zal mijn betoog dus op hoofdlijnen houden bij dit agendapunt. Dat neemt overigens niet weg dat ook D66 die details belangrijk vindt. Voor ons ligt een raadsvoorstel dat we als startschot kunnen zien voor de transitie bij Soweco. Het gaat over de ontmanteling van de GR, de gemeenschappelijke regeling. Het is een afspraak uit het verleden. De deelnemende gemeenten willen meer zelf de beleidsregie voeren in de domeinen WSW en Participatiewet. We deden het met zijn zessen en we gaan het doen met zijn vieren. Hoe we het gaan doen, blijft nog vaag. Maar dat we het gaan doen, staat vast, als wij vandaag instemmen met stap 1, dat is toestemmen in het opheffen van de GR op streefdatum 1 januari 2021.

Zoals gezegd in onder andere het politiek beraad van vorige week vindt D66 wel iets van hoe het tot nu toe is gegaan. We blijven pleiten voor voldoende en transparante communicatie naar alle betrokkenen en ook als dat niet ergens als plicht staat genoemd. Ik hoorde mevrouw Pol net al iets dergelijks zeggen. Wij vragen om menselijke reacties en niet alleen door wet- en regelgeving ingegeven. We houden onze wethouder aan zijn uitspraken en toezeggingen en verwachten antwoorden op onze vragen aan hem gesteld.

We geven mee Soweco-mensen te betrekken bij het proces, uitvoerig te zijn in de communicatie en de menselijke maat te hanteren. Ook dat heb ik net eerder gehoord. D66 gaat ervanuit dat iedereen die nu, op het moment van dit startschot, bij Soweco werkt, op welke plek dan ook, wordt meegenomen in het nieuwe plan en het nog te maken sociaal plan. Dit raadsvoorstel gaat over de GR en benoemt dan ook alleen die SW-medewerkers. Echter, Soweco is meer dan dat en dat weten we allemaal. Toezeggingen die zijn gedaan in het kader van werkzekerheid moeten worden nagekomen. Tijdens het reeds gelopen proces is er vaak sprake geweest van wantrouwen tussen de raad van commissarissen en de directie van Soweco en vetes tussen OR en GR en tussen GR en N.V. D66 doet een oproep aan alle partijen om een betere vertrouwensrelatie aan te gaan, om daaraan te werken. We gaan er ook vanuit dat zorgvuldigheid wordt betracht en vaart wordt gemaakt in dit proces. Hier zitten kwetsbare mensen achter, die niet al te lang kunnen wachten. Dat is te spannend. Maar dat een streefdatum slechts een streefdatum is en dat er afgeweken kan worden als de zorgvuldigheid daarom vraagt, is wel duidelijk. Ook de raad mag, gezien de democratische legitimatie, niet vergeten worden in dit proces. Er ligt een motie klaar waar D66 aan meedoet.

Dan een belangrijk deel van mijn betoog. Er is ook een amendement op initiatief van CDA, PvdA en VVD, waar we inmiddels mede-indiener van zijn met vele anderen. De tekst die in eerste instantie werd gebruikt in wat er zondag werd rondgestuurd in dit amendement, was "toestemming te verlenen onder de volgende drie voorwaarden". Die voorwaarden waren onder andere dat niet zou worden geliquideerd voordat de NUO operationeel is en dat de NUO wordt gevormd door personen uit deelnemende gemeenten, niet zijnde de gemeentesecretaris, hier al vaak gezegd. De nadrukkelijke wensen van de initiatiefnemers en mede-indieners werden als voorwaarden geformuleerd. Helaas verzet de wet zich tegen deze formulering en is er na zorgvuldig overleg en consultaties opnieuw juridisch correct getracht te verwoorden wat onze wensen zijn. Die liggen nu voor, in wat zachtere bewoordingen, in een amendement. Echter, we vertrouwen erop dat de wethouder dit aangepaste amendement leest en interpreteert op de manier zoals wij dit in eerste instantie hadden geformuleerd en bedoelen. Dank u wel.

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Voorzitter! Als je als laatste het woord mag voeren en

geluisterd hebt naar wat er vanavond al gezegd is, is mijn conclusie dat het merendeel van de raad zal voor stemmen voor het voorliggend raadsvoorstel. Ik wil toch graag meegeven wat de beweegredenen van de VVD zijn.

In mijn nabije omgeving ken ik iemand uit de doelgroep WSW die jarenlang bij Soweco heeft gewerkt. Wat was ze ontzettend trots op haar werk, op haar baan. Ze noemde het echt haar baan. Op verjaardagen vertelde ze altijd vol passie en vol trots over haar werkzaamheden. Ja, eigenlijk had zij de belangrijkste baan van ons allemaal. Dit zien wij ook terug bij de mensen uit de doelgroep, die bij Soweco werken, met name de hele kwetsbare doelgroep, de WSW. Vol passie en trots doen ze allemaal hun werk. Daarom vindt de VVD het ook het allerbelangrijkst dat de zorg voor deze meest kwetsbare mensen centraal staat. Dat is ons allereerste uitgangspunt.

Wij zijn dan ook zeer verheugd - ik hoef niet te herhalen wat er vanavond al gezegd is, dat de aanloop niet altijd even voortvarend is gegaan - om toch te constateren dat op 24 maart 2020 de Contourennota, de nieuwe samenwerking van de zes gemeenten binnen de lokale uitvoering van de WSW, is vastgesteld door directie, raad van commissarissen en het bestuur. Volgens mij ligt er dan een gedragen Contourennota. Ik hoor graag als dat anders zou zijn. Ik heb geen andere geluiden gehoord.

Wat wij ook heel belangrijk vinden, is dat we in deze Contourennota teruglezen dat mensen met een WSW-dienstverband - daar is vanavond ook al veel over gezegd - alle arbeidsvoorwaarden, rechten en plichten behouden die zij nu ook hebben. Voor hen moet eigenlijk alleen de naam van de werkgever veranderen. In dit geval wordt de gemeente hun werkgever. Verder zou er voor die mensen niets mogen veranderen.

Waar ik en de VVD-fractie ook blij mee zijn, is dat het overige personeel, niet-zijnde SW, overgenomen wordt door de deelnemende gemeenten. Hiermee wordt gegarandeerd dat baan- en loonzekerheid behouden blijft. Ook dit is voor de VVD heel belangrijk. Eigenlijk vinden we - dat heb ik vorige week in het politieke beraad ook al gezegd - dat na een tien jaar durende discussie over de toekomst van de sociale werkvoorziening, die nu een keer afgerond moet worden. Dat hoor ik vanavond ook verschillende keren terug.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik hoor mevrouw Bijenhof zeggen dat er baan- en werkgarantie en loongarantie is voor de staf van Soweco, maar is dat wel zo? Want is er niet een sociaal plan waar zij gebruik van kunnen maken en dat ze ook uitvloeien?

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Ik haal dit uit het werkdokument en wellicht kan de wethouder daar straks antwoord op geven.

Zoals ik al zei, aan die tien jaar durende discussie moet nu een keer een eind komen. Voor de rust en de duidelijkheid van de WSW en de stafmedewerkers - ik haal het er hier nog maar even bij aan - vindt de VVD-fractie het van belang dat er nu stappen worden gezet om tot een Nieuwe Uitvoeringsorganisatie te kunnen komen.

Daarnaast vinden wij het ook heel belangrijk - ik hoorde mevrouw Geerdink dat ook al zeggen - dat bij het overgaan van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie de colleges zelf weer bevoegd worden om de WSW uit te voeren en dat wij als raad meer grip hebben op onze taak. Oftewel, waar zijn we voor als raad? Het controleren of het college van burgemeester en wethouders het beleid goed uitvoert. Maar om over te kunnen gaan naar een Nieuwe Uitvoeringsorganisatie is het nodig om de GR eerst in liquidatie te brengen en daarna te komen tot een liquidatieplan en een sociaal plan. Een andere volgorde qua besluitvorming is niet mogelijk. Daarom zal de VVD-fractie instemmen met het voorliggende raadsvoorstel "Opheffen gemeenschappelijke regeling Soweco" en gaan we graag in het najaar met de wethouder in gesprek over het liquidatieplan. Tot zo ver onze bijdrage.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Mevrouw Bijenhof, een prachtige bijdrage, dank u wel. Maar ik hoor haar fractie het voor het eerst niet over geld hebben. Ik heb net daar in mijn eerste termijn aan gerefereerd. Moet het nog steeds voor haar fractie geld opleveren? Zij of haar fractie heeft jarenlang gezegd dat het allemaal goed moest, maar ook voor veel minder moest. Staat zij nog steeds op dat punt of is zij van mening veranderd?

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Ik hoor de heer Çete iets zeggen wat wij als fractie nooit gezegd hebben, namelijk dat het voor minder moest. We hebben altijd gezegd: netto-netto. Daar houden we ons nog steeds aan. Maar voordat we op inhoud kunnen praten, is voor ons het

allerbelangrijkste dat voor deze kwetsbare doelgroep met zekerheid gezorgd wordt dat ze blijven zitten waar ze zitten, in de vorm en de baan waar ze nu in zitten. Dan praat ik echt over een baan, niet alleen over werkgelegenheid. Over de hele uitvoeringsorganisatie gaan we later graag met de wethouder in gesprek.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ben heel erg blij dat uiteindelijk de VVD-fractie ook de menselijke kant heeft gezien. Ik dank mevrouw Bijenhof zeer dat het niet meer om geld, maar om mensen gaat.

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Deze wil ik toch even rechtzetten, want zo hebben we dat nooit gezegd en zo wil ik het ook absoluut niet geframed hebben. Bij ons heeft de mens altijd vooropgestaan.

De VOORZITTER: Daarmee is de lijst van sprekers in eerste termijn voltooid. Ik geef graag het woord aan de wethouder voor sociale zaken, werkgelegenheid en economie.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ik ga even terug, want ik heb driftig met de inbreng meegeschreven. Ik dank u allen voor de geleverde bijdragen en de constructieve wijze van het debat tot dusver.

Vanuit het college komt er vanavond geen herhaling van het betoog dat wij ook tijdens het politieke beraad hebben gehouden. Er staat nog een hoop op de agenda. Dat verdient niet een dubbeling. Ik ga gelijk over op de inhoud van de bijdragen die geleverd zijn. Uiteraard is hier aan de orde vanavond een verandering van het uitvoeringsmodel. De eerste stap, die aan de orde is, is - na de overeenstemming die bereikt is tussen raad van commissarissen, directie en de vier gemeenten - het in liquidatie brengen van de gemeenschappelijke regeling. Dat is niet een makkelijk besluit, niet voor de raad, maar ook niet voor mij. Het is wel een noodzakelijk besluit om toe te werken met elkaar naar een toekomstbestendige vormgeving, een toekomstbestendige organisatie van - inderdaad mijnheer Teunis - de krimp van de WSW aan de ene kant en aan de andere kant de bredere verantwoordelijkheid die de gemeente erbij heeft gekregen als het gaat om de Participatiewet en de verbindingen die daarmee gelegd dienen te worden in het sociaal domein. WMO, Jeugdwet en schuldhelpverlening.

Dat noopt ook tot wat meer regie op die uitvoering. Dat is ook de reden waarom we hier staan. Voor de doelgroep verandert er niets. Groen blijft groen, Beschut blijft Beschut en de detacheringen blijven de detacheringen. Over die laatste doelgroep heb ik ook in het politiek beraad gezegd dat het inherent is aan de detachering dat die in tijdsduur vaak beperkt is en dat daar wat in verandert. Maar deze doelgroep - daar moeten we geen doekjes om winden - die wordt wel vaker geconfronteerd met veranderingen en kleine veranderingen, die voor ons ogenschijnlijk heel normaal zijn, zijn voor deze kwetsbare doelgroep vaak een hele grote verandering. Als bijvoorbeeld de productie verandert binnen Beschut, wordt dat als een hele grote verandering ervaren en moet daar vanzelfsprekend in het begeleidingstraject steun tegenaan worden gezet om dat goed te laten landen bij de mensen. Er zitten dus ook in die WSW-doelgroep gradaties.

Richting het CDA, dank voor uw betoog mevrouw Ten Seldam. Zij snijdt een aantal inhoudelijk goede punten aan en besluit dat gezamenlijk in een amendement dat nu voorligt. Op het amendement is op het laatst nog een aanpassing geweest vanwege de juridische houdbaarheid van het amendement. Dan zeg ik, ook tegen mevrouw Van Saane: "Ja, daar hebben wij in het politiek beraad ook al het nodige over gewisseld. Het college deelt ook inhoudelijk met de raad de drie inhoudelijke punten die worden aangedragen. Daarvan zijn er twee meer procesmatig van aard en eentje materieel als het gaat om de inrichting van het bestuur van de stichting. Ik begrijp de raad goed - en ik wil dat hier ook gemarkeerd willen hebben - dat het niet gaat om de persoon van de gemeentesecretaris. Het gaat in de kritiek - en daar mag de raad wat van vinden - over de functionaris gemeentesecretaris, als onderdeel van het stichtingsbestuur. Het amendement stelt daar een verandering op voor en daar gaan wij vanzelfsprekend mee aan de slag. Het college ondersteunt dat. Echter, waarom ligt dat nu voor zoals het voorligt? Dat is puur vanwege het feite dat het een resultaat is van de onderhandelingen, zoals die gevoerd zijn met het RvC en de directie. Zo moet u dat zien en beschouwen. Maar laten we ook even met elkaar stil staan bij het feit dat het niet om de persoon gaat, maar om de functionaris. Nogmaals, qua inhoud kunnen we in dat opzicht ook het amendement

volgen.

Mevrouw Geerdink heeft het over de oprichting van de NUO. Zij geeft daar een beschouwing. En ja, de raad komt nog aan bod voor wat betreft de wensen en bedenkingen. Die NUO wordt samen met Soweco vormgegeven door middel van diverse werkgroepen, waarin vertegenwoordigers zitten van de gemeente, waarin vertegenwoordigers zitten van Soweco. Samen worden er binnen de contouren - want die staan - uitwerking gegeven aan de lijn die voorligt. De raad wordt in staat gesteld daar straks nog wensen en bedenkingen op kenbaar te maken.

Mevrouw Geerdink geeft terecht aan dat de p-instrumenten ten volle moeten worden ingezet. Dat deelt het college met mevrouw Geerdink. Het is nog niet zo heel lang geleden dat we het Participatiewetbeleid van de gemeente Almelo herzien hebben. Dat is in 2019 gebeurd, ongeveer een jaar geleden. Dat hebben we ook met de raad in een politiek beraad gedeeld. Eerst in de kader-stellende zin en vervolgens hebben we in december met de raad uitvoerig gesproken over de inzet van het instrumentarium binnen de gemeente en binnen het Werkplein. Wat mij betreft, houden we dat ook vast, om daar in de toekomst ook vaker met elkaar gesprekken over te voeren. Als de raad vragen heeft over de uitvoering van de Participatiewet, kent de raad ook zijn raadsinstrumentarium om het college daarop te bevragen. Dat kan via een politiek beraad, schriftelijke vragen, mondelinge vragen of het instrumentarium initiatiefvoorstel of moties. Dat in reactie op mevrouw Geerdink.

Zij vraagt ook nog aan het college of de toezeggingen die zijn gedaan tijdens het politiek beraad nog staan. Het antwoord is "ja". Die baan- en loonzekerheid voor de WSW-doelgroep staat, is wettelijk verankerd. Het college heeft geen enkele intentie om daarop af te wijken.

Ik wil ook het punt adresseren hoe het met de staf staat. Dat is inderdaad onderwerp van het sociaal plan. De inzet is dat de kennis en kunde van Soweco behouden blijft binnen de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. De stafmedewerkers komen in dienst van de zes gemeenten. Voor de vier gemeenten die met elkaar doorgaan binnen de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie worden die mensen ingezet binnen het construct van die NUO, die de activiteiten uitvoert voor de brede doelgroep, zoals dat nu ook gebeurt. Op dat sociaal plan kunnen we met elkaar niet al te veel in deze arena vooruitlopen. Dat is ook een kwestie van meerdere WOR-bestuurders, niet alleen de WOR-bestuurder van Soweco, ook van de zes gemeenten en de respectievelijke ondernemingsraden. We moeten ons de tijd gunnen voordat het onderhandelingsresultaat bereikt wordt, maar de inzet vanuit de vier gemeenten via het contourenplan is klip en klaar.

Dan de ombudsfunctie. Ik heb in het politiek beraad gezegd dat we die nader met elkaar oppakken in de uitwerking. Men weet hoe ik heb gereageerd op de 30-dagen termijn en daar blijf ik ook bij. Ik herhaal dat nogmaals hier. Ik deel de zorgen die de fracties hebben over de nuggers. Daarom werkt het college in Twents verband aan de Twentse Belofte om iedere schoolverlater, iedereen onder de 27 - we hebben die doelgroep ook vergroot - in beeld te hebben, te krijgen en te houden. Het lijkt mij goed om nog eens op een later moment met de raad in een politiek beraad over die Twentse Belofte verder te discussiëren. Dat zou op zich al een avondvullend programma kunnen zijn. Dat gaan we nu niet met elkaar uitdiscussiëren. Ik zou de handreiking willen doen om met de raad daarover in een politiek beraad nader stil te staan. Een nieuwe Twentse Belofte is in de maak. Zodra die er is, lijkt het me goed om die met de raad te bespreken.

Namens het college spreek ik de waardering uit voor de bijdrage van de heer Teunis. Een mooie evenwichtigheid. Ik ben ook blij dat hij op het einde besluit dat het niet allemaal negativiteit is, er zitten ook positieve kanten aan. Hij maakt zijn eigen afwegingen ten aanzien van zijn standpuntbepaling. Dat is ook zijn goed recht.

Richting de heer Zielman zou ik willen zeggen dat we het punt van de secretaris geadresseerd hebben. Als het gaat om de mensen die tussen wal en schip vallen, geeft hij aan dat het niet zo kan zijn dat dat vermengd wordt. Het antwoord is "nee". We hebben al sinds de inwerkingtreding van de nieuwe uitvoeringsregeling Participatiewet, sinds vorig jaar, met elkaar de kaders vastgesteld. Iedereen onder de Participatiewet verdient onze aandacht. Ik deel de zorg vanuit de raad dat het Rijk daar voldoende geld tegenaan moet zetten om dat te kunnen uitvoeren. Maar iedereen moet bediend worden. Dus niet alleen trede 0, het laaghangend fruit, als ik de vergelijking mag trekken, maar ook de mensen die een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt, die meer hulp en ondersteuning nodig hebben, zullen moeten worden bediend. Dat gebeurt nu ook. Als wij merken - ik heb vorige keer het voorbeeld van Nieuw Beschut aangehaald - dat mensen een lagere loonwaarde hebben dan normaal van iemand verwacht mag worden, zit

ook bij het Werkplein kennis, kunde en expertise om dat te toetsen en daar adequate instrumentariums, zoals loonkostensubsidie, op in te zetten. Waar het naar de toekomst toe om moet gaan, is dat die aanpak, vanuit twee concurrerende organisaties tot nu toe om een en dezelfde doelgroep, gebundeld gaat worden, zodat uiteindelijk die doelgroep beter bediend wordt en ook die werkgever.

De heer STÖTELER (PVV): Concurrerende organisaties over dezelfde doelgroep. Over welke doelgroep hebben we het dan precies? Wat doen ze dubbel?

De heer MAATHUIS (wethouder): Kijk, het probleem is dat we op dit moment twee uitvoeringsorganisaties hebben, terwijl er nog één doelgroep volgens de wet is. Waar het om moet gaan, is dat ze elkaar niet beconcurreren op wie die doelgroep mag bedienen, maar dat wij ervoor zorgen - wetende dat de WSW afneemt en daarmee ook de dekking wegvalt voor een uitvoeringsorganisatie - dat wij toe gaan werken naar een geïntegreerde aanpak op die doelgroep onder regie van het Werkplein ook om inhoudelijke redenen vanuit de ondersteuning van de WMO, jeugdwerk en schuldhulpverlening. Het is van belang dat we de stip met elkaar op de horizon zetten, dat het gaat om die doelgroep en dat het niet moet uitmaken welke organisatie, of dat nu het Werkplein is of toen Soweco of nu de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie, dat doet. Het gaat erom dat de persoon, die binnen de Participatiewet instroomt, goed bediend wordt. Dat is waar het om gaat.

De heer STÖTELER (PVV): De wethouder zei dat er werd geconcentreerd, maar het is toch niet zo - of heb ik het dan verkeerd - dat de Participatiewetindicatie bij Soweco terechtkomt? Die komen bij het Werkplein terecht. De WSW'ers zitten bij Soweco. Dus van een concurrentie op de doelgroep is geen sprake. De doelgroep bij Soweco is aan het krimpen en dat is de reden dat we nu praten over het opheffen van die gemeenschappelijke regeling. Er is geen sprake van concurrentie met het Werkplein op dat vlak.

De heer MAATHUIS (wethouder): Toch is het zo dat de N.V. ook nu mensen vanuit de Participatiewet bedient. Dat heeft de raad ook samen met het college, gewild. Het preferred supplierschap van de N.V. op het vlak van de bediening van mensen uit de Participatiewet. Daarmee loop je op een gegeven moment in de klem van een toekomstbestendige uitvoering, omdat je zwaar kunt afvragen of je twee organisaties in de lucht kunt houden. Dat is aanleiding geweest om te zeggen dat we hier een slag in moeten maken. De heer Teeuw heeft daar heel wijze woorden aan gewijd in zijn betoog.

De VOORZITTER: Maar de heer Stöteler betwijfelt of u elkaar begrijpt.

De heer STÖTELER (PVV): Nu heeft de wethouder het over drie organisaties, namelijk het Werkplein, de gemeenschappelijke regeling en hij betreft er ook nog even de N.V. bij. Die N.V. maakt inderdaad gebruik van participatie-mensen, mensen die een Participatiewetindicatie hebben, maar die komen vanaf het Werkplein. Dus het is een driehoek van twee kanten, die richting die N.V. stromen. Die groep vanuit Soweco wordt kleiner, maar de groep vanuit de participatie zou er nog steeds kunnen zijn, ware het niet dat we bij het opheffen van Soweco ook die N.V. eigenlijk in liquidatie willen brengen. Dus dan kan dat niet meer. Maar er is geen sprake van concurrentie. Dat zegt de wethouder wel.

De heer MAATHUIS (wethouder): Er zijn zeker meerdere organisaties die zich ook op dit vlak begeven. Ik deel met de heer Stöteler dat de N.V. in dat opzicht een aparte entiteit is, ware het niet dat de GR 100% aandeelhouder is van die N.V. Op het moment dat die GR ophoudt te bestaan, betekent dat ook einde N.V. Dat staat ook in de Contourennota. Dat is ook overeengekomen. Dat betekent dat je ten behoeve van de bediening van de brede doelgroep, waar het om gaat naar de toekomst toe, een uitvoeringsorganisatie inricht die die activiteiten doorzet. Dat is waar het naar de toekomst toe om gaat.

De VOORZITTER: Dan ronden we dat punt af. Dan kom ik bij de heer Zielman.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! U moet mij maar kort houden als ik buiten

de orde ga. Er is nog wel degelijk, zoals de heer Çete al aangaf, een vierde bedrijf. Want als je het over het Werkplein hebt, is dat natuurlijk het UWV. Om het nog maar extra moeilijk te maken. Juist daar ligt ons bezwaar, wat ik eerder heb geprobeerd aan te geven bij de wethouder, om daar ook de slag te maken dat zij ook diezelfde inzet gaan hebben, gaan tonen, als wij vanuit de gemeente voor de mensen uit de Participatiewet. Zij zijn de eerst aangewezenen voor de mensen in de WW. Ik wil ik toch nog een keer adresseren - en dan kom ik bij mijn punt waarvan ik misschien denk dat ik buiten de orde ga, maar daar bent u voor, voorzitter - dat, als het straks in die samenwerking vanuit de WW-kant naar de participatiekant gaat, als mensen dreigen in de bijstand te komen, is daar nog een slag te slaan met het UWV. Daarom hoop ik dat ze ook aan de andere kant met ons mee willen denken op het moment dat wij deze nieuwe stap gaan zetten. Vaak zie je dat mensen die in de laatste fase zitten van het WW over dreigen te gaan naar de bijstand. Dan wordt daar toch moeilijk over gedaan als je als gemeente daarin inzage wilt hebben. Daarom zeg ik dat we moeten proberen om dat straks aan de andere kant, dus aan onze kant waar we het nu over hebben, vroegtijdig die samenwerking op te zoeken met het UWV.

De VOORZITTER: Nu zit u nog maar net in die fractie, dus ik geef u enige ruimte.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Daar ben ik u zeer erkentelijk voor.

De VOORZITTER: Wat dat betreft, moeten we het u niet te moeilijk maken. Dus ik geef de gelegenheid graag.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Het was ook juist om te zeggen dat we het nu van de andere kant aanvliegen om juist die samenwerking gelijk goed neer te zetten. Dat is waar het om gaat.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ik neem het punt van de heer Zielman van Democraten.Nu ter harte. Ik neem het ook in de nadere uitwerking mee. Maar het is ook al zo dat ook op het Werkplein qua werkwijze in de afgelopen periode wel wat veranderd is. Die samenwerking is inderdaad broodnodig, hoewel we weten dat er ook nog verschillende wetten zijn. De heer Çete heeft daar in de interruptie ook het nodige over gezegd.

De heer Ekizkuyu geeft aan dat het besluit constructief moet zijn, maar begon ermee dat ze de noodzaak niet zagen en dat het geen doel op zich mag zijn. Dat laatste ben ik met hem eens. Het is ook geen doel op zich. Maar het is een logische consequentie van de overeenstemming die bereikt is tussen directie, raad van commissarissen en gemeenten. Deze stap die de raden nu gevraagd wordt te zetten, is de eerste stap om te komen tot het liquidatieplan en het sociaal plan. Dat de raad wensen heeft het proces te volgen naar die Nieuwe Uitvoeringsorganisatie toe, begrijpt het college en dat beschouwen we ook met de nodige warmte om dat gezamenlijk met elkaar naar de toekomst toe vorm te geven.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! De wethouder noemde nu weer dat sociaal plan. Ik heb ergens in de stukken gelezen dat in het tweede kwartaal van dit jaar met dat sociaal plan aan de slag gegaan zou worden. Kan de wethouder mij daar nog wat verduidelijking in geven?

De heer MAATHUIS (wethouder): Het sociaal plan. De heer Hümmels refereert aan een planning. Een aantal mensen heeft ook opgeroepen in deze raad "data zijn niet heilig", zo ook deze niet. Onderhandelingen daarover starten niet eerder dan dat de politieke besluiten zijn genomen. Dat is ook nodig, want zonder politiek besluit kun je niet onderhandelen. Dat in reactie op de vraag van de heer Hümmels. En ja, ik doe hier ook nogmaals de toezegging dat op het moment dat er meer tijd nodig is om, in het kader van zorgvuldigheid, tot een goede afronding te komen, dat niet zit op de datum van 1 januari 2021. Sterker nog, voordat we over kunnen gaan tot definitieve liquidatie betekent dat ook dat we afscheid moeten nemen van het vastgoed. Die beweging is al in gang gezet, maar daar zitten ook nogal wat haken en ogen aan. We zullen zien hoelang het duurt voordat het allemaal afgewikkeld is. Dat betekent dat de data inzake de liquidatie van de N.V. in dat opzicht niet spijkerhard zijn, maar dat we wel - daar heb ik mevrouw Van Saane ook over gehoord - het tempo erin proberen te houden, ook ten behoeve van de doelgroep waar deze hele transformatie om gaat.

Dan Tubbergen en Twenterand. Ik noem het maar even de "wat als"-vragen. Wij hebben de raad van Tubbergen en de raad van Twenterand niet aan een touwtje. Dat is maar goed ook. Zij maken zelfstandige afwegingen. Het staat hun ook vrij om toestemming te onthouden, net zoals het uw raad vrijstaat om toestemming te onthouden. Dat kan. Dan moet je dat, dat hebben we de vorige keer besproken, wel onderbouwen: in strijd met het algemeen belang of in strijd met het recht. We gaan zien wat daarvan komt in Tubbergen en Twenterand. Ik ben optimistisch gestemd. Het is zo dat de vier colleges deze lijn die we hier ook vanavond bespreken al hebben ondersteund, sterker nog, daarmee ingestemd. Dat is ook de reden waarom het college van Almelo met vertrouwen het raadsvoorstel nu bij de raad neerlegt, met het vertrouwen dat dat ook in andere gemeenten goed komt.

Om nog even de redenering af te maken: mocht het blijken dat er een gemeente geen toestemming geeft, dan moet je je realiseren dat de gemeenschappelijke regeling altijd een regeling is tussen meerdere gemeenten. Als een gemeente in zijn eentje in die GR blijft zitten, is het geen GR meer. Dan krijg je de facto een liquidatie. Alleen dan mag die gemeente dat zelf gaan afwikkelen, omdat die andere vijf gemeenten een uittredingsverzoek zullen doen. Het wordt wel een juridisch gedrocht om daar goed uit te komen. Ik zou het geen enkele gemeente willen aanbevelen om daarvoor te kiezen.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Wat als er twee raden zijn?

De heer MAATHUIS (wethouder): Dan blijft die gemeenschappelijke regeling tussen die twee raden en zullen die andere vier voor uittreding gaan. We wachten rustig de besluitvorming af in de raden in onze naburige gemeenten. Ik heb vertrouwen in een goede afloop. Als blijkt dat er wat anders uitkomt, kan het zijn dat we elkaar in deze raad weer treffen om het vervolg met elkaar te bespreken. Dat in antwoord op de "wat als"-vragen.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Ik had ook een vraag gesteld als alleen Almelo en Wierden doorgaan. Dat is een "wat als"-vraag, maar is dat dan een situatie die werkbaar kan zijn?

De heer MAATHUIS (wethouder): Als het gaat om de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie staat het Contourenplan. Dat is politiek gedekt door de vier colleges. Stel je voor dat in de loop der tijd een van die gemeenten zich daaruit terugtrekt, dan kan dat. Je moet wel bedenken "scheiden doen we met zijn zessen". Ja, en "trouwen met zijn vieren". Het klinkt allemaal heel raar. Ik denk dat het qua wetgeving ook niet kan. Als gemeenten op een later moment toch uit die die Nieuwe Uitvoeringsorganisatie willen, is dat in theorie mogelijk. Maar het is natuurlijk wel zo dat de WSW'ers al in dienst zijn van die betreffende gemeenten en het begeleidend personeel ook. Dus er ligt altijd een verplichting op die gemeenten om goede zorg te geven aan de doelgroep waar het om gaat. Dan helpt het voor wat kleinere gemeenten vaak om gebruik te maken van de schaalgrootte die er is. Maar als men het zelf wil doen - dat is ook iets waar de heer Teeuw aan heeft gerefereerd - is dat ook een verantwoordelijkheid van die gemeente zelf. Samenwerken in Twente is ook durven loslaten.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik wil dat relatiespektakel nog wat ingewikkelder maken. Stel dat we willen latten, dat kan natuurlijk ook nog. Gaat iedereen zomaar in die stichting zitten of uittreden? Dat zijn de twee vormen die we bespreken. Je hebt natuurlijk ook dienstverleningsovereenkomsten en andere. Ik weet niet waar allemaal aan gedacht wordt. Ik heb dat niet gelezen in de stukken, maar ik wil hem hier wel even opgooien.

De heer MAATHUIS (wethouder): De vier colleges staan achter de Contourennota. Zij hebben met elkaar aangegeven dat ze een Nieuwe Uitvoeringsorganisatie willen oprichten. De gemeente Almelo gaat daar vol voor. Ik kan alleen namens de gemeente Almelo spreken. Ik heb er ook vertrouwen in dat die andere drie gemeenten die dat hebben uitgesproken, tenminste de colleges, ook het vertrouwen hebben om samen die Nieuwe Uitvoeringsorganisatie op te richten. Hoe dat verder vorm en inhoud krijgt, gaan we zien. Dat is nu ook het proces van de oprichting van die Nieuwe Uitvoeringsorganisatie, waar de raad ook bij betrokken wordt en van op de hoogte wordt gehouden.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik wilde net aangeven bij interruptie, dat we nu wel allerlei bespiegelingen kunnen gaan houden, maar feitelijk is dat hetgeen wat we moeten gaan doen in het proces. Daar komen wij nog over te spreken ergens in oktober.

De VOORZITTER: Dat lijkt mij een mooie afronding van dit punt van de interruptie. Gaat u verder met uw betoog.

De heer MAATHUIS (wethouder): Exact. Dat is ook hetgeen waar ik mee besloten heb richting mevrouw Van Saane, dus dank daarvoor.

Lokaal Almelo Samen vraagt: hoe gaat u de raad betrekken? Dat is ook wat mij betreft een samenspel met diezelfde raad. De raad legt die motie neer en het college geeft een positief advies op die motie. Ik kan me voorstellen dat we een vorm kiezen die een parallel kent met de decentralisatieopgave. Maar dat laat ik ook even aan de raad. De keuze van de vorm ligt wat mij betreft bij de raad. Als we heel formeel gaan doen, sturen we een keer in de twee maanden een brief, maar volgens mij is dat niet de intentie die erachter zit.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): De wethouder had het over de vorm die we hebben gehanteerd bij de decentralisaties. Dat was een werkgroep gevormd vanuit de raad met ambtenaren en af en toe ook een collegelid erbij. Is dat misschien een vorm die de wethouder voorstaat?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik heb net aangegeven dat ik me dat zou kunnen voorstellen. Maar het is ook wat de raad wil. Ik zou voor nu even deze discussie willen parkeren. De motie krijgt van het college een positief advies. Wat mij betreft ligt het ook op het pad van het presidium c.q. seniorenoverleg om daar met elkaar een afspraak over te maken van hoe de raad dat voor zich ziet.

De nuggers zijn aan de orde geweest. Daar komen we op een later moment met elkaar over te spreken. Baanzekerheid is aan de orde geweest, richting mevrouw Van Doorn. De "wat als"-vraag van een van de vier partners is net uitvoerig met elkaar hier gewisseld.

Met betrekking tot de voorwaarden is het inderdaad zo dat mevrouw Ten Seldam juridische advisering heeft ingewonnen en daar een nette mouw aan gepast heeft. Ik heb richting de dames Van Saane en Ten Seldam aangegeven hoe het college oordeelt over de drie inhoudelijke punten die in het amendement verwoord zijn.

Dan kom ik bij Forum voor Rechts en de betrokkenheid van de ondernemingsraad. De ondernemingsraad is erg betrokken en dat wordt vanuit deze kant gewaardeerd. Het is wel zo dat er een formele scheiding is tussen waar men vanuit de OR over gaat en waar men niet over gaat. Er is zelfs de rechter aan te pas gekomen om daar duiding aan te geven. De politiek gaat over de richting, de OR gaat over de inrichting. Na het besluit vanavond en na de besluiten van andere raden wordt de OR in positie gebracht om in het sociaal plan zijn wettelijke rol en verantwoordelijkheid te kunnen nemen.

Betekent dit dat op de achtergrond niet gesproken wordt met de OR? Nee, dat gebeurt vanzelfsprekend, maar op ambtelijk niveau. Om maar eens een wijs gezegde aan te halen van iemand met wie ik in dit hele traject veel heb onderhandeld: it takes two to tango. Dat betekent dat er vanuit de OR van Soweco bereidheid moet zijn om dat gesprek op ambtelijk niveau te voeren. Dat loopt nu en daar zijn wij blij om. Dat wordt verder uitgebouwd richting het sociaal plan.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik vind het een prachtig verhaal, maar ik blijf bij mijn standpunt. Ik ben teleurgesteld in de heer Maathuis. Ik heb de correspondentie ook gelezen en het beviel mij niet hoe hij reageerde. De wethouder gaat weer terug naar hetzelfde pad en zegt: juridisch gezien hoef ik dat niet. Nee, dat begrijp ik. Maar ik gaf juist mee dat het niet de bedoeling is dat dit zo juridisch wordt aangepakt. Dat proefde ik ook bij mevrouw Van Saane. Het is inderdaad aan de wethouder om zo te blijven handelen. Het is aan mij om daar vervolgens op te reageren. Ik verwacht voor de toekomst beter gedrag.

De heer MAATHUIS (wethouder): Mevrouw Pol en ik begrijpen elkaar wel. De betrokkenheid van de OR bij het sociaal plan moet naar de toekomst toe beter. Ik heb bij het politiek beraad vorige week de verwachting uitgesproken dat ik vanuit de OR van Soweco een

constructieve en daadkrachtige houding ga zien in het vervolg. Ik heb daar het volste vertrouwen in. Terugblikken op het proces in het verleden, hoe dat gegaan is en wie voor de rechter heeft gedaagd, dat laten we maar voor wat het is. In dat opzicht worden we het niet met elkaar eens.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb het niet over het verleden. Ik constateer dat ik het anders wil voor de toekomst.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat gaat volgens mij gebeuren.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Dan toch even een detail. De wethouder spreekt nu over de OR en het bespreken van het sociaal plan. In mijn betoog heb ik alle medewerkers van Soweco genoemd, niet alleen de SW'ers die in dit raadsvoorstel staan maar iedereen die op dit moment bij Soweco werkt. We weten precies wie we dan bedoelen. Heeft de wethouder het daar ook over als hij spreekt over de OR en het sociaal plan? Is dat iedereen die daar nu werkt?

De heer MAATHUIS (wethouder): De OR van Soweco bestaat uit de geledingen WSW'ers, staf GR en staf N.V. Alle drie geledingen zijn vertegenwoordigd binnen de OR. Als het gaat om de positie van de OR, gaat het om de arbeidsrechtelijke zaken die straks in dat sociaal plan geregeld moeten worden. Over de oprichting en de inrichting van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie heb ik eerder aangegeven dat we werkgroepen per onderwerp hebben om het contourenplan, dat er nu op hoofdlijnen ligt, nader uit te werken. Dat is een proces dat we gezamenlijk doen met medewerkers van de gemeente en van Soweco, omdat daar kennis en kunde zit. De kaders staan en daarbinnen moet het gebeuren. Het is niet zo dat we daarop terugkomen. Het moet wel passen binnen de kaders die nu zijn vastgesteld.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Dus dat betekent wel dat iedereen aan boord blijft en dat er overal naar wordt gekeken, als ik het even zo vrij mag vertalen?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ja.

Dan bracht mevrouw Van Saane het punt van de betrokkenheid van het personeel aan de orde.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik had nog een andere vraag. Gaat u die later beantwoorden?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik heb nog een aantal puntjes en dan ben ik klaar met de eerste termijn. Misschien kunnen we dan nog even ophalen welke vragen er nog zijn.

De VOORZITTER: Ja, maar u gaat keurig alle sprekers langs. Ik geef graag de gelegenheid om dat nog even aan te halen, mevrouw Pol.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Het gaat om het uitgangspunt van een evenredige inzet van de zes deelnemende gemeenten in de GR dat gedwongen ontslagen worden voorkomen. Dat staat op pagina 3 van 5. Daar staat mijn opmerking bij: wat als er geen sprake is van evenredige inzet? Wat gebeurt er dan?

De heer MAATHUIS (wethouder): Dan is er geen akkoord op het sociaal plan. Dit is de randvoorwaarde die er ligt en dat betekent dat elke gemeente de verantwoordelijkheid heeft om daar haar rol in te pakken.

De VOORZITTER: Dan heeft u dat punt geadresseerd. Ik zag de heer Hümmels ook nog op dit punt.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ja, onder andere doordat u zei dat de heer Maathuis netjes alle partijen langsging. Het grappige is dat hij zei "in de richting van de heer Hümmels", maar toen werd geïnterrupteerd, waarna hij verder ging met "in de richting van Lokaal Almelo Samen". Ik hoop dat er nog een zinvolle reactie komt.

De heer MAATHUIS (wethouder): De heer Hümmels sprak over betrokkenheid van de organisatie en de inbreng bij het vervolg. Dat is al een aantal keer geadresseerd. Ik heb aangegeven dat het de bedoeling is dat die Nieuwe Uitvoeringsorganisatie gezamenlijk tot stand komt binnen de contouren die nu staan. Over de betrokkenheid van de OR heb ik net geantwoord. Wat mij betreft was dat de reactie van het college richting de heer Hümmels. Hij heeft een aantal bespiegelingen gedeeld met raad en college, maar daar zat geen vraag aan het college in waar ik nader op wens in te gaan. Dat zijn meningen.

Mevrouw Van Saane sprak over de voorwaarden. Ik heb aan het begin van mijn beantwoording aangegeven hoe het college daar in zit. Ik dank mevrouw Bijenhof voor de bijdrage. Zij vroeg of er sprake is van gedragenheid. Ja, dat is er. Dat is ook de reden waarom de raad van commissarissen, de directie en het bestuur gezamenlijk naar buiten zijn gegaan met dit plan via een persbericht, gezamenlijk voor een personeelsbijeenkomst hebben gestaan om het toe te lichten en ook gezamenlijk in gesprek zijn en blijven over de inrichting van de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie. Wij hebben er vertrouwen in dat dat leidt tot een Nieuwe Uitvoeringsorganisatie die zijn vorm krijgt zoals in de contourennota is verwoord.

Bij het sociaal plan is de inzet overname van het personeel, even los van de WSW'ers, want die hebben hun wettelijke rechten en plichten. Dat wordt verwoord in het sociaal plan en dat is niet aan ons, maar is een zaak van de WOR-bestuurders en de OR. De inhoudelijke kaders daarvoor staan in de contourennota.

Voorzitter! Tot zover in eerste termijn.

De VOORZITTER: Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik ga de sprekerslijst langs.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik heb nog twee punten. Ik ben ontzettend blij met de toezegging en de goede verstaander die de wethouder is met betrekking tot het juridisch-proof maken van het amendement. Het gaat veel meer om de geest waarin wij handelen. Dat biedt ons, niet alleen raad maar ook college en betrokkenen, wat meer houvast.

Ik ga door op de metafoor van mevrouw Van Doorn over de treinreis die we gaan maken: het eindstation is bekend, nu weten we ook een paar tussenstations. Dat geeft iets meer houvast en iets meer comfort voor de reis. Als ik de metafoor nog iets verder doortrek, zit de heer Maathuis dicht bij de machinistenkamer. Gegeven zijn beantwoording heb ik daar vertrouwen in.

Ik wil nog één punt meegeven. Ondanks alle garanties die hij geeft over banen en dergelijke, speelt hij een belangrijke rol. Op het moment waarop zij die in loondienst zijn, te horen krijgen dat het bedrijf wordt overgenomen, ongeacht welk bedrijf dat is, ontstaat er onrust. Onrust om de heel eenvoudige reden: wat gebeurt er na de overname? Dat zijn heel simpele dingen. Tijdens de overname wordt op papier alles, de top van het management c.q. de bestuurders, goed geregeld, maar dat zijn andere zaken dan dat er zorgen zijn bij de uitvoerende medewerkers. Daar vraag ik begrip voor. Neem ze mee en communiceer met hen.

Daarom is het aan de ene kant fijn dat de wethouder er geen TGV van maakt, maar maak er ook geen boemeltje van. De onzekerheid voor de directbetrokkenen moet immers niet langer duren dan strikt noodzakelijk is. Meer heb ik er niet aan toe te voegen.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! Ik kan mij aansluiten bij de woorden van de vorige spreker. Ik ben ook blij met alle toezeggingen die gedaan zijn. Ik hoop dat de uitvoering van de Participatiewet in de toekomst gewoon goed komt.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik vind de woorden van de wethouder over het proces tot nu toe bemoedigend. Wij zullen nog vaker met elkaar hierover te spreken komen. Ik stel dan ook voor om de vragen die ik in eerste termijn rondom de financiën heb gesteld daarbij mee te nemen, want die passen bij nader inzien minder goed bij het onderdeel afschaffing gemeenschappelijke regeling. Het zijn wel zaken die in de toekomst heel belangrijk zullen zijn. Zoals gezegd, komen wij daar nog vaak met elkaar over te spreken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik ga niet alles herhalen wat ik in eerste instantie zei. Bespiegelingen zijn blijkbaar te ingewikkeld om op te reageren. Ik heb een aantal punten aangegeven met de vraag waar de wethouder de verbetering ziet voor de betrokkenen. Ik

kreeg een mooie opmerking in alle voorgesprekken van de heer De Vries van de PvdA, namelijk dat je bij nieuwe ontwikkelingen niet met oud gereedschap moet werken. Ik vertaal het een beetje naar mijn eigen woorden. Ik kan me ook voorstellen dat, als je nieuw gereedschap maakt waar niemand mee kan werken, het ook niet opschiet. Ik hoop dat het lukt iets te verbeteren. Ik kan nog wel een keer vragen of de wethouder mij kan vertellen waar hij de verbetering in ziet, maar dan gaat het nog veel langer duren. Doe dat maar schriftelijk, lijkt me, maar daar ga ik niet over.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Het lukte mij niet om het sanitair vol te houden tot de reactie van wethouder Maathuis op mijn vragen. Ik heb het ongeveer gehoord van de heer Stöteler, maar als hij het kort kan herhalen, zou ik dat zeer waarderen.

Ik ben tevreden. Ik weet in welk moeilijk parket de wethouder, het college en de stad zitten. Alles wat de wethouder in mijn ogen de afgelopen twee jaar in het proces fout heeft gedaan, heeft hij in de afgelopen twee weken een beetje rechtgezet. Ik herhaal de woorden van mevrouw Ten Seldam. Nu hebben we godzijdank wat tussenstations waarbij we de wethouder waar nodig kunnen ondersteunen of toespreken of wat dan ook. Het is en blijft moeilijk. Helaas worden wij de raad die Soweco opdoekt. Zo gaan wij de geschiedenis in. Dat doet pijn, maar met de huidige middelen, de wetgeving en de financiën is het helaas niet anders, ben ik bang.

Ik dank de wethouder en zou het waarderen als hij nog even terugkomt op mijn woorden. En op de financiën komen we altijd later nog terug. Ik ben benieuwd of er onder aan de streep nog geld overblijft, maar daar gaan we in de toekomst wel vaker over spreken.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Even voor de helderheid: stomverbaasd moet inderdaad worden opgevat als een compliment, zowel richting de raad van commissarissen als richting het bestuur, omdat uiteindelijk in het algemeen belang het onmogelijke mogelijk wordt gemaakt. Ik wens beide organen heel veel wijsheid toe bij het verdere traject.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Ik heb niet echt een tweede termijn. Ik dank de wethouder voor de toezeggingen die zijn gedaan en de duidelijke antwoorden. Die gaan bijvoorbeeld over het amendement en het personeel dat op dit moment in dienst is bij Soweco. Wij wachten het af. Ik ben blij met zijn positieve houding en het vertrouwen in de andere gemeenten. We gaan het zien.

De VOORZITTER: Ik kijk nog even of mevrouw Pol in de buurt is. Dat is niet het geval. Dan ronden we de tweede termijn van de raad af. Een korte reactie bij monde van wethouder Maathuis.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ik dank de raad voor de uitgesproken complimenten.

Mevrouw Ten Seldam vraagt om de uitvoerende medewerkers mee te nemen. Het antwoord is natuurlijk "ja". Er ligt ook een verantwoordelijkheid bij Soweco zelf. Dat is ook de reden waarom wij samen met Soweco werken aan het aspect interne communicatie: hoe neem je de mensen mee, gegeven deze omstandigheden. De personeelsbijeenkomst die al geweest is, was een webinar. Dat is niet voor iedereen bereikbaar, dus we zullen daar nadere stappen gaan zetten. Ik neem haar hartenkreet in dat opzicht mee.

De heren Zielman en Çete sprake over de financiën. Het is zo dat de uitvoering van de WSW altijd geld kost. Wij hebben daar een subsidietekort op en dat poets je niet weg. Ik heb het in het politiek beraad ook genoemd. Een WSW'er die een loonwaarde heeft van 10%, krijgt niet zomaar een loonwaarde van 30%. Dat gaat hem niet worden. Je kunt er geen andere begeleiding op zetten om dat te verhogen. Wat we wel kunnen doen, wetende dat die WSW-populatie afneemt door geen instroom maar wel uitstroom om diverse redenen, is kijken hoe je met elkaar werkt.

En dan heb ik het haakje met die andere opmerking van de heer Çete dat dit de raad wordt die Soweco heeft opgedoekt. Ik zou het positief willen benaderen. Dit is de raad die heeft gewerkt aan een toekomstbestendige uitvoering van de WSW en de Participatiewet. Vanuit die kant kun je er ook naar kijken. Dat sluit ook aan bij de heer Hümmels en het punt van verbetering. De verbetering die in deze hele transformatie gezocht moet worden, zit in het omkatten van het uitvoeringsmodel, waarbij we de kennis en kunde die Soweco nu heeft ook

naar de toekomst toe borgen en blijven inzetten voor een brede doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De VOORZITTER: Dames en heren! Dan ronden wij de beraadslagingen af en gaan we over tot de besluitvorming. Ik ga u iets wonderlijks vragen. Er is een amendement ingediend. Wij gaan eerst stemmen over het amendement en daarna ga ik u vragen te besluiten over het gewijzigde voorstel, dat hetzelfde luidt als het amendement. We gaan het volgens het boekje doen. Ik ga ervan uit dat het amendement aangenomen wordt en dan stemmen wij over het voorstel. Ik wil daar geen procedurefouten in maken. Vervolgens stemmen we uiteraard over de ingediende motie.

Wenst iemand een stemverklaring af te leggen over het amendement?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik heb namens de PVV bezwaren geuit, met name tegen punt 2 van het amendement. Wij zullen tegen het amendement stemmen, maar het bezwaar tegen punt 2 is ons niet zwaar genoeg om dan ook tegen het voorstel te zijn. Met die kanttekening zijn wij voor het voorstel.

De VOORZITTER: Ik moet u verwijzen naar de iBabs-applicatie. Bijna onderaan ziet u bij de amendementen de stemknop. Ik kijk even naar de griffie, die mij maar moet corrigeren als ik het verkeerd zeg. Bij punt 97 staat het amendement Opheffen gemeenschappelijke regeling Soweco. U bent met 30 leden aanwezig. Ik vraag u om uw stem uit te brengen met gebruikmaking van de iBabs-applicatie.

De heer Teunis corrigeert mij terecht. Ik kijk even naar de medewerkers van de griffie. Er moet bij 12.1 gestemd worden. U kunt met gebruikmaking van de stembalk die daarbij hoort uw stem uitbrengen.

Aan de orde is de stemming over amendement 1.

Over amendement 1 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 28 tegen 2 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVA, Leefbaar Almelo, Democraten.Nu, Lijst Çete en Forum voor Rechts.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de PVV-fractie.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde voorstel.

Over het geamendeerde voorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 28 tegen 2 stemmen.

Voor het geamendeerde voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, PvdA, PVV, PVA, Leefbaar Almelo, Democraten.Nu, Lijst Çete en Forum voor Rechts.

Tegen het geamendeerde voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en SP.

Aan de orde is de stemming over motie 2.

Over motie 2 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 28 tegen 2 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, GroenLinks, PvdA, D66, PVA, Leefbaar Almelo, Democraten.Nu, Lijst Çete en Forum voor Rechts.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de PVV-fractie.

Hierna schorst de VOORZITTER de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft burgemeester Gerritsen het voorzitterschap van de vergadering

De VOORZITTER heropent de vergadering en stelt aan de orde:

13. Zienswijzen op ontwerpbegrotingen 2021 gemeenschappelijke regelingen (R 2006110).

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De Lokaal Almelo Samen-fractie is tevreden over het voorstel zoals dat aangepast is naar aanleiding van de opmerkingen gemaakt bij het politiek beraad. Wij hebben de indruk dat zo'n beetje alles verwerkt is in het voorliggende raadsvoorstel. Daarover hebben we dan ook geen vragen.

We vragen ons wel af of het aandeelhouderschap in het Openbaar Lichaam Crematoria Twente nog wel een taak is van de gemeente of überhaupt een taak is van de overheid. Is dit echt nodig? Lokaal Almelo Samen verzoekt de portefeuillehouder na te gaan wat de voors en tegens zijn van het afstoten van deze deelneming. Dat is het eerste punt.

Het tweede punt is dat we geschrokken zijn van de berichten over de afkoopsom van de directeur GBT. Dat er een afkoopsom betaald moest worden, is te begrijpen, maar we hebben vraagtekens bij het forse bedrag dat gedeclareerd is door het detacheringsbureau, althans volgens onze informatie. Dit detacheringsbureau is maar heel korte tijd aan het werk geweest en er was al snel een nieuwe baan gevonden voor de ex-directeur. Wij snappen dit niet. Vreemd is ook dat er verschillende uitleggen worden gegeven voor de besteding van de afkoopsom. Kan de portefeuillehouder dit uitleggen? Misschien is het zinvol om contact op te nemen met Enschede, omdat daar gelijksoortige vragen gesteld zijn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik wil zeggen dat het in de voorbereiding uitermate goed is verlopen en dat ik verder weinig in te brengen heb vandaag. Ik ben blij verrast door hoe het in de politieke beraden, maar ook in de onderhandelingen met de andere fracties is gegaan. Ik heb alleen maar complimenten en de rest heeft voldoende kritiek geuit.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb dezelfde opmerking als de heer Stork over het OLCT. In het raadsvoorstel staat een zienswijze om het dividendbeleid te herzien, maar er staat niet helemaal duidelijk welke richting je dan op wilt. Ik begrijp dat het OLCT geen dividend wil uitkeren en dat als een soort automatisme ziet, terwijl wij dat niet vanzelfsprekend vinden. Onze fractie vraagt zich af waarom men geen dividend wil uitkeren, namelijk omdat men investeert in de locaties Almelo en Enschede of nieuwbouw in Borne en Oldenzaal. Het gaat mij er vooral om waarom men dat doet. Als het argument klantvriendelijkheid richting onze burger was geweest, was dat prima, maar het argument is - en dat zie je steeds in allerlei stukken terugkomen - dat men wil voorkomen dat er concurrenten op de markt komen. Dat is door de aandeelhouders besloten. Er wordt verwezen naar een besluit uit 2012, enkele bestuursperiodes terug. Ik denk dat het niet juist is om met dit argument zo om te gaan met geld van de gemeenten, ook gegeven het feit dat het geen wettelijke taak is en dat het helemaal prima is als andere bedrijven deze dienst ook aanbieden. Ik heb dus dezelfde vraag als de heer Stork: moeten wij hier als overheid niet zo snel mogelijk uitstappen?

Een tweede punt betreft de Regio Twente. We hebben ook vragen over hoe die met het geld omgaat. We begrijpen dat de heer Trienen met een motie komt en die steunen wij van harte.

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! We hebben in het politiek beraad van 26 mei 2020 uitvoerig gesproken over de diverse ontwerpbegrotingen 2021 van de gemeenschappelijke regelingen waarin Almelo deelneemt. Wij kunnen en zullen uiteraard instemmen met de zienswijze van het college op enkele ontwerpbegrotingen.

Ik wil nog even iets zeggen over het ontslag van de voormalig directeur van het GBT. In het politiek beraad van vorige week hebben we daarover een vraag gesteld. Hij kreeg bij zijn ontslag een toetje van maar liefst € 217.000 mee, terwijl dezelfde persoon in mei 2020 een post heeft geaccepteerd als gemeentesecretaris van Haaksbergen. Ik refereer aan een passage uit ons accountantsverslag 2019, waarin verwezen wordt naar de WNT, die onder andere eisen stelt aan de maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Onze concrete vraag aan het college is: wat is hier eigenlijk aan de hand en welke afspraken zijn er gemaakt?

Tijdens het politiek beraad van 26 mei 2020 heeft de CDA-fractie aangekondigd om namens meerdere partijen in deze raad een motie in te zullen dienen bij de behandeling van de

jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Regio Twente. Het gaat met name om het positieve saldo van de Agenda van Twente, dat naar onze mening terug moet naar de deelnemende gemeenten.

De motie wordt mede ingediend door de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PVV, Forum voor Rechts en Democraten.Nu. De motie is medeondertekend door de fracties van PVA en Lijst Çete.

"Motie 3.

Jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Regio Twente.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 juni 2020, constateert dat:

- in de Jaarrekening 2019 op pagina 25 staat dat het algemeen bestuur van de Regio Twente op 6 maart 2019 heeft besloten om het positieve saldo van de agenda van Twente te bestemmen voor de Regio Deal Twente;
- in 2007 de voormalige regieraad van de Regio Twente namens de 14 Twentse gemeenten heeft besloten een gezamenlijke investeringsagenda te starten, de Agenda van Twente, gefinancierd uit het dividend van Twence tot een bedrag van € 80 miljoen;
- de doorlooptijd van de Agenda van Twente was van 2008 — 2017 en is dus beëindigd;
- er een positief saldo resteert van de Agenda van Twente van € 2,1 miljoen;

overweegt dat:

- de € 80 miljoen bijeengebracht is door de 14 Twentse gemeenten door het beschikbaar stellen van het dividend van Twence in plaats van het toe te voegen aan de eigen financiële middelen;
- het positieve saldo van € 2,1 miljoen niet van de Regio Twente is maar van de 14 Twentse gemeenten;
- het algemeen bestuur van de Regio Twente op 6 maart 2019 over geheel andere grootheden heeft gesproken dan die thans belend zijn en dat als die bekend waren geweest tot andere conclusies zouden kunnen hebben geleid;
- het algemeen bestuur van de Regio Twente daardoor ten onrechte heeft besloten om het positieve saldo van de Agenda van Twente beschikbaar te stellen voor de Regio Deal Twente;
- de investeringen van de Regio Deal Twente inmiddels volledig gedekt zijn en aanvullende financiering dus overbodig is;

verzoekt het college om:

alles in het werk te stellen om het positieve saldo van de Agenda van Twente terug te laten storten door de Regio Twente aan de deelnemende gemeenten aan de Agenda van Twente op basis van het aandelenbezit Twence of op basis van inwonertal, en gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Ik heb alle sprekers die op de lijst staan gehad. Heb ik iemand over het hoofd gezien die het woord wil voeren? Zo niet, dan vraag ik de portefeuillehouder, de heer Gerritsen, voor zijn antwoord in eerste termijn.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Vanuit de algemene verantwoordelijkheid als portefeuillehouder voor het hele stuk geef ik graag een reactie, vooral over de motie die is ingediend op de jaarrekening van de Regio Twente. De portefeuillehouders Langius en Van Mierlo zullen over GBT en de crematoria het woord willen voeren.

De motie is door u, mevrouw de voorzitter, aangekondigd en wordt nu door de heer Trienen, mede namens een aantal andere fracties ingediend. Ik kan alleen maar zeggen dat het college buitengewoon blij is met de ruggensteun die deze motie biedt in het gesprek dat wij gaan hebben in het algemeen bestuur, waar de jaarrekening uiteindelijk wordt vastgesteld. Ik hoop - en ik begrijp dat die beweging gaande is - dat ook in andere gemeenten de discussie over de overschotten die worden opgelopen bij de Regio Twente nu ook eens zindelijk wordt gevoerd en dat het geen uitgemaakte zaak is dat overschotten, buiten afspraken om die in de begroting worden gemaakt, voor andere doelen worden gereserveerd. Wat over is, gaat terug, en als men extra geld nodig heeft, is het een vraag aan de raden, die uiteindelijk over de beurs gaan, om aanvullende middelen ter beschikking te stellen en dus geen financiering uit overschotten te zoeken. Ik veroorloof me niet om te zeggen dat we deze motie gaan overnemen. Ik ben blij met

de motie en ga ervan uit dat de gemeenteraad deze motie aan het college gaat meegeven.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Het bestuur van GB Twente, waar ik voorzitter van ben, heeft vorig jaar geconstateerd dat doorgaan met de zittend directeur om velerlei redenen niet haalbaar en wenselijk was. We hebben daar heel intensieve gesprekken over gevoerd en zijn tot de conclusie gekomen: zo niet verder. Dat was geen gedeelde conclusie. Dat heeft ertoe geleid dat er een vaststellingsovereenkomst is gemaakt, inhoudende dat de directeur per direct, een gekozen datum, zou overgaan naar een andere werkgever. Dat is een overgang met alle daarbij behorende rechten, de verworven rechten zoals die golden bij GBT. Daarmee draag je hem over aan een nieuwe werkgever. Die heeft daar wel een beding op en dat is een redelijk beding, namelijk dat er in ieder geval voor een jaar salaris wordt meegegeven plus de kosten die het bureau daarvoor maakt. Dan moet u vooral denken aan de bemiddeling naar een nieuwe baan ergens binnen de overheid. Maar het belangrijkste is voor de werknemer zekerheid, namelijk: ik heb een arbeidsrelatie, ik kan een inkomen verwerven en ik kan mijn carrière vrij ongeschonden voortzetten. Maar wel buiten GB Twente. Daarnaast is in de vaststellingsovereenkomst afgesproken en afgedaald een transitievergoeding die vandaag de dag opgeld doet, inclusief wat kostenvergoedingen, zaken voor afkoop van vrije tijd en wat dies meer zij.

Dat is iets anders dan dat het een toetje is van € 217.000. Het is makkelijk om het zo te framen, maar zo zit het niet in elkaar. Waarom hebben we dat gedaan? Ik wil daar een voorzichtige toelichting op geven, want uiteindelijk heeft het dagelijks bestuur, hierin bevoegd, zich verantwoord bij het algemeen bestuur, waarin alle wethouders namens de deelnemende gemeenten in zitten. Die hebben een akkoord gegeven op deze handelwijze. Waarom hebben we dat gedaan? Omdat de organisatie anders de bekende schade kan gaan oplopen, als het boegbeeld uit positie is en het vertrouwen er, ook na langdurige gesprekken over hoe en wat, niet is dat het goed gaat komen.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Ik begrijp de krantenberichten niet waarin de heer Welten over een totaal ander bedrag spreekt dan wat de wethouder nu noemt. De wethouder noemt een jaarsalaris en hij noemt € 38.000. Ik denk niet dat de man € 38.000 verdiende, los van alle andere kosten. Hoe zit dat? Wie heeft er gelijk?

De heer LANGIUS (wethouder): Het sommetje is dat de nieuwe werkgever € 180.000 heeft gedeclareerd. Dat is het salaris voor de periode en het overnemen van het personeelslid met alle risico's die daarbij horen, plus de bemiddelingskosten plus de coachingstrajecten die daarbij horen. De werknemer zelf, gelet op zijn voorgeschiedenis en zijn ambtelijke status, krijgt de transitievergoeding plus afkoop van vrije dagen en wat dies meer zij, gebruteerd € 137.000. Wat de heer Welten zegt over wat de voormalig directeur, nu inmiddels gemeentesecretaris van Haaksbergen, heeft ontvangen, klopt heel feitelijk: dat is € 37.000 geweest. Dat is bruto naar die persoon gestroomd. Maar de vaststellingsovereenkomst ging over meer, namelijk: we willen uit elkaar. Dat kan - en daar zit een deel van mijn verantwoording - door in conflict te komen. U kunt even met mij mee tellen. Dan gaat iemand als directeur zijnde ziek thuis zitten. Dat duurt geruime tijd. Er worden advocaatkosten tegenaan gezet, want dat conflict lost zichzelf niet op. Je komt bij een rechter uit en dan nog word je de gang opgestuurd om met elkaar tot een redelijke deal te komen. Het bestuur heeft in de afwegingen en na adviezen gemeend dat dit beter is. We hebben het zo ingericht dat hetzelfde geld, met name het vooruitbetalen van het salaris, ook weer terugverdiend wordt door GBT zelf, door het managementteam van vier naar drie personen terug te brengen. Daarmee hebben we verdien capaciteit binnen de begroting van GBT georganiseerd, zodat wat nu een fors bedrag is, maar wat niet naar één persoon is gegaan, uiteindelijk wordt terugverdiend.

De heer TRIENEN (CDA): Ik heb bewust het woord "toetje" gebruikt. Waarom? De directeur heet toevallig mijnheer Toet, maar er zijn allerlei verhalen ontstaan in de pers. Vandaar dat ik de wethouder uitgenodigd heb om uit te leggen wat er is afgesproken, zodat het beeld wijzigt. Ik kan me voorstellen dat mensen denken: wat is er in godsnaam gaande?

De heer LANGIUS (wethouder): Daarom ben ik blij dat ik hier in uw midden die toelichting kan geven. De raad is ook betrokken bij GB Twente en zoomt in op dit soort zaken die daar

kennelijk aan de orde zijn en op deze manier worden afgewikkeld.

Ik kom bij de heer Stork. Hij zegt: dat detachingsbureau was er niet. Het bureau was ook meteen werkgever, vanaf dag één bij de overdracht. Het zijn dit soort typen organisaties die daar zelf ook een risico mee lopen, want het zijn personen waar toch iets aan kleeft. Zij moeten dan ook hun werk doen om iemand, gelet op de wens van de persoon, ergens anders in de overheidsorganisatie weer terug te plaatsen.

Het besluit van Haaksbergen laat ik volledig aan Haaksbergen. Daar hebben de voorzitter van GB Twente en deze wethouder geen opvatting over. Er is ook de vraag of je een deel van de fee die betaald is aan die werkgever, aan dat bureau, kunt terughalen. Nee, want bij de aanstelling in Haaksbergen heeft de betreffende werknemer bedingen ingebracht in de relatie met zijn werkgever, namelijk dat bureau. Dat zijn onder andere bedingen over het kunnen terugkeren op het moment dat het daar toch niet goed gaat.

Met dat alles zijn wij geconfronteerd. Wij hadden in ons contract een beding opgenomen dat, mocht je heel snel door herplaatsing elders deze werknemer kwijtraken, wij een bedrag terug wilden hebben. Maar goed, daar hebben we al oeverloos over gesproken met het betreffende bedrijf en dat zit er niet in. Een lang verhaal om de angel uit het beeld te halen. We hebben geprobeerd met oplossingen te werken om bijvoorbeeld een kwestie als bij de Stadsbank te voorkomen, waarbij conflicten zijn ontstaan en waar je jarenlang met elkaar bezig bent en de meter inmiddels ver boven dit bedrag is uitgestegen.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Ik denk dat het duidelijk is. Het detachingsbureau heeft dus ongeveer € 180.000 ontvangen. Geluk ermee!

De heer DE VRIES (PvdA): Ik ben blij met de beantwoording van de wethouder, maar niet met het feit dat hij niet zorgt voor goed voorbeeldgedrag. We spreken met elkaar af dat we de hygiëneregels volgen, maar dat heeft hij niet gedaan.

De VOORZITTER: Goed, ik zal hem na deze vergadering een sanctie opleggen. U mag zelf kiezen of hij u een reep chocola of een zak drop doet. Dat lijkt mij een faire deal. Hij poetst nu wel.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! We schakelen over naar het Openbaar Lichaam Crematoria Twente. De fracties van Lokaal Almelo Samen en ChristenUnie spreken over het in kaart brengen van de pro's en contra's van het publieke belang. Ja, dat kan, maar dat hebben we in een eerdere fase ook gedaan. Er is geen zwaarwegend belang voor het publieke aandeelhouderschap van de CT B.V., zoals dat zo mooi heet, en ook de betrouwbaarheid en continuïteit van de crematievoorziening in Twente zijn niet in gevaar. Dat is, als ik mij goed herinner - ik zat toen niet op de stoel achter mij, maar op een stoel in de raadzaal - bij de begroting 2015 gebeurd.

Wat deze situatie complex maakt, is dat de aandeelhouder van de CT B.V. het OLCT is, het openbaar lichaam. En dat zij we met zijn allen, dertien gemeenten in Twente en de Achterhoek. Die discussie moeten we in het algemeen bestuur met zijn allen voeren. Dat gebeurt op een ordentelijke manier. Wanneer dat aan de orde is, wordt de raad daarbij betrokken. Dat is een van de zaken die in de kadernota Governance staan.

Over het dividendbeleid hebben wij in het voorgestelde raadsbesluit aangegeven dat het goed zou zijn als dat wordt herzien. Het dateert uit 2014 en er is tussentijds het een en ander veranderd in de markt, zoals is gesteld, maar ook binnen de B.V. Het kader moet actueel zijn. Dat is belangrijk, want dat helpt ons in deze discussie. De onderbouwing voor de afwijking in dit geval van het dividendbeleid ontbreekt, maar ook de meerjarige doorkijk op de verwachtingen rondom dat dividend. Daarom is het goed als we dat met elkaar gaan bezien, gaan heroverwegen. Die discussie moeten we in het algemeen bestuur voeren en het zou helpen als de raad daarbij een zetje geeft door middel van het voorstel dat nu voorligt.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): In 2015 is er in eerste instantie over gesproken om het op te heffen en ons aandeel af te stoten. Inmiddels is er heel veel veranderd. Er is in Borne een crematorium, in Oldenzaal een crematorium. De hele zaak is totaal anders. Kan de wethouder aangeven wanneer hij dit aan de orde stelt? Ik denk dat dat vrij snel zal moeten gebeuren. Kan hij daar iets over toezeggen?

De heer VAN MIERLO (wethouder): In het algemeen bestuur is dit onderwerp natuurlijk niet voor het eerst langsgekomen. Het is wel een discussie die je op een ordentelijke manier met elkaar moet voeren. Er zijn gemeenten die ervoor zijn en gemeenten die ertegen zijn, maar het voeren van het debat met elkaar staat op de agenda.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): De wethouder kan keer op keer zeggen dat het ordentelijk moet gebeuren, maar het moet gebeuren. Daar gaat het mij om.

De heer VAN MIERLO (wethouder): De heer Stork hoort mij zeggen dat we dat met elkaar oppakken en dan mag hij erop vertrouwen dat we dat ook doen en dat we bij de raad terugkomen als er zicht is op de richting die de discussie op gaat.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Ja, maar ik wil de wethouder graag vastpinnen op een datum. Is het een halfjaar, is het een jaar? Of is het tien jaar?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat is een heel goede vraag, maar ik laat me niet verleiden tot het doen van een concrete uitspraak. Ik kan wel zeggen dat dit op de agenda staat bij het algemeen bestuur. Dat betekent dat we dit in deze tijd met elkaar opstarten, om het proces met elkaar te doorlopen. Maar ik kan geen datum voorspiegelen waarop die discussie beslecht is. Die kan ik niet geven. We doen het met zijn dertien. De heer Stork heeft mij echter heel nadrukkelijk horen zeggen dat we die discussie niet uit de weg gaan en dat die gevoerd wordt. Hij wordt gevoerd. Er komt op een x-moment een concrete richting en dan betrekken we de raad daarbij, omdat het onze verantwoordelijkheid is om dat met de raad te delen, gelet op de spelregels die we daarvoor in de nota Governance hebben afgesproken.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Ik vind het jammer dat de wethouder zich niet laat verleiden.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik wilde even doorgaan op het verleiden van de heer Van Mierlo, maar laten we daar maar even mee stoppen. Ik kijk nog even terug naar de discussie van 2015. De wethouder wees daarop naar aanleiding van het verkopen van de aandelen, waar de heer Stork ook op wijst. Het is iets dat voor de gemeente Almelo best belangrijk is. De wethouder zet het op de agenda. Dat snap ik, maar een agenda die vijf jaar verder is, kun je ook vijf jaar vooruitschuiven. De wethouder hoeft van mij nu geen uitspraak te doen. Ik ga hem ook niet verleiden, dat ben ik niet van plan. Maar zou hij bij ons op korte termijn kunnen terugkomen, nadat hij met die dertien gemeenten heeft gesproken, om te kijken wanneer hij een uitspraak zou willen doen met de dertien gemeenten? Dat zou hij daar wel kunnen neerleggen. Kan ik hem daartoe verleiden?

De heer VAN MIERLO (wethouder): De verleidingen zijn groot. De raad kent mij intussen in deze positie twee jaar en kan erop vertrouwen dat ik er geen gras over laat groeien. Ik kom er bij de raad op terug op het moment dat het aan de orde is om erover met de raden in gesprek te gaan. De inzet is duidelijk, want die heeft de raad mij horen uitspreken.

De VOORZITTER: Dank u wel voor de beantwoording van het college in eerste termijn. Ik kijk rond of men behoefte heeft aan een tweede termijn. Dat is niet het geval. Wij gaan over tot de stemmingen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Over het voorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 3.

Over motie 3 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 28 tegen 2 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, GroenLinks, PvdA, PVV, PVA, Leefbaar Almelo, Democraten.Nu, Lijst Cete en Forum voor Rechts.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de D66-fractie.

(Mevrouw Ten Seldam draagt daarop het voorzitterschap van de vergadering over aan burgemeester Gerritsen.)

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij moeten nog vier agendapunten behandelen: de Voorjaarsrapportage 2020, de Jaarverantwoording 2019, de Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Badweg 8 en de Vangnetregeling Participatiewet 2019. Het loopt tegen 23.00 uur, maar ik wil u voorstellen toch van start te gaan met de Voorjaarsrapportage en te kijken of dat leidt tot veel debat en discussie, of dat het enigszins puntig kan. Als het echt heel laat wordt, wil ik u vragen om volgende week terug te komen. Laten we kijken hoever we nu nog kunnen komen, in ieder geval met agendapunt 7.

7. Voorjaarsrapportage 2020 (R 2006051).

De VOORZITTER: Er zijn vijf woordmeldingen. De heer Hümmels trekt zich terug als spreker. De heer Kampman wordt vervangen door de heer Stork. Ik begin met de heer Stork.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik heb het stuk van de heer Kampman, dus ik loop het risico dat hij de vragen al eerder heeft gesteld en dat men mij gaat afkappen. Ik ben zo klaar.

De egalisatievoorziening Afval is ultimo 2019 € 2,1 miljoen. Graag horen we concrete voorbeelden waarvoor deze voorziening nodig is. De reserve lijkt ons buiten proportie en onnodig.

De kosten Wmo Jeugd beschermd wonen moeten onder controle komen. Wij horen graag hoe de wethouder dit denkt te realiseren. We horen ook graag van de wethouder als er nieuwe informatie is met betrekking tot de compensatie van de rijksoverheid. Klopt het dat de verliezen door corona in de voorjaarsrapportage gebaseerd zijn op het worst case-scenario, of wat is daar aan de hand? Kan de wethouder een tipje van de sluier oplichten?

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer De Vries. O, hij heeft zich al eerder afgemeld.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik wil een compliment maken aan het college en de ambtelijke inzet voor het mooie stuk dat er ligt. Het geeft ons inzicht in de impact van corona, die ons op dit moment overkomt.

In het begeleidend schrijven van het college staat "grip op het sociaal domein", een van de pijnpunten die ons blijft achtervolgen. Dat blijkt nu ook weer. Onze fractie is blij te lezen dat er wordt ingezet op de VNG-visitatiecommissie, die hopelijk een meer geobjectiveerd beeld geeft van de maatregelen die we kunnen nemen om de kostenbeheersing verder te optimaliseren.

Het wordt onze fractie niet helemaal duidelijk in het schrijven - het kan zijn dat ik erover heen heb gelezen, maar dat hoor ik dan graag - wanneer we daar op zijn vroegst iets over terug kunnen horen. Het is nog onzeker of de visitatiecommissie er iets mee gaat doen. Dat is duidelijk, maar het tijdstip blijft ons onduidelijk.

Een tweede punt. Vanuit de raad is eerder opgeroepen, mede ondersteund door de VVD-fractie, om richting het Rijk een lobby in te zetten om de kostenkant van het sociaal domein te stroomlijnen met de rijksbijdrage, zeker nu met de impact van corona. Wij zijn benieuwd hoe het staat met die lobby en of de wethouder daar wellicht al een klein tipje van de sluier kan oplichten en iets nieuws te melden heeft.

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! Voor ons ligt de voorjaarsrapportage 2020 over de eerste vier maanden met een doorkijk naar het einde van het jaar. Deze voorjaarsrapportage leidt tot een gigantische bijstelling van het begrotingssaldo met ruim € 5,5 miljoen nadelig. Bovendien wordt deels zichtbaar in deze rapportage dat er reeds een bedrag van € 3,2 miljoen is uitgetrokken voor de mogelijke gevolgen van het coronavirus op de gemeentefinanciën, zoals

verminderde inkomsten uit parkeergelden, toeristenbelasting en extra uitgaven voor inkomensregeling bijstand BUIG van € 2,5 miljoen.

Helaas zijn er nog tal van onzekerheden ten aanzien van het coronavirus, die een enorme invloed op de financiën van onze gemeente kunnen hebben en waar op dit moment nog geen oplossing voor gevonden is. We hebben de toezegging van het Rijk dat zij de gemeenten gaan compenseren, maar het is onduidelijk hoeveel dat is. De effecten van het coronavirus voor 2020 en de verdere toekomst zullen we nog uitvoerig met elkaar gaan bespreken bij de behandeling van de Perspectiefnota over ruim twee weken in deze raad.

Ik heb al aangegeven dat deze rapportage een negatieve bijstelling vraagt van ruim € 5,5 miljoen, waarvan € 3,5 miljoen structureel en ruim € 2 miljoen incidenteel. Vooral de structurele overschrijding van posten, zoals Wmo, Jeugd en leerlingenvervoer, mogen en moeten hier genoemd worden. De CDA-fractie heeft niet voor niets haar zorg hierover uitgesproken tijdens de behandeling van de Slotrapportage. Een groot deel van de structurele tekorten van destijds vinden wij opnieuw terug in deze Voorjaarsrapportage. Zij hebben wel degelijk invloed op de lopende jaarrekening 2020. Het college geeft in deze notitie aan dat het de oplossing voor deze structurele tekorten gaat betrekken bij de Najaarsrapportage. Wat valt er op het eind van het jaar nog te corrigeren? Het gaat zonder twijfel ten koste van de positie van de algemene reserve op het eind van het jaar.

We hebben inmiddels in de Perspectiefnota, die wij hier over twee weken gaan behandelen, kunnen lezen dat er structurele oplossingen voor dit vraagstuk door het college zijn ingevuld in het Meerjarenperspectief 2021-2024. De knelpunten die wij hebben aangegeven, zijn vanaf 2021 grotendeels afgedekt in het Meerjarenperspectief. Alleen blijft de vraag over wat wij nog kunnen doen aan de structurele tekorten in 2020.

Ik ga afsluiten. Men zal inmiddels wel begrepen hebben dat, ondanks enkele vragen, de CDA-fractie zich kan vinden in de Voorjaarsrapportage 2020 en in het voorstel om de begroting 2020 op basis van de Voorjaarsrapportage te wijzigen. Ook ondersteunen wij het voornemen van het college om de gemeente aan te melden voor de VNG-visitatiecommissie Financiële Beheersbaarheid Sociaal Domein. Kort kan ik het niet maken, dank u wel.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan de wethouder Financiën.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik had mij ook ingeschreven. Ik zag dat ik niet voorkwam op het lijstje. De meeste vragen zijn gesteld of ingebracht in de bijdragen van de VVD en het CDA. Bij dezen ondersteun ik die twee bijdragen, zeker de vraag richting het Rijk wat de compensatie zou kunnen zijn voor 2020. Het is een hele uitdaging om te zorgen dat we dit jaar op een positieve manier kunnen afsluiten.

Aanvullend heb ik het punt van de coronamaatregelen die zijn meegenomen in de rapportage. Kan de wethouder ons meenemen in het verdere traject en de verwachtingen over de negatieve gevolgen?

De VOORZITTER: Dank u wel. Excuses dat ik u niet gesignaleerd heb. Ik had even moeten inventariseren, maar dat heb ik niet gedaan. Ik hoop dat ik u met deze gelegenheid tevreden heb kunnen stellen. Het woord is thans aan wethouder Langius.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Het is inderdaad een forse bijstelling van de begroting, die nog niet eens zo heel erg oud is. De impact van Wmo en Jeugd wordt structureel zichtbaar, alsmede de incidentele impact van de coronazaken. Ik begin met de laatste.

We hebben een inschatting gemaakt. Is dat nou worst case of valt het allemaal mee? Het is onze beste inschatting, ook gebaseerd op een x-aantal maanden geen opbrengsten van parkeren. Dat belooft snel € 0,5 miljoen. Van de toeristenbelasting is de inschatting gemaakt dat bedrijven langdurig geen gasten zullen kunnen ontvangen. Dan weet je dat je op een begrote € 450.000 maximaal verlies lijdt, omdat je er geen inkomsten van hebt. Wij hebben die inschatting naar beste weten gemaakt en hebben die fors neergezet.

Dat geldt ook voor de effecten die mogelijkerwijs optreden in de middelen voor bijstand en Participatiewet. Hoop doet leven. Het kan altijd beter gaan. De zaak begint nu weer uit de startblokken te komen, maar we ervaren ook dat alles nog niet op het oude niveau is. Het parkeren is nog niet terug op het niveau zoals dat was. Ook is het afwachten of de toeristen weer massaal naar Almelo komen. Dat is de kostenkant.

Corona brengt ook compensatie mee door het Rijk. Het Rijk heeft toegezegd te gaan compenseren. Dat zijn altijd dubbele boodschappen. Er zit altijd een gelaagdheid in. Enerzijds is het royaal zijn, men snapt het probleem bij de gemeentelijke overheden. Anderzijds - ik heb het al eens eerder gezegd - gaat het op basis van totaalbedragen, macrobudgetten, waar nog een verdeelslag over gemaakt moet worden. Hoe dat doorwerkt in de vergoeding die we krijgen voor het tekort op parkeren, is nog maar zeer de vraag. Of de door ons ingeschatte € 450.000 meer of minder wordt, moet uit de afrekening blijken. Het lijkt mij zeer de vraag of je dat vergoed krijgt.

Daarmee is ook gezegd dat we het eindbeeld van dit jaar nog niet weten. Er is een brief van de minister van BZK, waarin staat dat op een groot aantal posten vergoedingen richting de gemeenten gaan. Maar alles staat en valt met de verdeelsleutels die erachter hangen en met de vraag of het macrobudget dat voor de diverse posten beschikbaar is gesteld, wel genoeg is. Maar goed, over de toezeggingen van de tweede en derde tranche zou nog vergaderd kunnen worden in overleg met de VNG. Is dit een eindbeeld? Nee, dat is het niet. Daarom zeggen we dat we de balans verder moeten opmaken bij de Najaarsrekening.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Durft de wethouder aan te geven wanneer hij verwacht dat hier duidelijkheid over komt? Het lijkt me een heel ingewikkelde problematiek op dit moment.

De heer LANGIUS (wethouder): Ja, het is een ingewikkelde problematiek. De eerste brieven zijn verschenen, maar dan zit het weer vast op de verdeelsleutels. Indicatief zijn de macrobudgetten gegeven, maar hoe het geld precies verdeeld wordt, moet nog verder uitgewerkt worden. Daar moet overeenstemming over komen. Ik verwacht dat wij bij de Najaarsnota zeker meer duidelijkheid kunnen geven over wat we redelijkerwijs kunnen verwachten aan vergoedingen van het Rijk. Maar wees waakzaam en voorzichtig: een totale vergoeding van de scheur aan de broek zal het niet worden.

Er staat ook iets anders tegenover: de effecten in het zorgdomein. Je ziet enorm veel veerkracht ontstaan in de samenleving. Mensen zijn in staat om zelf in vormen van zorg te voorzien of van zorg te kunnen afzien zonder dat ze heel erg fors door de bodem zakken. Ook dat soort effecten moeten we nog calculeren: wat is er op korte termijn gebeurd en hoe gaat dat in de toekomst doorwerken? Zit daar misschien een haakje aan voor een andere, innovatieve benadering van datzelfde zorgdomein? Die vraag mag straks redelijkerwijs aan de orde komen. Als je het in dit stadium afkunt met een stukje digitale begeleiding, digitaal toezicht, digitaal vraag en antwoord met een begeleider, kan dat in de toekomst dan ook niet? Wat betekent dat dan voor onze inkooptrajecten en de rekeningen die we daarvoor betalen? Ook dat moet zich gaan uitontwikkelen.

Ik kom bij de vragen. De egalisatiereserve Afval is bedoeld om alle schommelingen op te vangen die in enig jaar kunnen optreden in de kosten die we voor afval maken, de afvalinzameling - dat kunnen de vaste lasten zijn maar het zit hem vooral in de variabele lasten, hoeveel je moet afdragen aan je verwerkers. De inschatting is dat € 2,1 miljoen wel een heel fors bedrag is. Wellicht komt er een vervolgvraag, maar ik heb bij het politiek beraad ook al toegezegd dat wij aan het eind van het jaar, bij het vaststellen van de nieuwe tarieven, de egalisatiereserve in beschouwing zullen nemen. Let wel: dat zou een eenmalige verlaging, voor één jaar, van de afvalleges kunnen opleveren. Wij zullen die calculatie maken en dan kunnen we het gesprek verder voeren over de vraag tot hoever dat budget precies gevuld moet zijn.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): De wethouder noemt nu een eenmalige verlaging, maar ik denk dat die structureel zou kunnen zijn. Als je dit beleid doortrekt, blijf je ieder jaar extra reserves kweken. Dat lijkt me niet de bedoeling.

De heer LANGIUS (wethouder): Dat klopt. Het zijn eenmalige dotaties uit een resultaat van enig jaar. Natuurlijk kun je bij het vaststellen van het tarief kijken wat je in enig jaar redelijkerwijs aan geld nodig hebt. Daarnaast heb je een egalisatiereserve, maar het afkomen van de egalisatiereserve kun je maar eenmalig doen. Voor de rest gaat het om het op een juist niveau inschatten van het tarief voor de afvalstoffenheffing.

Dan de vraag hoe wij het sociaal domein aanpakken en wat we daar gaan doen. Een van de acties die we hebben ingezet, is dat we ons melden voor de VNG-visitatiecommissie. We

hebben nog geen bericht teruggekregen of we zijn geselecteerd en wanneer ze langskomen. Verder pakken we zaken aan door bij het toezicht op wat er in het sociaal domein gebeurt scherper aan de wind te zeilen. We hebben recent een business controller aangesteld, iemand die nog dieper in de materie gaat kijken. Het overleg met de verantwoordelijken daar start ook om in de haarvaten van die problematiek te komen. Wat speelt er nou precies en hoe kunnen we onze grip op dat sociaal domein vergroten? Dat uit zich in vormen van monitoring. Ook daar doen we onderzoek naar: hoe kunnen we dat op een hoger plan brengen? Meten is weten en als je het weet, kun je vervolgens in dat ingewikkelde sociaal domein nagaan aan welke knop je nog kunt draaien om te voorkomen dat de kosten blijven oplopen.

Het gaat ook zo ver dat wij bestuurlijk een intensief gesprek openen met de organisatie, tot op de laagste niveaus, over de vraag of we elkaars taal begrijpen. Hier praten we over macrobudgetten, heel veel geld: € 160 miljoen en meer gaat er in het totale sociaal domein om. Begrijpen we dat dat het kader is waarbinnen aan die basis gewerkt moet worden, waarbij de oriëntatie bijvoorbeeld heel erg zorggericht is? Terecht, dat moet ook, want daar ligt de expertise. Maar de vraag is hoe we die werelden bij elkaar kunnen brengen. Naar onze stellige overtuiging gaat dat gesprek helpen om begrip voor elkaar te hebben en inzichten aan elkaar te geven hoe je met simpele methodieken tot verbetering kunt komen. Uiteindelijk staat bij ons, gelet op het krappe financiële kader dat we hebben, voorop dat we grip op het sociaal domein krijgen, dat we de zorg bieden die noodzakelijk is, maar ook dat we kritisch durven zijn op hoe we het aanbieden, hoe langdurig we het aanbieden. Ook moeten we de vraag durven stellen of het oplevert wat we ermee voor ogen hadden. Bij huishoudelijke verzorging is dat makkelijk, want dan is het huis schoon en dat kun je vrij objectief beoordelen. Maar er zijn ook heel veel producten, excusez le mot, zorgproducten waarvan je je kunt afvragen hoe die in een concreet geval uitwerken en of je niet bij herindicatie en wat dies meer zij tegen elkaar moet zeggen dat je een andere richting moet inslaan, moet afschalen en het anders moet aanpakken.

Volgens mij heb ik de belangrijkste vraagstukken behandeld.

De VOORZITTER: Hebt u ook een exposé gegeven op de Haagse lobby waarover de heer Pauwels sprak?

De heer LANGIUS (wethouder): O ja, de Haagse lobby en hoe we die concreet invullen. Vandaag hebben we er in het college ook nog over gesproken. Vanuit den lande gaan er op het ogenblik veel brieven rond en zijn er initiatieven tot het schrijven van brieven. We sluiten er bij twee aan. Enerzijds ondersteunen we de brief van de gemeente Krimpen aan den IJssel. Anderzijds gaan we ook zelf een brief schrijven over de aard van onze eigen financiële problematiek om die via de VNG-commissie van raadsleden richting de minister van BZK te sturen. Naar onze stellige overtuiging is herhaling de kracht van de boodschap. We moeten blijven vertellen dat er echt wel iets aan de hand is en dat er veel meer moet gebeuren dan tot op heden het geval is.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Als ik het goed begrijp, is de Haagse lobby een langdurig traject om de minister te kietelen en te vragen te laten zien wat er gebeurt. Maar intern kijkt het college er ook naar. Het college probeert aan beide kanten bij te sturen, vooral op indicatieniveau, zoals het dat binnen de stad Almelo doet binnen het budget van € 160 miljoen. Daarbinnen maakt het college echt keuzes wat wel en wat niet wordt gedaan of dat naar een herindicatie moet worden gekeken. De gemeente gaat dus ook dieper het proces in. Misschien kan de wethouder nog iets verhelderen. Er is iemand voor aangesteld om dat te onderzoeken en te beoordelen. Daarbij is, neem ik aan, ook een doel gegeven. Er is binnen de beschikbare budgetten een sturingsvorm aan gegeven. Het is niet zo dat je iemand aanneemt en zegt: ga het maar eens bekijken. Je stuurt iemand weg met een opdracht. Kan de wethouder mij, buiten de Haagse lobby, die ik snap, zeggen hoe wij het op lokaal niveau hebben ingericht met degene die we hebben aangenomen?

De heer LANGIUS (wethouder): Een business controller kijkt altijd even wat verder dan een financieel adviseur, die de uitgaven tot op dit moment tegen de budgetten aanzet en een conclusie daaraan verbindt. Een business controller kijkt echt naar de onderliggende processen en maakt analyses op detailniveau. Wat gebeurt er precies in de organisatie? Dat hebben we nodig om het gesprek aan te gaan. Veelal redeneren we, ook vanuit het bestuur, met een bepaald

onderbuikgevoel. Dan vragen we ons af of we elkaar niet goed snappen. Als je concreet wilt beetpakken waar je nog zou kunnen verbeteren, dan zit dat in contractmanagement. En waar dan in contractmanagement? We hebben contractmanagers en die doen ongetwijfeld goed werk, maar daarin kun je ook optimaliseren en verbeteren. En waar dan? Waar zit de indicatiestelling? Hoe lopen die processen? Zit daar een vierogenprincipe in voldoende mate op? Hoe worden herindicaties gedaan? Dat doen we natuurlijk met alle zorgvuldigheid van dien, zorg-gerelateerd. Verlengen we maar weer of wordt daar die kritische vraag gesteld wat we bereiken met de zorg die verleend wordt? Durven we kritisch te zijn naar aanbieders als producten niet werken, maar ze er wel mee door blijven gaan en erop afrekenen? Aan het eind van het liedje heb je misschien niet het resultaat bereikt dat je zou willen bereiken. Daar zit het hem in.

Dat betekent veel onderzoek en analyzewerk en dat tegen de organisatie aanhouden. Niet om de organisatie kopschuw te maken, maar om meer inzicht te geven dat wij helaas genoodzaakt zijn het daarin ook te vinden. Je moet er een stukje vrijblijvendheid van afhalen. Daarvoor is het bestuurlijke gesprek met diezelfde organisatie nodig, maar niet om hen de wet op te leggen. Dat gaat echt niet werken. Wij moeten ons niet bemoeien met de inhoud van de indicaties, maar er moet wel het eerlijke verhaal worden verteld. De € 160 miljoen die we hiervoor hebben, willen we zo inzetten dat we daar maximaal, ook voor individuele burgers, het beste mee bereiken. Dat betekent continu passen en meten, continu die afweging maken. Dat zullen ze echt aan de basis moeten doen. Dat is de aanpak die we nu voor ogen hebben.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Aanvullend nog een opmerking. Ik sla het even plat. Efficiënter werken, beter werken, beter sturen en organiseren: daar komt het eigenlijk op neer. Met een doelstelling: we hebben een budget in de gemeente Almelo om uit te geven aan zorgverlening. De zorgvraag kun je niet bepalen, maar het budget wel. Je wilt binnen die grenzen blijven werken. Dan heb ik een vervolgvraag. Dit is een interne sturing, extern naar degene waar je de zorg inkoopt. Dan zullen we uiteindelijk ook als raad een terugkoppeling krijgen. Die vraag gaat de wethouder in de toekomst krijgen. Hij heeft dit ingezet. Wat zijn de effecten ervan geweest? Het gaat er niet altijd om dat het minder mag gaan kosten, maar ook om de vraag of we efficiënter zijn gaan werken en of we onze doelen hebben bereikt binnen het beschikbare budget. Wij moeten - en dan onderschrijf ik de woorden van de heer Trienen - dit plafond niet eindeloos ophogen en eindeloos geld blijven storten als er niet efficiënter wordt gewerkt. Krijgen wij die terugkoppeling dan ook?

De heer LANGIUS (wethouder): Dat moet zeker ingeregeld worden. De opbrengst van deze manier van werken in de organisatie moet naar de raad vertaald worden in heldere statements over wat de aanpak oplevert. We moeten kwalitatief goede zorg blijven verlenen met de juiste instellingen en de juiste mensen, maar het gaat er ook om hoe zich dat financieel doorvertaalt. Een van de eerste opbrengsten daarvan treft u al bij de Perspectiefnota aan in de midterm review op dit punt.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik dank de wethouder voor zijn consciëntieuze beantwoording. Ik kom even terug op de lobby. De VNG en de VNG-Overijssel - we hebben daar eerder bilateraal contact over gehad - voeren de druk op het Rijk op om de compensatie los te krijgen. Uit een eerste reactie blijkt dat er € 566 miljoen te verdelen is. Dat is nog geen € 2 miljoen per gemeente, dus dat stelt geen bal voor. We hebben geen glazen bol en weten nog niet hoe het verder gaat met corona, anders dan dat er veel onzekerheden zijn. Kunnen wij als raadsleden lokaal nog iets doen? Het moet altijd van onderop komen. Kan de raad iets doen richting het Rijk? Kan de wethouder een suggestie doen?

De heer LANGIUS (wethouder): Het meest effectieve dat de raad kan doen, is een uitspraak doen. Een motie is daar heel geschikt voor. Die kan worden vertaald in een brief naar de VNG en de minister van BZK. De raadsleden kunnen vanuit hun waarnemingen en bevoegdheden adresseren dat er echt iets moet worden gedaan. Hoe meer zij zich daar collectief achter scharen, hoe krachtiger die boodschap wordt.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): De heer De Vries vraagt welke maatregelen je als gemeente kunt nemen. Ik ben zelf een motie aan het voorbereiden voor de herziening van het Gemeentefonds. Dat is op dit moment een enorm probleem. Die kan de raad

tegemoet zien bij de Perspectiefnota. Dat is alvast een begin.

De VOORZITTER: Fijn. Dan gaan we naar de tweede termijn.

De heer TIJHOF (PVV): Voorzitter! Je kunt mijn inbreng vergelijken met een stemverklaring, maar op deze manier heeft de wethouder nog de kans om te reageren. Ik zal het kort houden. Wij zijn het niet eens met deze Voorjaarsrapportage. Ondanks de woorden van de wethouder zien wij het nut hiervan niet. Het stuk is tot stand gekomen met de gegevens die op dat moment beschikbaar waren en de coronacrisis is meegenomen. We twijfelen niet aan de kwaliteit ervan, maar zoals het er nu naar uit ziet, kan deze coronacrisis nog heel lang duren. Zelfs al gaat de economie nog goed draaien, dan is de nasleep ervan nog onbekend. Met de kennis van de huidige situatie en de cijfers, wetende dat die op de lange termijn niet gaan kloppen, omdat er te veel onzekerheid is en we niet weten wat er van het Rijk deze kant op komt, willen we eerst de tijd nemen om te beoordelen wat de negatieve gevolgen zijn. Vervolgens kunnen we een stuk goedkeuren dat echt klopt. Zo denken wij erover.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Mag ik een vraag stellen aan de PVV-fractie? Ik kan het verkeerd hebben, maar het verhaal dat hier ligt, is een rapportage over vier maanden. Dat betekent een constatering tot dan. Er wordt al een kleine proeve gegeven van wat we hebben geconstateerd over de coronacrisis. Dat betekent dat je dus wel je goedkeuring kunt geven over deze vier maanden. Het vervolg is dat in de Perspectiefnota en de begroting de rest van de corona-effecten wordt meegenomen. Ik snap de onderbouwing van de heer Tijhof niet.

De heer TIJHOF (PVV): De effecten zullen waarschijnlijk veel erger zijn dan nu wordt voorzien. We zijn niet verplicht om deze Voorjaarsrapportage goed te keuren en we zien daar het nut niet van in. Het is als alternatief aangeboden en dat zien we dan wel.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb eigenlijk dezelfde vraag als de heer Gerritsen. Deze cijfers hebben betrekking op de periode nu. Het staat de PVV-fractie uiteraard vrij om tegen te stemmen. Ik zal de laatste zijn om hen daarin te hinderen, voor zover ik dat überhaupt zou kunnen. Maar het strookt niet met de logica. Natuurlijk is er corona, maar daarom hebben we, ook vanuit de commissie Planning en Control, op een gegeven moment gezegd - en dat wil ik graag even verdiepen - dat de tussentijdse cijfers juist van belang zijn om te kunnen bijsturen en om inzicht te hebben. Je ziet bij bedrijven dat je achteraf een jaarrekening krijgt, terwijl er van alles is gebeurd en het bedrijf al failliet is. Deze cijfers dienen puur en alleen voor nu. Wat is dan de ratio om tegen te stemmen? De heer Tijhof zegt dat de cijfers in de toekomst gaan veranderen. Dat klopt en dat kan iedereen zich voorstellen. Maar om nu tegen te stemmen bij deze vier kwartalen, met het oog op het feit dat het in de toekomst gaat wijzigen ... Dat gaan we dan toch in de cijfers meenemen?

De heer TIJHOF (PVV): De strekking is hetzelfde als in de vraag van de heer Gerritsen. Ik kan dus hetzelfde antwoord geven. Wij blijven bij hetzelfde antwoord.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 28 tegen 2 stemmen.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVA, Leefbaar Almelo, Democraten.Nu, Lijst Çete en Forum voor Rechts.

Tegen het voorstel hebben gestemd de leden van de PVV-fractie.

De VOORZITTER: Dames en heren! We hebben nog drie agendapunten te bespreken en ik wil, gelet op het tijdstip van de avond, aan u voorleggen of u de Jaarverantwoording, het bestemmingsplan Badweg 8 en de Vangnetregeling Participatiewet vanavond nog wilt behandelen. Anders verwijs ik u naar de uitloopavond die daarvoor volgende week gepland is.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Gewoon afwikkelen. Ik denk dat alleen de heer Trienen nog wil spreken en dan kunnen we het gewoon aftikken.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik deel die mening niet.

De VOORZITTER: Ik kijk even naar het overwegende signaal dat ik krijg. De meerderheid van de raad wil doorvergaderen en de werkzaamheden afronden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Dan wens ik iedereen een heel vruchtbare voortzetting. Ik heb dit punt bewust even afgemaakt omdat ik erbij wilde zijn. Ik was in de veronderstelling dat het daarna klaar was. Ik wens iedereen een goede voortgang, maar ik moet naar huis. Mijn energie is op.

(Mevrouw Pol verlaat, te 23.28 uur, de vergadering.)

De VOORZITTER: Ik stel vast dat wij met 29 raadsleden doorvergaderen.

8. Jaarverantwoording 2019 (R 2006044).

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! De accountant gaat in zijn verslag op bladzijde 26 in op de IT-beheersmaatregelen die de gemeente heeft ingesteld. Het komt erop neer dat er een groot compliment wordt gegeven. De gemeente Almelo is in de sector vrij uniek. Daardoor is de accountant in staat om de controle heel goed te doen. Ik denk dat dat een groot compliment is richting de ambtelijke organisatie. Samen met het feit dat we zien dat we eind 2016 een negatief eigen vermogen hadden van meer dan € 8 miljoen en drie jaar later van € 29 miljoen positief, is dat een heel bijzondere prestatie. Daarom wil onze fractie dit document voordragen voor de Raadsmeter, met waardering voor alle ambtenaren voor het werk dat zij daarin gestoken hebben.

De VOORZITTER: Dat zal ongetwijfeld zeer op prijs worden gesteld.

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! In de raadsvergadering van 7 december 2019 hebben wij de Slotrapportage 2019 behandeld. Het begrotingssaldo na de Slotrapportage 2019 bedroeg bijna € 5 miljoen nadelig. Dat was echt schrikken voor de CDA-fractie. In de Slotrapportage waren enkele posten nog niet meegenomen, zoals effecten herziening van de grondexploitaties en positieve bijstelling voorziening verlies grondexploitatie RBT. Op basis van de Slotrapportage kwam het saldo van de algemene reserve naar verwachting uit op ongeveer € 3 miljoen negatief. De CDA-fractie uitte tijdens de behandeling van de Slotrapportage haar zorgen over het eindresultaat 2019, alsmede de gevolgen van de structurele meerkosten in het sociaal domein voor het begrotingsjaar 2020.

Via de raadsbrief van 15 mei 2020 werd de Jaarrekening afgesloten met een voordelig resultaat van € 3,3 miljoen. Dat was voor de CDA-fractie een hele opluchting om te horen. Het resultaat 2019 wordt in belangrijke mate veroorzaakt door incidentele meevallers, zoals herijking grondexploitaties € 3,5 miljoen, vrijval verliesvoorziening RBT € 2,1 miljoen en een hogere uitkering uit het Gemeentefonds. Het totale saldo van baten en lasten was € 5,2 miljoen voordelig incidenteel en bijna € 2 miljoen nadelig structureel.

Het resultaat 2019 van € 3,3 miljoen is mede tot stand gekomen door een post van € 2,4 miljoen, bestemd voor groot onderhoud aan verhardingen, dat niet is uitgevoerd in 2019, ten gunste van het resultaat. Hoe geldt dit voor de bestemming van de werken vanuit de decembercirculaire voor een bedrag van € 920.000? De wethouder Financiën weet hoe wij denken over de inzet van deze middelen ten gunste van de Jaarrekening 2019. Daar willen wij het graag bij laten.

De algemene reserve is per 31 december 2019 beland op bijna € 3 miljoen positief, na vele jaren een ongekende weelde voor onze gemeente. Het eigen vermogen steeg van bijna € 17 miljoen naar bijna € 26 miljoen. De weerstandscapaciteit, inclusief het resultaat 2019, steeg van € 3,2 miljoen naar € 4,4 miljoen. Maar we zijn nog ver verwijderd van de gekwantificeerde weerstandscapaciteit van € 11,3 miljoen.

We hebben nog een lange en moeilijke weg te gaan als het gaat om het herstel van de financiële positie van de gemeente Almelo. Maar het eindresultaat van de Jaarrekening 2019 geeft de CDA-fractie meer vertrouwen dat wij in de toekomst er samen uit kunnen komen.

De VOORZITTER: Wie het stuk nog niet gelezen heeft, heeft het nu gehoord. Dank u wel, mijnheer Trienen.

De heer TIJHOF (PVV): Voorzitter! Wij gaan hier niet voor stemmen. Er wordt positief gedaan en mooi weer gespeeld, maar de enige reden dat de Jaarverantwoording positief is, is vanwege incidentele meevallers. Wij vinden dat er structureel heel veel moet veranderen om de stad sterk en toekomstbestendig te maken. Dat zien we niet terug in de stukken.

De VOORZITTER: Dat is een politieke opvatting. Daar moet ik geen commentaar op geven, maar dat kan de wethouder uiteraard wel doen. Mijnheer Langius, aan u de gelegenheid om een reactie te geven in eerste termijn.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! De opmerking van de heer Tijhof is inderdaad een politiek statement, gebaseerd op de incidentele baten die er ook in zitten. Ik help u eraan herinneren dat elke Jaarrekening op vele terreinen incidentele baten heeft, net zo goed als incidentele lasten. Dat alles leidt tot een slotresultaat.

Dat is gelukkig positief uitgevallen. De zorgen zitten in de structurele componenten. Is het vreemd dat die in Jeugd en Wmo zitten? Nee, dat is eigenlijk een herhaling van de discussie die we zojuist bij de Voorjaarsrapportage hebben gevoerd. Het college en de ambtelijke organisatie moeten zich onvermoeibaar blijven inzetten om dat gecorrigeerd te krijgen. Daar hebben we zelf maximale invloed op. Ook hebben we de lobbykanalen openstaan om te zorgen dat er meer geld beschikbaar komt om die taken uit te voeren. Desondanks zijn we blij met het resultaat. Dat geeft inderdaad de burger moed.

Het feit dat we het op het gebied van ICT-beheer meer dan uitstekend doen, zoals de heer Teeuw opmerkte, is inderdaad richting onze ambtenaren een compliment waard. Wij zullen dat overbrengen.

De heer TRIENEN (CDA): Ik wil even reageren op de opmerking van de heer Tijhof. Hij gaat niet akkoord met de Jaarrekening vanwege het feit dat er geen oplossing is gevonden voor de structurele overschrijdingen. Ik wil hem graag verwijzen naar de Perspectiefnota, waarin grote delen van de structurele tekorten die in de Jaarrekening geconstateerd zijn, worden opgelost. Hij kan dus gerust voor de Jaarrekening stemmen.

De VOORZITTER: Dat is een advies dat de heer Tijhof ongetwijfeld zal willen overwegen, maar ik laat de conclusie bij hem. Hij heeft geen behoefte om te reageren.

Ik constateer dat er geen behoefte is om een stemverklaring af te leggen.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 27 tegen 2 stemmen.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVA, Leefbaar Almelo, Democraten.Nu en Lijst Çete.

Tegen het voorstel hebben gestemd de leden van de PVV-fractie.

11. Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Badweg 8 (R 2006073).

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Het bestemmingsplan Badweg 8 bevat een aantal wijzigingen waarmee gedeeltelijk tegemoet wordt gekomen aan de zienswijze en zorgen van de adressant. Op papier is het geborgd, maar de CDA-fractie dringt er bij het college op aan dat actief wordt toegezien op de naleving.

In het gewijzigde bestemmingsplan wordt door een specificatie en het opnemen van concrete normen tegemoet gekomen aan de zorgen van de indiener van de zienswijze. Dat is goed. Het is de verplichting van een initiatiefnemer om aan deze specificaties en normen uitvoering te geven c.q. ze te realiseren en te respecteren. Echter, er wordt altijd gesproken van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wij dringen er dan ook op aan bij het college om niet alleen toezicht te houden op een juiste en ruimtelijke invulling, maar ook actief toezicht te houden op een ruimtelijk gebruik. Als de wethouder die toezegging kan en wil doen aan de raad,

kan de CDA-fractie instemmen met het voorliggende raadsvoorstel.

Er is een kleine ommissie geslopen in het raadsvoorstel. In de eerste zin bij de toelichting staat "Badweg 5" in plaats van "Badweg 8". Volgens mij kan dat heel eenvoudig gecorrigeerd worden. Daar hoeft ik niets voor te amenderen.

De VOORZITTER: Correct, want dat betreft niet het voorstel maar een samenvatting. Dank voor het duiden daarvan.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): Voorzitter! Ik kan kort zijn, want ik kan me aansluiten bij de woorden van mevrouw Ten Seldam. Een belangrijk punt van de zienswijze van de indiener is de handhaving. Daar maakt hij zich zorgen over. Er worden bepaalde voorwaarden opgelegd in het bestemmingsplan, zodat de wijziging doorgang kan vinden. Ik wil graag benadrukken dat de voorwaarden die gesteld worden, actief gehandhaafd moeten worden. Mochten die voorwaarden niet nageleefd worden, dan moet er actief op gereageerd worden door het college.

De heer TIJHOF (PVV): Voorzitter! Het gaat hier om het bestemmingsplan om aan Badweg 8 een autoservicebedrijf toe te staan. Wij hebben de stukken en de zienswijze doorgenomen en hebben een aantal vragen. We hopen dat we daarop duidelijk antwoord krijgen.

Welke verzoeken zijn er voor de handhaving gedaan? Wanneer zijn deze handhavingsverzoeken gedaan? Begrijpt het college welk signaal wordt afgegeven naar de buitenwereld? We doelen in dit geval op de indiener van de zienswijze. Waarom wordt er kennelijk niet gehandhaafd?

We hebben het hele stuk doorgenomen en we zien dat de gemeente op vrijwel alle delen van de zienswijze een duidelijke reactie heeft gegeven. Daar zijn we het ook mee eens. Toch hebben we het gevoel dat er iets niet klopt en daar krijgen we de kriebels van. Daarom de vraag waarom de gemeente niet optreedt, terwijl er al sinds 2010 handhavingsverzoeken worden gedaan. Het niet kunnen vinden van de oude omgevingsvergunning, die waarschijnlijk wel was verleend, geeft bij ons het beeld dat men zich er iets te makkelijk van afmaakt. We willen graag wat duidelijkheid.

De heer VAN REES (wethouder): Voorzitter! Ik begin bij dat laatste. Er is inzet geweest om het op deze plek te regelen. Met het invullen van de wijzigingsbevoegdheid kon er ten aanzien van één opstal niet meer de verleende vergunning worden teruggevonden. Die was zoek en kon niet meer worden gevonden. Waarschijnlijk hangt dat samen met het feit dat er is overgeschakeld van op papier naar digitaal werken. Dat heeft ertoe geleid dat de Raad van State heeft gezegd: deze wijzigingsbevoegdheid kunt u niet invullen en dat zult u moeten doen middels een wijziging van het bestemmingsplan. De Raad van State heeft aangegeven dat dat mogelijk is op die plek.

Daarom is het voorstel nu aangepast met een wijziging van het bestemmingsplan en niet met de invulling van een wijzigingsbevoegdheid. Wij zijn op de verzoeken van de indiener van de zienswijze zo veel mogelijk ingegaan, waardoor een situatie is gecreëerd die goed te controleren en te handhaven is. Wij zullen als de bouw gerealiseerd is - een oud gebouw wordt verwijderd en er wordt een nieuw gebouw neergezet, wat een kwalitatieve impuls is - en als de houtwal gerealiseerd is, actief controleren of er is voldaan aan de voorwaarden van het bestemmingsplan. Verder zullen wij in het kader van onze reguliere handhaving controleren. Als er een verzoek van de buurman komt om te handhaven, zullen wij daar actief op ingaan. Daarmee denken wij hier op deze plek een goede oplossing te hebben gerealiseerd.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik ben tevreden met de antwoorden en het volmondig "ja" van de wethouder.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder spreekt over de voorwaarden voor het bestemmingsplan voor de bebouwing, maar ik denk dat er ook voorwaarden zijn gesteld aan de bedrijfsvoering en daarop moet ook gehandhaafd worden.

De heer VAN REES (wethouder): Dat klopt. De bedrijfsvoering, de vijf parkeerplaatsen voor voertuigen, de herdefiniëring van auto's in voertuigen: we hebben het nu zodanig geformuleerd

dat het goed te handhaven en te controleren is.

De heer TIJHOF (PVV): Voorzitter! De wethouder geeft aan dat er gehandhaafd zal worden. Ik geloof hem op zijn woord. Bij de indiener van de zienswijze is in de afgelopen tien jaar duidelijk een ander beeld ontstaan. Ik hoop dat het in de toekomst gaat verbeteren.

De heer VAN REES (wethouder): Dat is een constatering. Wij gaan ervan uit dat wij op een goede manier binnen het handhavingsbeleid gaan handhaven. Op het moment waarop de buurman een verzoek doet tot handhaven, gaan wij ter plekke actief controleren. De situatie is nu zodanig ingeregeld dat het goed controleerbaar en handhaafbaar is.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): De wethouder zegt: als er een verzoek van de buurman komt om te handhaven. Dat noem ik niet actief handhaven.

De heer VAN REES (wethouder): Nee, als de bouw klaar is, gaan we ter plekke goed controleren of alles zo is ingericht zoals is afgesproken. Verder stelt het college elk jaar een handhavingsbeleid vast en in dat handhavingsbeleid geven we aan welke percelen we gaan controleren. Daarnaast handhaven we altijd op het moment waarop er een verzoek tot handhaving komt. Als de buurman denkt dat er iets mis is, kan hij dat melden en dan gaan wij handhaven.

De VOORZITTER: Een kleine correctie: dan maken we een afweging of we gaan handhaven. Het is wezenlijk om in te zien dat een handhavingsverzoek niet meteen betekent dat je daar met toeters en bellen naartoe gaat. Je maakt een belangenafweging. Handhaven is altijd een belangenafweging maken.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (29) stemmen is aangenomen.

14. Vangnetregeling Participatiewet 2019 (R 2006028).

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Het kan heel kort. Ik wil complimenten uitdelen aan degenen die deze aanvraag hebben ingediend. Die is heel compleet en gedegen.

Mijn enige vraag is of er misschien van bepaalde tools gebruikgemaakt is behalve Divosa. Daar is gebruik van gemaakt, maar ik vraag me af of er nog meer zijn. Dat werd aangereikt door degene die het hele formulier heeft opgesteld.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ik dank mevrouw Van Doorn voor het compliment. Dat wordt overgebracht aan degene die het werk geleverd heeft.

Op de vraag of er nog van meer gebruik is gemaakt dan van Divosa, is het antwoord "ja". Bij de analyse van het tekort hebben we ook gebruikgemaakt van Andersson Elffers Felix om inzichtelijk te krijgen hoe het tekort zich ontwikkelt en wat we daaraan kunnen doen. In de toekomst blijven we mogelijkheden onderzoeken om zo veel mogelijk mensen aan het werk te helpen om tekorten te verkleinen. Men heeft kunnen lezen dat een deel van de verklaring in het verdeelmodel zit: De t-2-effecten, de voorspellende waarde van het verdeelmodel en een aanpassing in 2019 in de prijsstelling. Dat stemt het college niet tot tevredenheid. We gaan vol gas verder om te lobbyen hoe we ervoor kunnen zorgen dat het verdeelmodel objectiever wordt.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Nu de wethouder zelf het verdeelmodel noemt, wil ik herhalen dat ik bij de Perspectiefnota een motie zal indienen met betrekking tot de herziening van het verdeelmodel. U kunt die tegemoetzien.

De VOORZITTER: Ik denk dat het sterk op prijs gesteld wordt dat u dat doet en dat u uw positie binnen de VNG benut om dat punt te maken.

Ik constateer dat er geen behoefte is aan stemverklaringen.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarbij de voorzitter constateert dat het

met algemene (29) stemmen is aangenomen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Als wij nog acht minuten langer hadden vergaderd, hadden wij de oudejaarsavond van onze collega Teeuw volgemaakt. Mijnheer Teeuw, u bent over acht minuten jarig. Namens ons allen alvast van harte gefeliciteerd! Heb een heel mooie dag morgen, geniet ervan!

Ik dank u allen voor uw bijdragen en wens u wel thuis.

De VOORZITTER sluit hierna, te 23.52 uur, de vergadering.

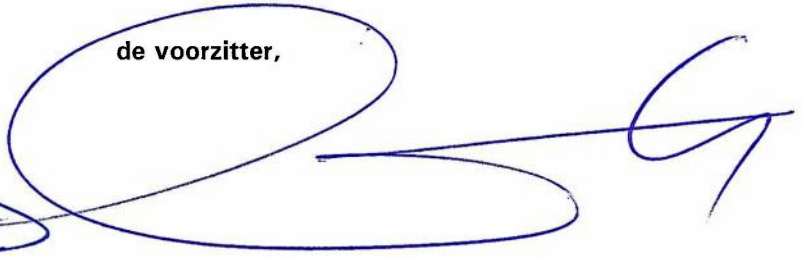
**Ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van
1 september 2020,**

De griffier,

drs. C.M. Steenbergen

de voorzitter,

A.J. Gerritsen